

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки

27 лютого 2019 року

Веде засідання Перший заступник голови Комітету

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, доброго дня, шановні друзі, шановні колеги! Я просив би, я просив би займати свої місця. Ми розпочинаємо роботу нашого Комітету палива і енергетики.

Перш за все хочу щиро подякувати всім присутнім і членам комітету. У нас є необхідний кворум для того, щоб розпочати роботу. У нас надзвичайно насичений порядок денний на сьогоднішній день. І я хочу всіх членів комітету запитати, чи є якісь зауваження до порядку денного? Немає.

А перед тим, як... Перед тим, як розпочати розгляд першого запитання, я би хотів сказати, що ви бачите, наскільки політично гаряча температура на сьогоднішній день є у Верховній Раді і в цілому в українському суспільстві в зв'язку з, відповідно, процесами виборів Президента України і з виборами, там підготовки майбутніх виборів до парламенту.

Але мені дуже хотілося, щоб наш комітет протягом цього такого непростого політичного періоду залишався дуже зваженим, професійним. Так, як нам це вдавалося практично протягом п'яти років. Я думаю, що всі ми розуміємо відповідальність, яка лежить на наших плечах за енергетичну модернізацію країни, за прийняття дуже важливих законів, пов'язаних з трансформацією енергетичного сектору, з енергоефективністю, з питаннями енергетичної безпеки, енергетичної незалежності. І в цій частині я дуже хотів би, щоб ми з вами були змобілізовані, сконцентровані. Тому що законопроектів багато.

Якщо немає заперечень до порядку денного, тоді перше питання. Проект Закону про засади державної політики у сфері енергетичної безпеки України, автор – Наталія Кацер-Бучковська, № 8609. Пані Наталія, будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Доброго дня, шановні присутні! Сьогодні ми будемо розглядати доволі такий важливий блок енергетичної безпеки. Я в першу чергу також колег попросила проголосувати за парламентські слухання з енергетичної безпеки, які ми обговорили і, в принципі, погодили. Це як одне із зауважень до порядку денного, і, відповідно, щоб це офіційно ми оформили як рішення комітету. Олександр Георгійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я, після першого питання ми повернемося.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Не забути про це важливе питання.

І щодо Закону про енергетичну безпеку. Закон про енергетичну безпеку фактично підписаний і підтриманий більше ніж 31 депутатом Верховної Ради і який, не тільки з коаліції, а також і з демократичної опозиції, фактично об'єднав багато думок щодо того, що Україні потрібно вирішувати комплексно питання захисту енергетичних інтересів України як і на внутрішньому ринку, також і за кордоном.

Я хочу сказати, як виникла історія цього законопроекту, оскільки його так, як ми сьогодні його слухаємо, але у нього історія доволі довга. Тому що, починаючи з 2014 року, коли ми прийшли до Верховної Ради, і ми розуміли, що Україна піддається значним гібридним загрозам, в тому числі загрозам з енергетичної безпеки зі сторони держави-окупанта, і тут потрібно застосовувати для вирішення цих питань комплексний підхід.

У 2014-2015 році Україна стикалася з кризовими періодами в енергетиці. Ми створювали антикризові штаби, до нас приїжджали західні консультанти, і спільними зусиллями Україні вдалося пройти зиму 2014-

2015, і також в 2016 ми також стикалися з глобальною кризою і загрозами в енергетичній безпеці.

Тому я вважаю, що з... і це питання обговорювалося не один раз. І я вважаю, що виникли певні свого роду міждисциплінарні суспільні відносини з питань енергетичної безпеки, які повинні регулюватися спеціальним законом. Тому ми разом з громадськістю, разом з експертним середовищем напрацювали законопроект про енергетичну безпеку, в якому передбачили ряд прогресивних норм, щоб зробити систему захисту енергетичних інтересів в Україні більш ефективними. В першу чергу це є створення спеціального органу, спеціального уповноваженого з питань енергетичної безпеки, дипломата, який буде системно займатися представництвом України, вирішенням переговорами з питань енергобезпеки.

Друге, що не менш важливе, – це є методика оцінки загроз енергетичної безпеки, яких фактично раніше не було. Також визначення критерій загроз та значень індикаторів енергетичної безпеки; також ще система управління ризиками, пов'язаними із загрозами енергетичної безпеки; ідентифікація, аналіз та визначення ступеню ризиків в енергетичній безпеці; розроблення паливно-енергетичного балансу України; визначення імовірних загроз, також кібербезпека, захист критичної інфраструктури, а також, що не менш важливо, є координація зусиль дипломатів із сфери енергетичної безпеки.

У той час, коли ми фактично тушили пожегу в енергетиці, на цьому фоні розвивалися такі проекти як Nord Stream 2, як проект Північного потоку. І ми от разом з депутатами, разом з представниками різних інституцій наголошували на важливості, на критичності цієї загрози, починаючи з 2014 року. Проте тільки недавно питання знову ж таки загрози енергетичної безпеки зі сторони Nord Stream 2 було винесено на загальнодержавний рівень і про нього почали говорити Президент, Голова Верховної Ради, і це зайняло дуже великий період часу.

Я вважаю, якщо б ми займалися системно, була відповідальна інституція захисту енергетичних інтересів, починаючи з 2014 року, ми б мали сьогодні зовсім іншу ситуацію, і Україна не була б на загрозі втрати транзиту, також інших загроз, з якими ми стикаємось. Тому, колеги, я з кожним проговорювала, більшість членів комітету є співавторами цього законопроекту. Я прошу вас цей законопроект розглянути, підтримати, щоб ми могли у подальшому розглянути його у Верховній Раді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Шановні колеги, є якісь запитання до пані Наталії? Є.

Юлій Якович, будь ласка.

ІОФФЕ Ю.Я. Скажіть, будь ласка, Бюро з питань енергетичної безпеки, у нас є Міністерство палива та енергетики, у нас є, залишилось 33 шахти, які добувають... державних, от не дасть мені колега Михайло Бондар збрехати, вже з них залишилось працювати 25 і до кінця року при такому підході міністерства жодної не залишиться. Ну, може п'ять. Що парламентсько-президентська республіка... Для чого ми вантажимо Президента ще з чимось. Є уряд для цього. Є міністерства. Тут опять - структура, опять - гроші, опять - все. Я думаю, я за це голосувати не буду.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Дякую за ваше запитання.

ІОФФЕ Ю.Я. .... більше, то лозунги.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Дякую за ваше запитання. Я, ну, в процесі підготовки законопроекту подібних питань виникало дуже багато. І насправді ми розглядали різні моделі, які існують в світі, оскільки така інституція є поширена в Європейському Союзі, в Сполучених Штатах Америки, ці

держави, які мають доволі сильну позицію геополітичну в питаннях енергетичної безпеки все одно займаються системним захистом. Ця позиція є, ця позиція не суперечить Конституції в першу чергу і в другу - вона є міждисциплінарна.

Чому саме ми вибрали вертикаль Адміністрації Президента? Тому що дуже багато в більшій мірі буде пересікатись людина з питаннями безпеки, це є також пересічення в компетенціях з Міністерством закордонних справ, які є в повноваженнях, це також Служба безпеки, це також Рада національної безпеки і оборони. Тобто ця людина повинна мати тісний контакт, власне, з цими інституціями. І це абсолютно невиконавча гілка влади. Тобто не буде цього пересікання, це просто інша сфера суспільних відносин, яка виникла, я вважаю, після 2014 року, коли Україна почала розвивати свою суб'єктність в енергетичній безпеці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Будь ласка, пан Богдан, потім пані ...*(Не чути)*...

БОГДАН Р.Д. Скажіть, будь ласка, ви апелюєте до Північного і Південного потоків? А скажіть, будь ласка, у мене до вас питання, а коли з'явилися плани по будівництву, ви в курсі? Коли?

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Давно-давним.

БОГДАН Р.Д. Ну, коли?

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Задовго до 2014 року, але інтенсивно...

БОГДАН Р.Д. 2001 року.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Інтенсивно...

БОГДАН Р.Д. 2001 року. Ніякі агресії, ніяких питань не стояло. Це абсолютно плани країни дійсно агресора нинішнього, на той момент не дуже, але це плани по Європі і по захопленню Європи. І це ніяким чином не пов'язано. Тому, ну, не треба апелювати до тих питань, які абсолютно не мають до цього відношення. Просто треба бути достатньо коректним. Тому оці всі маніпулювання свідомістю, що там це південний, північний потоки, там вони все. Це все заздалегідь було зроблено із ціллю. Європа вчасно схаменулась і почали викидати російські компанії з участі в дистриб'юторстві, там в роздрібній торгівлі енергоносіями в своїх країнах. Вони схаменувались і зрозуміли за допомогою там Америки, може ще якихось країн.

Тому дякую за відповідь і за своє запитання.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Дякую за запитання абсолютно слухне.

І звичайно, що ми в курсі, оскільки був побудований Nord Stream 1. І я вважаю, що процес потрібно було з 2001 року починати говорити, але тільки з 2014 року ми почали активно протидіяти загрозам енергетичній безпеці. І це роблять окремі люди у Верховній Раді. Ось тут представник Ольга Белькова, Вікторія Войціцька інші члени комітету, Олексій Рябчин, які активно займаються енергетичною дипломатією. Кілька людей в Міністерстві закордонних справ. Там ну фактично на пальцях можна порахувати людей. По Міністерству енергетики, хто займається питанням енергетичної безпеки. Це Міністерство закордонних справ. Знову ж таки, це окремі особистості. Голова комітету Гопко, яка також дуже активна в цих питаннях. Які своїми особистими зусиллями, і це виключно покликані їхні власне захищати інтереси держави. Але це не повинно робитись хаотично. І, на жаль, не завжди ми маємо всі повноваження, зокрема, Міністерство закордонних справ не може вийти за рамки своїх повноважень, Міністерство енергетики не може вийти за рамку своїх повноважень. Тому ми створюємо

міждисциплінарну інституцію, яка спеціально завдання якої буде якраз займатися всім комплексом питань з енергетичної безпеки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Вікторія.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Я насправді хочу... Дякую, пане головуєчий. ...подякувати пані Наталі за те, що вона взялася за таку скудну тему і розробила даний законопроект. Я би попросила своїх колег насправді його підтримати і надати свої голоси на підтримку його.

Що я хочу сказати. Освідомлення важливості енергетичної безпеки для загальної безпеки України, насправді продемонстрували навіть не останні п'ять років, а набагато більше. Ми маємо з вами пам'ятати про те, що країна-ворог Росія завжди використовувала в тому числі енергетичні ресурси, задля впливу на ті процеси, які відбувалися в Україні. І якраз відсутність так званого, англійською мовою це називається *helicopter view*, тобто великого погляду, з пташиного польоту, на комплекс питань, які пов'язані з енергетичною безпекою країни, і дозволив статися тому що сталося. Кожен займався своєю сферою відповідальності, Міністерство енергетики, Міністерство закордонних справ, Верховна Рада, і дуже багато моментів, які дійсно потребували і все ще потребують відповідної координації в інформаційній політиці і контролю за процесами, які відбуваються як в Україні, так і поза межами її. Це дуже важливо усвідомити і прийняти сьогодні правильне рішення в підтримку даного законопроекту.

До своєї колеги Наталі у мене є коротке питання. Чи є подібні інституції, органи, створені в інших країнах, як вони функціонують? Для того, щоби зняти можливо певний скепсис наших колег щодо доцільності чи недоцільності впровадження саме такої концепції.

Дякую.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Дякую, Вікторія, за підтримку, в першу чергу, за активну позицію на міжнародній арені по захисту енергетичних інтересів держави, а також – за запитання, яке звичайно що ми досліджували.

І кожна себе поважаюча держава, навіть та, яка в принципі домінує на енергетичному ринку, має таку чи подібну інституцію. В першу чергу, це є класичний приклад, це є Сполучені Штати Америки, де є спеціально уповноважений з енергетичної безпеки дипломат, людина, яка якраз також має міжінституційну роботу з Службою безпеки, яка також є дипломатом, яка активно захищає енергетичні інтереси держави, хоча, в принципі, у них немає таких загроз, з якими стикаємось ми. У них є ціла інституція і це є президентська вертикаль, тому що саме Президент, як і в Україні, відповідає за питання національної безпеки, міжнародних відносин і відповідно за питання геополітики.

Ми дуже мали багато дискусій, в якій гілці влади повинна бути ця інституція. І вважаючи, що не виконавча гілка влади, а більше дипломатично-представницька функція, все ж таки якраз розміщення його в цій гілці влади буде найбільш сприяти максимальній ефективності роботи цієї інституції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Олексій Рябчин. Потім – Ольга. Потім – Юрій.

Але, друзі, я би попросив запитання, якщо можна. А потім виступи будуть окремо.

РЯБЧИН О.М. А я і запитання і виступ окремо.

Доброго дня, шановні колеги!

30 секунд. Підтримую даний законопроект. Вважаю, що з тим станом речей, який є у нас в енергетиці взагалі і в енергетичній безпеці, нам треба підсилувати інституційну спроможність. Не тільки міністерства, не тільки Президента, не тільки цими інституціями. Нам треба енергетичного

омбудсмена, який ми прийняли, я сподіваюсь він буде в залі також розглянутий. І цей законопроект для нас є вкрай важливим, можливо, саме інституційна спроможність, підсилення інституційної спроможності, допоможе вирішити велику кількість питань.

Знімаю всі питання для того, щоб ми перейшли до інших питань порядку денного. І пропоную голосувати.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги! Підтримуючи загальну ідею, дякуючи, як і Вікторія, за те, що ви, Наталія, взяли за цю тему, я дозволю собі кілька запитань і коментарі. При всій моїй повазі до основної ідеї щодо бюро, мені видається, що енергетична безпека має базуватися перш за все на чітких вимогах законодавчих, до певного балансу, чи не балансу, які існують самій енергетичній системі.

Поясню. Сьогодні ми будемо вирішувати дуже важливе питання "зеленої" енергії. Ми всі хочемо її розвитку. Але ми не очікуємо, що Україна буде нарощувати, скажімо так, попит електроенергії у найближчих 20 роках, кожен рік мінімум 5 відсотків. Тому з огляду на загальний баланс, було би правильно зазначити тоді, якщо ми зазначаємо, яку долю "зеленої" енергії ми хочемо, то тоді, яку із генерацій ми повинні знизити і як це відобразиться на ризиках для всієї системи України. Це один із прикладів.

Далі. Що буде відбуватися з, наприклад, такими поняттями, як страховий запас, чи то газу, чи то нафти. Які є в усьому світі, якщо побачите, наприклад, американське законодавство, то саме ці вимоги є основними у подібних законах.

Повертаючись до Special envoy. Ніщо сьогодні, насправді, не заважає Президенту призначити свого Special energy envoy . І я би закликала, користуючись цією нагодою, розглянути таку пропозицію. Дійсно, це крос-секторальна посада. Вона вимагає і дипломатичних навиків, і управлінських, і, перш за все, зосереджена на те, щоб працювати поза межами України, в той час, як міністерство є основним органом, який має виконувати,

впроваджувати і розробляти політику, яка є внутрішньою політикою держави. На жаль, сьогодні у нас є низка викликів, які, до речі, не тільки по газу, є по атомній енергії, є великі коаліції країн, які сьогодні гуртуються або допомогти Україні або навпаки. Тому тут треба визначати, що енергетика для України є однією із зон дипломатії. Разом з тим, з моменту, початку вашої роботи, було прийнято два дуже фундаментальних закони, які треба врахувати. Перш за все, це Закон "Про дипломатичну службу", який вже сьогодні визначає посаду можливого Special envoy в рамках законодавства про дипломатію. Разом з тим, був прийнятий фундаментальний Закон "Про національну оборону", який також описує зони, межі, повноваження Президента. І я б дуже радила вам при підготовці до другого читання максимально відійти від позиції, так скажімо, посади і бюро, а до того, які межі цей Комітет енергетичної безпеки може запропонувати на найближчі 10 чи 20 років.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Оля, я відреагую, дуже дякую, дуже слухні зауваження до даного законопроекту. І насправді чомусь, коли обговорюється цей законопроект, завжди всі говорять про посаду, ну, насправді суть його набагато більш предметніша.

Абсолютно підтримую щодо закону, почну з кінця, щодо Закону "Про дипломатичну службу". Одним із співавторів даного законопроекту, після прийняття Закону "Про дипломатичну службу", і один з його ключових авторів пан Тарасюк є співавтором законопроекту, він його аналізував, читав, і він його абсолютно підтримує, оскільки, як би, це питання, він не суперечить, а навпаки посилює саме в цій частині Закон "Про дипломатичну суму". Ми врахували Закон "Про національну безпеку", але він був прийнятий після того, як ми подали до першого читання. Тому в "Перехідні положення" будуть внесені відповідні правки, а всьому іншому текст закону не суперечить.

Щодо практичних питань, наприклад, щодо енергетичного балансу? Насправді в законі передбачено управління ризиками, аналіз ризиків, створення річного паливно-енергетичного балансу, знову ж таки визначення рівня загроз, план реагування на надзвичайні ситуації.

Я думаю, що, якщо інституція діяла, вже сьогодні там протягом кількох років ми б не мали цієї ситуації з "зеленими", про які ми говоримо про ймовірні загрози. А, якщо така загроза існує, вона була проаналізована.

Ми б не мали тієї ситуації з вугіллям, на жаль, з якою ми зараз стикаємося, тому що ця ситуація була би вже абсолютно публічною і проаналізованою.

Тому, в першу чергу задача, цієї інституції є система управління ризиками і визначення ризиків. Вважаю це ключовою задачею на рівні з дипломатичним представництвом спеціально уповноваженого інтересів держави за кордоном.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Пан Чижмар, а потім пані Наталія вам слово від міністерства.

ЧИЖМАР Ю.В. Я вже тоді перейду до виступів краще, ніж тут запитання.

Я дуже з великою повагою відношуся до всіх авторів, співавторів даного законопроекту. Але моя особиста думка, що на сьогоднішній день ми повинні діяти в межах Конституції. Ті повноваження, які сьогодні перерахували, сфери діяльності вони повністю відносяться до Кабінету Міністрів. У нас є відповідний центральний орган виконавчої влади саме міністерство, яке повністю цією функцією і займається.

Тоді ми повинні визначити, що нам не потрібно міністерство, треба тоді визнати, що ми повинні будувати президентську республіку, а не парламентсько-президентську республіку. Тому що наводять приклад США, але, вибачте, це інша система і модель влади – це два.

Тому я вважаю, що на сьогоднішній день цей закон дуже сирий, дуже сирий. Мало того, тут навіть в нормах його, давайте у нас немає закону про Адміністрацію Президента, і ми не визначаємо її структуру, але ми в самому тексті закону пишемо про те, що це буде самостійний структурний підрозділ Адміністрації Президента, для мене це трошки дивно. Це затверджується Указом Президента і Президент самостійно визначає свою структуру в межах своїх повноважень, належних йому Конституцією.

Тому таких норм я зараз як юрист можу навести в цьому законі десятки. І про це, до речі, зауважу і наше Головне науково-експертна установа вам покаже і юридичний підрозділ.

Далі, саме головне, давайте говорити про те скільки це буде нам коштувати грошей, бо там функцій стільки намалювали від всіх міністерств і від управління, чи як воно там називається, надзвичайних ситуацій і Міністерства енергетики, і ЖКХ, і все це понакидали. Скільки це в грошах? Там чітко вказано навіть у висновку Кабінету Міністрів, що немає фінансового обґрунтування. Скільки це? Мільйон, десять, мільярд? Ми не знаємо. Взагалі приймати законопроекти без фінансового обґрунтування нам заборонено навіть Регламентом, тому ми не повинні розглядати цей законопроект в принципі, як він сирий.

Тому я вважаю, що даний законопроект він більше стосується, якщо так уже відверто говорити, це створення посади під когось, під щось. Якщо Президенту треба він і так може в межах своїх повноважень призначати заступників голови Адміністрації, створювати структурні підрозділи, визначати напрямки діяльності і займатись цією діяльністю. Це немає проблем.

Тому в даному випадку я вважаю, що на сьогоднішній день у нас немає підстав створювати відповідний орган. Це порушує Конституцію, це порушує питання розподілу влад, ми забираємо повноваження у Кабінету Міністрів, чомусь віддаємо Президенту, призначає це все Президент.

Я вважаю це те ж саме, що ми наробили помилок і з нашими національними регуляторами, яких призначає в порушення Конституції, в тому числі і Президент.

Тому як на мене закон сирий, однозначно, що я його не буду підтримувати при всій повазі до шановний і поважних підписантів, які підписали законопроект.

Дякую.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Дуже дякую, тільки коментар.

Ну, насправді, коли ти створюєш основи завжди, ну, фактично, ну, це просто класика, є якась певно частина ....., тому що фактично це є новий вид суспільних відносин, які ми намагаємось врегулювати. От. Тому я не розраховувала на стопроцентну підтримку, і навіть більше, я розраховувала на більше ще опір у прийнятті цього законопроекту.

При всій повазі також до вас я говорила у своєму виступі, що на сьогоднішній день дані суспільні відносини виникли після 2014 року, і вони абсолютно носять міждисциплінарний характер. Ми не порушуємо балансу влади, оскільки ця посада знаходиться в одній з гілок і не переймає властивих Міністерству енергетики, якщо ви так, ну, якби за них переживаєте їхніх повноважень.

Більше того, більше того, я хочу сказати, що стосовно бюджету. Бюджет буде прописуватись, буде створена інституція перше, друге читання буде прописуватися, відповідно зміни вноситись у державний бюджет, як ми це робимо кожний рік, і ми передбачимо певні видатки на утримання цього органу.

Але тим не менше, що ми втрачаємо. Ми вже сьогодні втрачаємо чотири мільярди доларів лише через те, що у нас величезна загроза втрати транзиту. Тобто ви порахуйте ціну цієї інституції і того, що на даний момент ніхто не займається цим питанням. От.

Тому я хочу сказати, що зрозуміло, що опір він може бути, але, тим не менше, я вважаю, що цей закон якраз є на часі і у нас є достатньо часу, щоб обговорити його у Верховній Раді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Будь ласка, Міністерство енергетики.

_____. Дякую дуже.

Шановний Олександр Георгійович, шановні народні депутати, Наталю, Міністерство енергетики і Кабінет Міністрів України надзвичайно раді, що дійсно зараз питання енергетичної безпеки набуло такого широкого обговорення і це дуже важливо, що ми зараз тут з вами спілкуємося про таку надважливу тему для нашої держави, в той же час ми не підтримуємо законопроект. Потрібно чітко сказати, що з більшості перерахованих завдань, крім представництва за кордоном інтересів з питань енергетичної безпеки, все, що стосується енергетичного балансу, роботи із загрозами так чи інакше наділено характерними ознаками виконавчої влади. Тому і у висновку Міністерства енергетики, і в позиції Міністерства закордонних справ, Міністерства економіки, які також не підтримують цей законопроект, є чітке розуміння того, що Уповноважений з питань енергетичної безпеки в наведеній формі втручається в повноваження основних інститутів державних влади, визначених Конституцією України, тому, насправді, я не бачу можливості в такому форматі цей законопроект прийняти.

Більше того, я дуже дякую, що дійсно підняли питання оцінки тих фінансових ресурсів, які повинні забезпечувати таку інституцію. Міністерство фінансів також наголосило в своєму висновку на тому, що це чітка загроза для балансу державного бюджету. Міністерство закордонних справ чітко також висловило зауваження щодо введення додаткових посад для дипломатичних працівників, відповідальних за реалізацію політичної енергетичної дипломатії в цьому форматі. Більше того, ми також не бачили

позиції Ради національної безпеки і оборони стосовно цього законопроекту. І оскільки ми паралельно також працюємо над нашими пропозиціями стосовно законодавчого врегулювання основ енергетичної безпеки, то в нас є певна і інша робоча група, на якій ми опрацьовуємо, в тому числі з представниками Служби безпеки України, Радою національної безпеки і оборони, а також інших органів ту, власне, основу, яка і має стати підґрунтям для закріплення законодавчого таких надважливих речей. Тому що, справді, крім введення посади під когось, нам потрібно чітко вирішити питання енергетичної безпеки, закріплення питань національних загроз, оцінки національних загроз і так далі, і так далі, і так далі.

Більше того, хотіла б також наголосити, що зараз Міністерство економіки розробляє Закон про критичну інфраструктуру, який також станом на зараз в тому законопроекті, який нам запропоновано не збігається в своїх основоположних поняттях з тим баченням регулювання на загрози критичній інфраструктурі, яке формується зараз урядом. Дякую дуже. Вважаємо, що потрібно суттєво доопрацювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Невеликий коментар. Я отримала висновок доволі давно, який підписаний паном Кістіоном, це є віце-прем'єр-міністр, тобто фактично від даної посадової особи. І хочу зазначити просто кілька цитат з цього висновку: "Запропоновані норми не відповідають Конституції" і відповідно ваші аргументи. Але я хочу сказати, що Конституцію в Україні тлумачити може лише Конституційний Суд.

Я вважаю, що створення такої інституції не суперечить, і наше право як право законодавчої ініціативи, і якщо буде поставлене таке питання, я думаю, що відповідність, невідповідність Конституції може вирішувати лише за рішенням Конституційного Суду.

Другу цитату читаю. "Передбачена законопроектом посада була запроваджена в 2008-2010 роках і продемонструвала свою неефективність". Це мається на увазі якраз посада при президенті Ющенку, яка була створена на противагу Кабінету Міністрів. Я хочу сказати, що даний законопроект абсолютно не створюється на противагу Кабінету Міністрів і ефективність її, якраз не було тоді ні закону, ні положення, тобто це було просто, що президент сам, на свою ініціативу, призначив відповідного уповноваженого, який, на жаль, не мав інструментаріїв, а може не мав політичної ваги здійснити ці повноваження. Ми хочемо виправити цю помилку і все ж таки закріпити норму закону, власне, діяльність цієї інституції.

Також, це просто мене вразило, враховуючи визначення Законом України "Про центральні органи виконавчої влади" з метою уникнення втручання Верховної Ради в компетенцію Кабінету Міністрів і там далі аргументи. Вибачте, але Верховна Рада не може втручатись в діяльність Кабінету Міністрів, тому що Кабінет Міністрів є підзвітний і підконтрольний Верховній Раді і Верховною Радою призначається.

І останнє – це те, що давайте тоді судити по факту. Якщо ми говоримо, що все в нас добре і нам не потрібно, в нас немає нових суспільних відносин, в нас немає загроз в енергетичній безпеці, у нас справляється Міністерство енергетики, при всій повазі, з питаннями енергетичної безпеки, 4 роки тому ми ініціювали приєднання України до Центру НАТО з енергетичної безпеки. Я, Гопко, інші депутати вносили зміни до бюджету, щоб виділити ці спеціальні кошти на створення Центру НАТО з енергетичної безпеки. Це є згідно наших євроінтеграційних зобов'язань, це є згідно наших рішень Верховної Ради. І на даний момент пройшло 4 роки - цього не було зроблено. Тоді питання: чи ефективна це робота, чи справляєтесь? Можливо, вам не вистачає повноважень, можливо, ви не маєте цієї політичної ваги.

Тому я вважаю, що на даний момент критично необхідно піднімати цю дискусію у Верховній Раді, на парламентських слуханнях з енергетичної

безпеки і приймати цей закон у Верховній Раді навіть всупереч супротиву деяких органів центральної влади і окремих посадових осіб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Є єдине...

_____. Я за вас...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дам слово. Ну я ж маю право сказати коментар. друзі.

_____. Ну ви ж голова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маленький коментар скажу. Я єдине що хотів би відзначити, що щоб ми формулу "супротиву", яка звучить декілька разів, поміняли на "дискусію". Ну це право дискутувати і мати кожному свою точку зору. Це правильніше.

Будь ласка.

_____. Дякую, Олександрі Георгійовичу. Ну просто повна зала людей, і людей, я так розумію, поважних і авторитетних. Що ми робимо? Ну треба ж мати повагу до себе і до людей.

_____. *(Без мікрофону, не чути)*

_____. Ви серйозно це говорите? А, ну тоді так. Тоді, тоді...

ЮФФЕ Ю.Я. Я два слова ще добавлю. Я добавлю. Ну що я хочу сказати нашій талановитій і, як кажуть, "продвинутою" колезі шановній Наталії Володимирівні. Дійсно, "толковати" може Конституційний Суд. Але

є прямі норми Конституції в повноваженнях Президента, Кабінету Міністрів, Верховної Ради. Понимаєте? І закони, які ви опрацьовуєте, повинні бути в рамках, не виходити. Як член першої Конституційної комісії, яка готувала Конституцію, був я командирований тоді фракцією, я вам кажу: не повинні виходити ваші законопроекти, такої молоді, "продвинутої" і, як кажуть, грамотної людини як ви, депутата, не повинні виходити за рамки Конституції. Тому цей закон приймати нельзя. І його надо доопрацювати, можливо, "полет мысли" кудись приведе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлій Якович, я дуже дякую.

Шановні колеги, я можу на цій мажорній ноті поставити питання на голосування, да? Хто за те, щоб рекомендувати в першому читанні підтримати законопроект пані Кацер-Бучковської, прошу проголосувати. 10. Хто проти? Утримався? 4. Дуже дякую. Шановні колеги, вітаю.

Ми переходимо до другого питання порядку денного. Що, що?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, шановні колеги... Дякую. Дивіться, ми минулий комітет збирали, але у нас не вистачало одного члена комітету для кворуму, але ми з вами обговорили декілька питань і підготували їх до голосування (я хочу їх нагадати), які обговорені. Щодо проекту Постанови про проведення парламентських слухань на тему: "Сучасний стан та актуальні завдання державної політики України у сфері енергетичної безпеки", питання, яке ми тільки що проголосували, пропозиції до порядку денного 10-ї сесії Верховної Ради. Ми в технічному плані уже відправили це. Це ті питання, які є у нас в комітеті. План роботи Комітету Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу на лютий-липень, які ми з вами погоджували, вам розсилали (технічне питання). Звіт про роботу нашу за 9-у сесію, який ми вам розсилали, і затвердження Рекомендацій комітетських слухань на тему:

Державний сектор вугільної промисловості", які ми проводили. І затвердження Рекомендацій комітетських слухань на тему: "100 днів роботи оновленого регулятора". Тобто це все ті технічні матеріали, які ми вам розсилали, по яких ми отримали від вас пропозиції і які включили в ці документи. Ми їх обговорювали на минулому засіданні комітету. Не голосували, тому що нам не вистачало одного голосу.

Якщо немає заперечень, я би поставив на голосування, щоб їх затвердити. Немає заперечень?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді хто за це рішення, прошу проголосувати. Так, шановні колеги, дякую, одногolosно.

Можемо тепер до другого питання переходити? Друге питання: проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії (8449-д) (друге читання).

Я думаю, що я не буду витратити багато часу, нагадувати, що останнім законопроектом минулого року в першому читанні Верховна Рада прийняла цей законопроект, самим останнім. Було проведено фантастично великий обсяг роботи. Я дякую всім колегам, без виключення, за участь в роботі круглих столів, дискусій і так далі, і тому подібне. Отримано більше 200 правок, працювала робоча група. По якимось позиціях ми визначились з точки зору рекомендацій комітету. Ми їх як би поставимо на голосування. По певних правках у нас є рішення – рекомендувати розглянути на засіданні комітету.

Шановні друзі, давайте ми з вами порадимось. Ну, от є такий фоліант, є такий документ. Мабуть, підемо по поправках з першої і будемо пробувати по ходу групувати, для того щоб оптимізувати... *(Загальна дискусія)*

Дивіться, якщо немає обговорення, пішли далі. Якщо немає проблем, пішли далі. *(Загальна дискусія)*

Але все рівно в порядку, ми заблудимося. *(Загальна дискусія)*

Друзі, давайте так. Я поставлю на голосування: хто за те, щоб йти в порядку з першої правки і до останньої, прошу проголосувати. Щоб у нас не було...

Хто – проти? Утримався? Друзі, дуже дякую. Ну, майже одногосно.

Так, шановні колеги, 1 правка і 2 правка, і 3-я... Ну, давайте вже будемо так, вони в мене... 1-2 правка – Білоцерковець, Кіраль і наш колега Юрій Чижмарь, - яка стосується визначення альтернативного джерела енергії. Пан Юрій, я вам даю для короткого коментаря. І 1-а, 2-а, 3-я, 4-а. Це фактично правка, яка стосується однієї позиції. Хочу сказати, що вона погоджена з Міністерством екології.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. У нас виникало на робочій групі це питання, тому що була дискусія взагалі паливо з побутових відходів: це відновлювальне паливо чи ні, чи воно відповідає нашому законопроекту. Але хочу сказати, що це європейський стандарт затверджений. Мінекології тут є, надіюсь. Да, є Мінекології? Мали бути.

І цей стандарт вже імплементований в українське законодавство наказом Державного підприємства "Український науково-дослідний навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації" від 29.11.18 року за номером 446 "Про прийняття та скасування національних стандартів. Прийняття поправки до національних стандартів". Зокрема, там це передбачено. Тому на сьогоднішній день немає конфлікту з цього питання з точки зору нормативного врегулювання.

Дійсно, тверді побутові відходи після відсортування вони мають стандарт, європейський стандарт відновлювального палива. Тому воно може відповідати цьому закону, і є пропозиція, щоб ми включили відповідно до закону у визначення "альтернативне паливо" також і "тверді побутові відходи".

З Мінекології вчора було погоджено це питання. Вони внесли свої пропозиції, і вони узгоджені в цьому проекті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є запитання? Будь ласка.

_____ . Є запитання, тому що ми говорили, що дане визначення такого як "альтернативні джерела енергії", "відновлювальні джерела", до яких належить... твердих побутових відходів, це є нестандартний термін. Я б хотіла почути Міністерство екології, яке дасть бачення по цьому питанню.

_____ . *(Не чути)*

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Ні, ну я думаю, що тут, можливо, колеги мають правоту, треба висновок Мінекології. Правда, вони мали сьогодні подати до комітету. Я не знаю просто, в секретаріат подали, бо вчора з ними говорили... *(Шум у залі)* ...і мали подати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Юрію, я можу сказати, що мені телефонував міністр екології, сказав, що вони підтримують, і що тут буде представник Міністерства екології, якому ми замовили перепустку. Я не знаю, є представник Міністерства екології? Тоді давайте, може Міністерство екології поки що... *(Шум у залі)* Є.

А ви можете ближче сісти і прокоментувати?

_____ . Доброго дня! Я вибачаюсь, я просто тільки забігла...

_____ . Близьче мікрофони

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поближче мікрофон, якщо можна...

_____ . Доброго дня. Я вибачаюся, я, можливо, щось не почула, бо ми тільки зайшли. Ми... ці пропозиції сьогодні були направлені, які ми запропонували. І в тому числі і до терміну "відновлюване паливо з побутових відходів". Ми запропонували, що безпечні побутові відходи, оскільки відсутнє таке визначення, ми запропонували свою редакцію, щоб доповнити визначення: відновлюване паливо з побутових відходів – це альтернативне джерело енергії, тверде паливо, виготовлене з побутових відходів, з яких вилучено ресурсоцінні компоненти, такі як папір, метал, скло та пластик та небезпечні відходи, що призначені для виробництва теплової електричної енергії та відповідає вимогам національних стандартів для відновлюваного палива. Чому відновлюваного палива? Оскільки РДР на сьогоднішній день національний стандарт ще не прийнятий.

Це як... ще були такі пропозиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. То ви вважаєте, вона може бути імплементована в закон, чи поки що не може бути імплементована в закон?

_____ . Скажемо, це наша пропозиція, і як би наполягати я на ній не можу, але от така на сьогоднішній день наша позиція Міністерства екології. Визначення?

_____ . Да, визначення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, будь ласка.

_____ . Дивіться, відновлювальне паливо з побутових відходів – це альтернативне джерело енергії, тверде паливо, виготовлене з побутових відходів, з яких вилучено ресурсоцінні компоненти. Оскільки в попередньому визначенні були "безпечні побутові відходи", а такого визначення в національному законодавстві сьогодні немає. І уточнили, які саме ресурсоцінні компоненти – це папір, метал, скло та пластик.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Олексій, будь ласка.

РЯБЧИН О. В. Ще раз доброго дня.

_____ . Доброго дня.

РЯБЧИН О. В. Я повторю той висновок, який спеціально замовили на ці правки, проект ООН. Значить, є Директива від 2009 року, 27 Директива Європейського Союзу про альтернативні джерела енергії. Там відсутнє поняття відновлювальне паливо з побутових відходів. Тобто в цій директиві не відносять енергію, вироблену з відновлювального палива, до такої, яка походить з альтернативних джерел.

До альтернативні джерел енергії відносяться, згідно цієї європейської директиви лише біорозкладна фракція промислових і муніципальних побутових відходів, тобто біомаса.

При цьому паливо, вироблене з альтернативних джерел, визначається директивою як рідке паливо виробленого з біомас. І тут от в першому визначенні, яке було, да, от термін "твердих побутових відходів" має широке значення.

До речі, далі є правки, які пов'язані з цією правкою, які стосуються там "відповідає вимогам національних стандартів", і нам в Прикінцевих положеннях, якщо я не помиляюсь, не імплементований ще європейських

стандарт, тобто директива 75-а від 2010 року. Нам із неї виокремлюють певні якісь стандарти технічні: скільки повинно бути цієї сполуки, скільки цієї сполуки вихлопних газів цих при спалюванні. І нам це імплементують.

Тобто це взагалі антиконституційно посилатися на директиву, яка ще не прийнята і імплементувати її сюди. У нас є велика кількість законопроектів: і від міністерства, я знаю, розробляються і від депутатів.

І я погоджуюсь, що треба вирішувати це питання. Погоджуюсь повністю! Треба знаходити ту термінологію, треба знаходити засоби стимулювання, тому що у нас проблема є. Але я застерігаю від використання "зеленого" тарифу і оцих от термінологій, яка тут є, при всій повазі до колег, які, я знаю, душею і серцем переживають за цю річ.

Пропоную цим не займатися і розглянути окремо законопроекти. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...але я хочу звернути увагу, що в жодному слові немає "зеленого" тарифу.

_____. Так. Вже після голосування по першому пункту я би, Олексію, не радив говорити антиконституційно. Тому що то голосування було антиконституційно по антиконституційному закону.

Інше питання, я вважаю, що це спірне питання, тому що тут кожен має свою якусь директиву. У нас є спеціалізоване міністерство, у нас є можливість скажімо, у них отримати висновок. І якщо вони дають позитивний висновок, то значить нам треба відповідно і на нього реагувати. А все інше – це, ну, кожен зараз за свою директиву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Пані Вікторія.

_____ . Тому для цього було те, що ми говорили на робочій групі. Було відпрацьовано з Міністерством екології, вони зробили свій висновок, подали свої пропозиції. Тоді просто приймати нам рішення: ми включаємо чи не включаємо? Да, ми приймаємо їхню пропозицію.

(Загальна дискусія)

_____ . Да, ми приймаємо їхню пропозицію. Да, воно трохи, це буде пов'язано з тим, що ми змінюємо ту частину, яка є, тобто ту пропозицію, яка була, вона має бути відредагована у відповідності до висновків Міністерства екології. Це я сприймаю, однозначно сприймаю і таким чином оцю змінену редакцію просимо включити в текст закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Вікторія, я просив би потім одну хвилину Савчука і голосуємо.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. У мене дуже просте питання. Я підтримую свого колегу насправді Олексія щодо того, що взагалі має бути, і в нас, я так розумію, окрема програма прийнята по побутовим відходам. В мене дуже просте питання як у споживача. У нас є відповідальність за сортування? Хто в нас буде контролювати сортування і особливо, наприклад, того ж самого шкідливого пластику? Яким чином ми зможемо переконатися, що потім всі ці жакливі речовини, елементи у нас раптово не почнуть горіти в димарях і потім ще забруднювати наше і так забруднене навколишнє середовище?

Дякую.

_____ . Ну, я...

_____ . Хочу сказати... я вибачаюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можливо, Міністерство екології хай дасть відповідь.

_____. Да. Я хочу зазначити, що нам всім сьогодні відомо, що нами прийнята Національна стратегія управління відходами до 2030 року. Крім того, на минулому тижні урядом уже був схвалений Національний план управління відходами і на сьогоднішній день Міністерством екології уже підготовлено проект Закону про відходи, який проходить процедуру узгоджувальну, і на сьогоднішній день уже знаходиться на розгляді у Міністерства юстиції України. Надіємося на скорі майбутнє, що ми після Міністерства юстиції, після експертного висновку зможемо його дати до уряду.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Тобто ми тоді робимо зараз зайву роботу за вас уже, яку ви і так робите? Для чого нам тоді сьогодні навіть про це говорити в рамках даного законопроекту? Я просто не розумію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви вважаєте, що ця норма повинна бути прописана в цьому законопроекті чи вона може, повинна бути прописана в законопроекті, який ви готуєте?

_____. Дивіться, на сьогоднішній день, оскільки це вже визначення є в зазначеному законопроекті 8446, то ми пропонуємо якби внести на сьогоднішній день отакі корективи, оскільки вони є доцільними і вони...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дуже дякую. Савчук, Сергій Савчук – 1 хвилина і голосуємо.

САВЧУК С. Шановний Олександр Георгійович, шановні колеги, тут якраз така ситуація, в нас, наприклад, по технічним умовам, в свій час по

технічним умовам також ми йшли окремим законопроектом, щоб обмежити до двох, до трьох років, а потім в зв'язку з тим, що в нас технічні умови ці були прописані в іншому законопроекті, ми їх кинули окремим розділом в цей законопроект. Така ж сама ситуація зараз з цим, що пропонує Міністерство екології. Поскільки ці норми, які щойно озвучені колегою з Мінекології, вони вже є в окремому законопроекті, то швидше було б наблизити роботу по РДФ і СРФ, саме імплементававши ті норми, які вже там пройшли в цей. Але для того, щоб зняти застереження народного депутата, шанованого мною, Рябчина, ми можемо сказати, запропонувати Кабінету Міністрів протягом трьох місяців забезпечити затвердження технічних регламентів та процедур оцінки відповідності для відновлювального палива з побутових відходів. Тоді ми зняли його застереження. А щодо того, хто буде це перевіряти, то також Держефективності пропонує, щоб це перевіряла державна інспекція, відповідно, Державна екологічна інспекція, яка сьогодні також функціонує, і тоді ми закриваємо повністю всі екологічні питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Будь ласка.

_____. До міністерства запитання. Чи правильно я зрозумів, що ми зараз говоримо про те, що в цьому законопроекті ми затверджуємо термінологію, яку ви погодили, однак системи контролю у нас немає. І система контролю стосовно того стимулювання спалювання сміття, ми закладаємо в ваш законопроект, який зараз тільки проходить погодження. Тобто ми стимулюємо зараз, а контролю немає.

_____. На сьогоднішній день заходи контролю належать Державній екологічній інспекції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Це те, що я хотів сказати. Так, вибачте, у нас сьогодні є вже контроль за такими речами, і екоінспекція це здійснює. Тому не треба створювати ніякого нового органу і ніякого нового механізму.

Олексію, цього немає.

ІЗ ЗАЛУ. ... *(не чути, без мікрофону)*

_____. Так ви що, пропонуєте ще один орган створити, як ваше Бюро по енергобезпеці.

_____. Я перепрошую, без ваших коментарів. Конституційний Суд вирішує що конституційно, а що ні, і, будь ласка, не давайте свою суб'єктивну оцінку.

_____. Я маю право давати відповідь, тому що ви ... в роботі певних органів посадових осіб підміняєте створенням нових органів. І це нічого іншого, як нарощування державного апарату. Не потрібно. Замість того, щоб створювати ефективну роботу діючих інституцій, у повноваження яких це відноситься. Тому закриваємо питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані ... *(Не чути)*

_____. У мене пропозиція. Наскільки я правильно зрозуміла, я би просила винести на голосування, пане голову, пропозицію: правку у версії міністерства. Правильно я розумію, Юрію, що ви на це погоджуєтесь, так?

ІЗ ЗАЛУ. ... *(не чути, без мікрофону)*

_____. Я не знаю. Ми говорили
(Загальна дискусія)

_____. Да. Але, будь ласка, тоді... Шановні колеги, насправді у нас у всіх обмаль часу, чудово, що ми дискутуємо, але, якщо ми хочемо дійсно винести в четвер, то це, ну, давайте будемо об'єктивні, ми не можемо задавати ці питання. Тому, будь ласка, поставте на голосування і ідем далі.

_____. А можна ще раз ....., що саме ви визначаєте.

_____. (Не чути)

_____. Під стенограму можна прочитати хоча би .....

_____. Да.

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прочитайте, будь ласка, від початку...

_____. Під стенограму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...до кінця правку.

_____. Відновлювальне паливо з побутових відходів. Запропонована пропозиція Мінприроди звучить так: це альтернативне джерело енергії, тверде паливо, виготовлено з побутових відходів з яких вилучено ресурсоцінні компоненти (папір, метал, скло пластик та небезпечні

відходи), що призначене для виробництва теплової та електричної енергії та відповідає вимогам національних стандартів для відновлювального палива.

_____. Можна ще одне запитання по ходу, дуже важливе, тому що, ну, нас не запросили на робочу групу, яка очевидно десь відбувалася, ні мене, ні Олексія. Ми хотіли б дізнатися, а чи немає далі правки, щоб спалення цих відсортованих вже відходів, що в принципі більш-менш нормально отримає "зелений"...

_____. Немає.

_____. Немає. Точно немає під...

_____. "Зелений"?

_____. *(Не чути)*

_____. Це не є "зелена" енергетика, це може бути альтернативне паливо, але не "зелена" енергетика. Тому давайте прослідкуємо бо...

(Загальна дискусія)

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Дмитрович!

_____. Шановні колеги, шановний Олександр Георгійович, якщо... Я пропоную компроміс. Якщо шановні народні депутати проти того, щоб під це був "зелений" тариф, то, це пропозиція, давайте знімемо питання

"зеленого" тарифу і тоді ці продукти, ..., ..., вони підуть в тепло. І цього, я теж думаю, як компроміс, достатньо було б на цьому етапі.

Дякую.

_____. Давайте його назвем не "зеленим", а стимулюючим тарифом.

_____. Задам дуже просте питання.

_____. Але ми повинні до цього прийти.

_____. Коли буде готовий пакет законопроектів, який розроблений під ту стратегію, яку запровадив Кабінет Міністрів? У вас має бути комплексне рішення, яке в тому числі має, напевно, передбачати і впровадження стимулюючого якогось тарифу або якусь іншу форму. Чому ми сьогодні в рамках закону, який абсолютно про інше, розглядаємо цю тему і витрачаємо на це час?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

_____. Я не бачив цього.

_____. Я до міністерства задавала питання: коли буде готовий відповідний пакет законопроектів.

_____. Я повідомила, що на сьогоднішній день наш законопроект уже знаходиться в Міністерстві юстиції України. А після прийняття рамкового закону "Про управління відходами" уже будуть всі підготовлені закони секторальні, які звучать по потоках....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Давайте... Дивіться...

_____. Наскільки я розумію проект, Олександр Георгійович, одна фраза, ви ж мені давали слово. Мова йде не про "зелений" тариф, а про право піти на аукціон, починаючи з 20-го року. І все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте, давайте, по-перше, рухатись швидше і приймати рішення. Я...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте... Ми жодного разу на жодній робочій групі не говорили про те, що для цієї категорії в цьому законі буде прописаний "зелений" тариф. Да, ми говорили про те, що треба дати визначення, але ми не говорили ніколи про "зелений" тариф. Тому я поставлю на голосування у версії правку, яка у версії Міністерства екології, яка під протокол тільки що прочитана. Хто за те, щоб підтримати цю правку, прошу проголосувати.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто - проти? Хто – утримався? Дякую.

_____. Це перша, друга, третя, четверта.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це перше.

_____. Ні, ні, ні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це перша, друга, третя, четверта правка. Це всі пов'язані правки між собою.

5-а правка - народний депутат Івченко. Вона відхилена робочою групою. Можемо йти далі?

6-а правка – на розгляд комітету.

_____. Колеги...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку. Це у нас можливість використання системи ProZorro і правки, я хочу звернути увагу... Це все блок правок у нас, да? Дивіться... ProZorro.

6 правка. Дивіться, я хочу звернути увагу, що вчора на засіданні робочої групи ми роздали комплекс технічних правок кожному народному депутату, технічні правки, які вносить ProZorro для того, щоб ця система ефективно працювала, як для проведення аукціонів, виходячи з їхнього досвіду по використанню ProZorro в малій приватизації, це правка б. 94-а, 111-а, просто це група. Можна я завершу? Дуже дякую. Я ж вас не перебивав, коли ви виступали.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Дивіться, у нас різні з вами таблиці. Я користуюся таблицею з правками, які подали народні депутати. Мені говорять, що сьогодні вам направили десь там о дванадцятій чи першій годині іншу таблицю, де збилася нумерація. Я ж не буду зараз аналізувати ще раз ці правки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, можна? Є секретаріат, так візьміть ту таблицю, яка є.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Так, а що мені, зараз ще кожен раз аналізувати? 6 правка, згідно цієї таблиці, мої правки по контролю. Тобто ми зараз будемо ще раз по новій розглядати правки?

_____. Ми всі в однаковій ситуації.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Ну, а чому ми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, тоді я, секундочку.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Це ж неправильно абсолютно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, команда, яка готувала таблицю після вчорашнього засідання робочої групи, працювала до ранку. В три години ночі прийшли ще правки від наших колег народних депутатів, які є присутні в цій залі. О 10-й, враховуючи, що ми пообіцяли, що таблиця зранку, ця таблиця велика, буде підготовлена, розіслана всім народним депутатам, вона була підготовлена. Але випадково, враховуючи, що цілу ніч працювала команда, відправили в 10 ранку дещо іншу таблицю. Трішки пізніше вибачилися, секретаріат вибачився і відправив ту таблицю, по якій ми зараз з вами говоримо, по якій ми зараз з вами працюємо.

Друзі, дайте пані Наталі ту таблицю, яку виправляли 12 годин.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Колеги, я не буду зараз читати таблицю з такою кількістю правок ще раз, у мене всі правки проаналізовані. Ну так, але нумерація зовсім інша.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну так візьміть, ті ж самі правки тільки на два пункти збитки. Так, що нам зараз... що ви пропонуєте робити?

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. По старій таблиці рухатись...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У всіх нова таблиця, у вас однієї стара таблиця, Наталія...

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Це ж просто жах...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жах..

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Це ж просто абсолютне безвідповідальне відношення до роботи комітету. Ми не можемо розглядати ще раз нову таблицю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Можемо далі працювати? Дуже дякую.

(Загальна дискусія)

А можна далі працювати, друзі? Давайте.

_____. Скажіть, будь ласка, є жорсткий регламент подання правок, 14 діб після прийняття і суб'єктом законодавчої ініціативи. Ви кажете, що подавали вчора, як це так?

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Всі правки... Якщо не можна працювати по правкам, які прийшли в три години ночі, то ви запитайте у свого колеги, який сидить поряд з вами, який прислав в три години ночі свою уточнюючу правку.

_____. Тільки вона була стоїть 20, вона називалась... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так це у вас таблиця ...

(Загальна дискусія)

Так питання ж... Друзі у нас є...

(Шум у залі)

_____. Не треба на мене...

(Загальна дискусія)

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так візьміть ту ж саму таблицю по якій працюють всі інші...

(Загальна дискусія)

Так, що нам тепер робити? Давайте відмінимо засідання комітету, почекаємо...

_____. Олександр Георгійович, можна?

Колеги, є пропозиція, є ... Колеги, Олексій...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекай, питання ж не в цьому, питання в тому, що не можна присилати... прозвучало, що не можна присилати в три години ночі уточнюючі правки, тому що...

_____. Можна, Олександр Георгійович...

_____. Колеги, ми займаємося не тією справою...

_____. Олександр Георгійович, можна конструктивну пропозицію? Конструктивну пропозицію, давайте не перерікатися, як воно

було, давайте як з цього виходити. Є комплекс технічних правок, які вчора на робочій групі, дала група ProZorro.

Я пропоную, не дивлячись на нумерацію, яка є у кого, проголосувати за цей комплекс технічних правок...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви можете принести Наталії нормальну таблицю?

_____ . ... одним голосуванням і потім іти по... *(Шум у залі)*

Послухайте мене, будь ласка! Наталя! Наталія Володимирівна! А потім ми підемо по правкам конкретних колег, в тому числі й вашим. Давайте за технічні правки зараз проголосуємо, щоб ми потім їх проходили. *(Шум у залі)* Це технічні правки. Вони вчора були видані всім. Наталя! Якщо ваша позиція не буде врахована сьогодні, ви завтра на голосуванні не проголосуєте за законопроект. Давайте з повагою відноситися один до одного і рухатись далі.

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я прошу! Давайте всі заспокоїмося. Я ще раз хочу наголосити на тому, що цим законопроектом базою для проведення аукціонів є система ProZorro. Шановні друзі, пані Вікторія! Вчора на засіданні робочої групи команда ProZorro принесла правки, які носять технічний характер, для того щоб система працювала і аукціони ефективно працювали. Ми вчора вам їх всі роздали, ці правки. От вони всі є. До сьогоднішнього дня ніхто ці правки не змінював, просто ці правки в тексті по номерам. Це 6-а правка, ми тільки що до неї дійшли, по ProZorro 94-а технічна правка, 111-а, 113-а, 116-а, 121-а, 123-я, 127-а, 130-а, 132-а, 142-а, 143-я, 144-а і 147-а – це всі технічні правки, внесені ProZorro, які вчора вам були видані. Я вношу ці правки, технічні правки від ProZorro, як народний депутат України на заміну тих правок, які були внесені раніше.

Колеги, я можу поставити на голосування? Хто за те, щоб підтримати озвучені правки, під протокол, так, як я тільки що сказав? Це ProZorro. Хто за те, щоб... Ще раз повторюю, хто за те, щоб підтримати правки 6-у, 94-у, 111-у, 113-у, 116-у, 121-у, 123-у, 127-у, 130-у, 132-у, 142-у, 143-ю, 144-у, 147-у, які стосуються технічних питань роботи ProZorro, прошу проголосувати.

_____. А у нас є представник Міністерства економіки і ProZorro?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу опустити. Хто проти?

_____. Є?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони вчора були.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

_____. ProZorro проти цих правок.

(Шум у залі)

_____. *(Нерозб.)* ... Ви за ці правки? Чи...

(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так.

(Шум у залі)

_____. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони вчора їх презентували.

_____. Тоді я також...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дуже дякую.

Так, слідує, 7 правка. Рішення - визначитись на комітеті, автор - Кацер-Бучковська. Наталіє, вона 7-а тут.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Ну я бачу вже, що 7-а.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Треба зараз по-новому все дивитися.

Колеги, це правка номер 6, вже сьогодні 7. І вона пов'язана з правкою 107-ю і 117-ю в самій таблиці, тому я буду їх розглядати комплексно і доповім вам комплексно по цих правках.

Стосується контролю. Ну суть цих правок в тому, якщо глибинну суть правок проаналізувати, це те, що ми застосовуємо визначення контролю для визначення пов'язаних осіб і бенефіціарів об'єктів "зеленої" енергетики, які будуть брати участь в аукціонах. Для чого? Для того, також у моїх правках є, щоби ми не допускали до участі в аукціонах, а також щоб не було надання державної підтримки компаніям, які є пов'язані з державою-агресором згідно санкційного закону, ось. Тому прошу підтримати мою 102-у, 107-у і 117-у правку, які якраз є взаємопов'язані і стосуються застосування санкційного закону і недопущення компаній, в яких бенефіціарним власником є особи, пов'язані... або на яких наклали санкції, або пов'язані з державою-агресором згідно Закону "Про санкції", оскільки ми надаємо державну підтримку цим проектам.

_____ . ... Наталія, я прошу вас ще перевірити номер, тому що в таблиці 101 правка стосується, це, дійсно, ваша правка, але вона.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. *(Не чути)*

_____ . Але я читаю правку 101 і вона, при всій повазі, стосується встановлення розміру щорічної квоти підтримки Кабінету Міністрів України, і там фактично написано, що... ну, певні показники. Я категорично проти включення таких от конкретних показників без пояснення... *(Не чути)*

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. ... *(Не чути)* первинної нумерації вона визначає, що повинна надати особа, яка бере участь в .....*(Не чути)*.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я дуже вибачаюсь...

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Інформація...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія, я вибачаюсь. Дивіться, враховуючи, що відбулась така ситуація, десь в когось збилися правки, і хтось працює по старим документам, а у нас роздані нові, давайте ми будемо по кожній правці йти, швидко говорити, а коли ми дійдемо, умовно кажучи, до 107-ї, ми скажемо, що вона обговорена, вона пов'язана там із 6-ю, і зразу без обговорення ставити на голосування. Це буде бистріше.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. О'кей. Тобто суть правки в тому – ми не допускаємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Країна-агресор, 7 правка. Хто за те, щоб підтримати 7 правку, прошу проголосувати. Дуже дякую. Хто – проти? Хто утримався?

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Країну-агресора підтримуємо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, шановні колеги, 8 правка відхилена.

9 правка у нас відхилена.

10 правка, Наталія Кацер-Бучковська. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. ... Ну, це ви по цій правці працювали.
Ну, це жахливо... (*Шум у залі*)

ГОЛОВУЮЧИЙ. 10 правка, Кацер-Бучковська. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. 10 правка по новій... Цей якраз питання, яке ми обговорювали вчора, що ми робимо з реконструйованими потужностями. Тобто ми надаємо право згідно правок знову ж таки НКРЕ, їхньої пропозиції, яку ми вважаємо абсолютно доцільною, лише право брати участь після реконструкції тим потужностям, які перевищують до реконструкції відповідну потужність. І також тут, в цій правці, визначається питання ргеРРА.

Тому я хочу, щоб ви підтримали цю правку в першу чергу в частині збільшення встановленої потужності, і також щодо підписання ргеРРА, що ргеРРА, які були підписані до кінця 2019 року, зберігають свою чинність при умові, якщо буде дозвіл на будівництво, буде введено дозвіл на будівництво даного проекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Ольга, будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Я не можу підтримати цю правку, тому що в цій правці змішано два питання. Перше – яке стосується реконструйованих потужностей. На моє глибоке переконання, нехай йдуть на аукціони на

загальних підставах. Друге: тут дається нове визначення щодо ргеРРА. Ви трішки змінюєте його формулювання, наскільки я розумію, да? Ну, і я проти цього пункту також.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Юрій.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Я тут підтримую Олю, тому що щодо реконструйованих потужностей, то їм надається підтримка при будівництві, а реконструкція здійснюється за рахунок прибутку. І тому немає чого давати додаткову підтримку на те, що робиться з прибутку.

Тому ця норма однозначно... ну, не треба її підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, я так розумію, враховуючи, що у нас будуть ще окремі правки, пов'язані з ргеРРА, які ми можемо потім проголосувати, по цій правці...

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. По реконструкції. Ми ж уже обговорювали це питання з НКРЕ, вони підтримують абсолютно. Ви просто не будете мати стимул реконструювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція НКРЕ яка? Пане Дмитро.

КОВАЛЕНКО Д.В. Доброго дня. Я хочу зазначити, ну, тут трохи наша правка, позиція НКРЕ полягала в наступному, шановні колеги, якщо об'єкт реконструйований, модернізований, збільшена потужність, то це не має підстав для того, щоб цей об'єкт отримав... пішов на аукціон в повному обсязі тієї потужності, яка відбулася за рахунок реконструкції, модернізації. Тобто було 100, стало 110, не може 110 йти на аукціон, на сто вже було надано відповідний "зелений" тариф, і він же стимулювався, в цьому полягала наша правка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ви в цій частині підтримуєте Наталію...

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Тільки на 10, правка в принципі в тому ж...

_____. Я хочу почути позицію НКРЕКП... *(Не чути)*

Ви не сказали до кінця, будь ласка, скажіть чітко і ясно, ви підтримуєте цю правку, чи ні?

КОВАЛЕНКО Д.В. Я ще раз кажу, що в даному випадку я не можу сформулювати... я не можу зрозуміти з точки зору формування, я кажу .... саме в нашій правці. Що, якщо об'єкт реконструйовано, модернізовано і він хоче отримати додаткові якісь стимули, то, а) на "зелений" тариф він може йти тільки по тому "зеленому" тарифу в повному обсязі, який діє на час реконструкції, модернізації, збільшення потужності.

І, б) не може йти на аукціон в повній потужності в тому числі з реконструкції, це подвійне стимулювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, що позиція перед голосуванням не підтримувати цю правку, а в елементах розглянути в інших правках, що стосується prePPA .

Хто за те, щоб...

_____. *(Не чути)*

(Загальна дискусія)

_____. Немає.

_____ . Є одна правка, яка ... у версії НКРЕКП, 58-а.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, шановні колеги... Дмитро Віталійович, ви можете ще раз прокоментувати правку номер 10 і правку 58?

59 правка. Я хочу, щоб уважно... я її зачитаю, а ви уважно послухайте. "Для об'єктів електроенергетики, яким встановлено "зелений" тариф, після проведення реконструкції, технічного переоснащення, капітального ремонту зі збільшенням встановленої потужності "зелений" тариф розраховується із застосуванням коефіцієнту "зеленого" тарифу, визначеним статтею 9 Закону України "Про альтернативні джерела енергії" на дату введення такого об'єкту електроенергетики, у тому числі черги будівництва електричної станції пускового комплексу, в експлуатацію після реконструкції, технічного переоснащення, капітального ремонту, але не більшим від того, який застосовувався при встановленні "зеленого" тарифу відповідному об'єкту електроенергетики, у тому числі черги будівництва електричної станції пускового комплексу."

КОВАЛЕНКО Д.В. Це наша правка, ми її, безумовно, підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція підтримати правку НКРЕКП. Я правильно розумію?

Давайте, хто за те, щоб підтримати правку 59, прошу проголосувати. *(Шум у залі)* Шановні колеги... Хто – проти? Один. Утримався? Три. Дякую. Тоді ми, я мушу поставити 10 правку Кацер-Бучковської.

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, друга частина врахована. А по першій частині... Частково врахована, да? Все.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. По другій частині ми відмовили, я так розумію. Тобто пізніше будемо...

_____. А по якій другій частині?

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. А частину prePPA будемо приймати в частині тих правок, які стосуються prePPA. Цю правку ми мусимо відхилити для того, щоб не було ніяких питань.

Друзі, хто за те, щоб відхилити 10 правку, прошу проголосувати. Прошу порахувати. Хто проти?

Утримався? Дуже дякую.

Так, 11 правка, Єфімов. Рішення комітету є у нас. Хто у нас прокоментує? Значить, в статтях 9-1, 9-2 Закону України про альтернативні джерела слова та цифри 31 грудня 24-го року замінити словами та цифрами 31 грудня 29-го року. *(Загальна дискусія)*

_____. В діючому Законі "Про альтернативні джерела енергії" визначено, що індексація... Не індексація, а перерахунок в гривні з євро відбувається "зеленого" тарифу до кінця 24 року.

В даному випадку відповідно до правки, яка запропонована народним депутатом Єфімовим, він пропонує цей термін продовжити індексації до кінця 29-го року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До кінця дії "зеленого" тарифу?

_____. До кінця, да, прив'язка до курсу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Валентинівна, будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги! На жаль, ну, я не можу підтримати цей підхід. Тому що на зараз у нас стабілізована національна валюта, споживачам ніхто також не дає подібних гарантій. Я думаю, що буде чесно, збалансовано залишити все, як є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, один коментар і голосуємо.

_____ . Як мені сказали зараз із секретаріату, ця правка стосується продовження двох речей. Перше – індексація тарифів в євро, а друга, шановні колеги, шановні колеги! А друге – це підтримка національного виробника щодо локальної складової.

Я пропоную євро залишити до 24-го року. А підтримка національного виробника щодо локальної складової – до 29-го року. Я пропоную врахувати тільки частково. Локальна складова діє тільки до 24-го року.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні, я ставлю на голосування. Давайте чисто формально, по процедурі. Хто за те, щоб 11 правку Єфімова підтримати, яка стосується двох позицій, прошу проголосувати. Два. Хто проти? – Три. Хто утримався? Дякую. Не прийнято.

_____ . А про локальну складову можна поставити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не можу. Я ставлю цілу правку.

_____ . А правку Наталії тільки що розглядали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми відмовили в правці Наталії. Ми проголосували іншу. Якщо буде інша правка, яка стосується локальної складової... Ми дійдемо до правки з локальними складовими, будемо її ставити на голосування. Ця 11 правка відхилена.

12 правка Левченка. Абзаци 3, 4, 5 пункту.. Відхилено.

Правка 13 – це пропозиція робочої групи. Немає заперечень? Немає.

Єфімов, правка 13. Реєстраційна картка 48. Відхилено. Немає заперечень?

14 правка Вікторії Войціцької. Відхилено. Немає заперечень?

15 правка Дирів, Дзюблик, Рибак. Рекомендація робочої групи – відхилити.

16 правка Єфімов. Реєстраційна картка 48. Відхилено. Рекомендувати відхилити.

17 правка Белькова. Реєстраційний номер 336. Рекомендовано врахувати. Немає заперечень?

_____ . ... повернутись до першого читання. Я пропоную, щоб норма була перенесена на 31 грудня 2019 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте подискутуємо зараз.

_____ . Шановні колеги, я не пам'ятаю, щоб ми домовлялися. Але разом з тим...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я кажу, що ми домовлялися, що на обговоренні на комітеті ми повернемося.

_____ . А з ким ви домовлялися?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви, на жаль, були відсутні на тій робочій групі.

_____ . Да. Але я добре пам'ятаю, коли я була присутня на робочій групі, коли all were well mean majority або більшість людей погодилися з тим, а проголосувало 5 людей і підтримали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто 5 з 21-го погодилися?

_____ . Ні, тоді 21 не було. Тоді було 7. Тоді це була переважна більшість.

Так от, я ще раз наполягаю на тому, що принциповим питанням є якомога скоріше почати аукціони, з усіх боків. У системи є низка викликів, про які сьогодні ніхто не може сказати, що з цим робити. Сьогодні міністерство, до якого всі позивалися і всі говорять, що міністерство повинно забезпечити в цій країні виконання державної політики і стратегії, яку вони написали, так от, наступного разу не пишіть завчасно обіцянки, кому ви що будете розвивати, бо потім ви побачите, що вас самих будуть обмежувати. Коли ви даєте свої презентації і покажете чітко, що буде катастрофа, ніхто не дослухається.

Я подала цю правку на вимогу в тому числі переважної частини здравомыслящих, як би сказати, виробників, які на ринку, які підійшли до мене і сказали: "Ми підтримуємо вас". Тільки є декілька людей, які категорично наполягають і не дають голоси за підтримку саме такої версії.

Ще раз кажу, якщо не ввести з 01.07, то ніколи цих аукціонів не буде. Ті виробники великі, які добудують, будуть всіляко блокувати подальші аукціони.

_____ . Я представляю ту не дуже здорову частину підприємців, як ви кажете.

_____. Я сказала: великих підприємців, а не здоров'я. Але великі. Я не вас мала на увазі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Без мікрофону)* Будь ласка .....

_____. Шановний пане голову, я пропоную припинити ці персональні дискусії, вони заважають роботі, а давайте конструктивно, по суті. Вчора у вашому кабінеті була нарада, технічна нарада з представником НКРЕКП, і вчора на папері було дорожню карту викладено, що буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Послухайте, можна? Секунду!

_____. Я завершу, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей, добре.

_____. Що відбудеться у разі прийняття цього законопроекту навіть завтра. Так от ми технічно не зможемо вийти, вони не зможуть вийти на те, щоб підписувати договори PpPRA до 1 липня, до вашої дати. Тому, з технічної точки зору... Що?

_____. Що заважає?

_____. Багато причини заважає. З технічної точки зору, це не можна реалізувати до 1 липня. Тому вчора була розглянута компромісна ситуація, для того аби швидше запрацювали аукціони і на весь об'єм, а ми до цього перейдемо трохи пізніше, ми розглянемо можливість скасування тих норм, які ми прийняли в першому читанні, про обмеження 20 мегават для вітру і 10 мегават для сонця, а перейдемо до іншої моделі, якщо шановні колеги підтримають, щоб аукціони були запропоновані для сонця з одного

мегавату і для вітру - з 5 мегават. Але PrePPA треба дати можливість технічно завершити цю процедуру і дати можливість, як сказав колега, до 31 грудня цього року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я б дав позицію, щоб висловили НКРЕКП, тому що я вчора попросив, запросив Дмитра Віталійовича для того, щоб він нам розказав, коли технічно можливо, відповідно до процедур, які передбачені Законом "Про незалежного регулятора", внести зміни в Закон про PrePPA

Дмитро Віталійович, будь ласка, сформулюйте свою точку зору, щоб ми тут...

КОВАЛЕНКО Д.В. Обов'язково. Хочу сказати, що зараз цей порядок знаходиться на погодженні в секретаріаті, теоретично...

_____. Трохи голосніше.

КОВАЛЕНКО Д.В. Зараз цей порядок знаходиться на погодженні в секретаріаті енергетичних спітовариств. Теоретично, після його погодження, воно може бути винесено, вже комісією прийнято, ми вже пройшли всі обговорення і сформували остаточно редакцію. Питання полягає в наступному, якщо в рамках цього закону будуть суттєві зміни, які будуть потребувати внесення змін саме в цей порядок, то нам потрібно буде порядку двох місяців, щоб оперативно відреагувати.

_____. Проаналізувавши сьогоднішній текст законопроекту, які ви такі зміни бачите, які можуть мати такий негативний ефект?

КОВАЛЕНКО Д.В. Я не кажу, що в цьому законопроекті... Давайте так, наскільки я розумію, робочою групою напрацьовано суттєві зміни саме в частині договору, в частині використання арбітражу для вирішення спорів.

Тільки ця частина. Оскільки, я розумію, вона... Якщо цих суттєвих змін не буде, то на сьогоднішній день порядок виписаний таким чином, що його змінювати не треба.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Оля.

БЕЛЬКОВА О.В. Там Наталія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія, будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. У мене, знову ж таки хочу повернутися до своєї правки, де я пропонувала компромісний варіант, оскільки, ну, липень, який пропонує Ольга, це дуже, ну, короткий строк, по-перше.

По-друге, ми не знаємо, чи вступить, не вступить закон в силу, як буде імплементований Закон "Про ринок електричної енергії"? І всі ці питання дуже пов'язані.

Тому я пропонувала все ж таки встановити 1 січня 20-го року, ось. Але також залишити PrePPA для контрактів, які уклали договори купівлі-продажу електричної енергії за "зеленим" тарифом, а також зареєстрували відповідну декларацію про початок виконання будівельних робіт або отримали дозвіл на виконання будівельних робіт до 31 грудня 19-го року.

Таким чином ми з однієї сторони всі пусті заявки відхилимо, а з іншої сторони ті, хто реально будує і вже інвестували кошти в відповідний "зелений" об'єкт, зможуть завершити свою інвестицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. .... *(Не чути)*

_____. Шановні колеги! З того, що я почула у версії НКРЕКП, який створений цим комітетом, незалежний, гарно фінансується і так далі, і тому подібне, все вони можуть. І це так, як я вас чую.

Якщо у вас є застереження щодо арбітражу, я вважаю, що та правка дуже важлива. Але, якщо що, то я її можу, знаєте, прибрати. Якщо це єдине, що зупиняє сьогодні введення строк дії 01.07.2019. Тому, будь ласка, я прошу дослухатися до позиції НКРЕКП і підтримати, залишити все як є, як розглядала робоча група.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, це, може, мало б, ту слушну пропозицію підтримати вашу правку, пані. Але, якщо б він був прийнятий ще півроку тому, або ми тільки прийняли і першому читанні. Це було підтримано в залі, що з 31 січня. Якщо ми зараз, і правильно каже пані Наталія, то чи буде зараз він прийнятий, чи ні, а норма останеться.

Тому все ж таки я пропоную повернутися і підтримати те, що було визначено в першому читанні – 31 січня 2019 року. Грудня, вибачте.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги! Сьогодні ми вирішуємо питання на мільярди. І я пропоную системно підійти до цього, ми професіонали. В залі, при всій повазі, наші колеги не всі розуміють, про що ми будемо голосувати.

Тому принциповим є, якщо ви, дійсно, шановний колега, вважаєте, що моя правка правильна, давайте її залишимо як є. І у вас у залі буде можливість поставити її на підтвердження, зі своїми аргументами. Тим не менше, я вважаю, що саме цей комітет повинен демонструвати, як правильно вирішити це питання і тоді будуть компроміси. І щоб не було більше згадувань про вчорашні зустрічі, де були якісь компроміси, єдиний компроміс, який є легітимним, є не в чийомусь кабінеті, а у Верховній Раді, голосуванням 226. Тому я би просила не позиватися, мене на тому компромісі не було. Тому домовляйтесь, будь ласка, тут спочатку, а потім в залі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Вікторія, потім Володимир.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Я буду дуже коротко. І я буду, насправді, просити колег підтримати абсолютно точно цю правку. Адже ми з вами прекрасно розуміємо, що нам, ті хто особливо їздять до людей, які нам задають питання, а що ж у нас відбувається з цінами. Так от я собі не уявляю, як ми будемо, ті, хто не підтримає дану правку, відповідати на питання, а чому у нас на електроенергію ростуть, а чому у нас ціни відповідно ростуть на продукти харчування, на електротранспорт і все решта.

Ми взагалі усвідомлюємо якщо ми залишимо так як є до кінця 2019 року дію тих норм, які у нас за прийнятим законом, то це буде мати дуже потужний, негативний ефект, в тому числі і в першу чергу на ціну на електроенергію. А краще аукціонів ніхто поки що в світі не придумав для того, щоби створити прозорі конкурентні умови. Які будуть якраз цю ціну штовхати вниз, а не так, як зараз, одна з найвищих в усьому світі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Володимир.

БАНДУРОВ В.В. Шановні колеги, нікого тут переконувати не треба, що треба якнайшвидше запроваджувати аукціони. І оті колеги, які зараз закликають до зміни дати 1 липня, саме вони, ви до речі, проголосували в першому читанні, щоб ця норма була до 31 грудня 2019 року

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Взагалі то, я не голосувала.

БАНДУРОВ В.В. Я не розумію, як ви поміняли так швидко свою позицію і чому ви закликаєте зараз змінити. Це перше.

Можна я закінчу, я вас уважно вислухав.

Друге. Не треба пересмикувати мого колегу, який сказав, що якби закон був прийнятий півроку раніше, то тоді б, звісно, було б логічно до 31 липня поставити обмеження.

Третє. Ви сказали, що колега з НКРЕКП відповів на всі ваші питання, прибравши лише одну оговорку про арбітраж. Ви кажете, я готова забрати про арбітраж. Але він звертав увагу, що якщо там не буде багато чого порівняно з тим типовим договором, який вона затвердили, то тоді він зможе скористатися цим договором. А якщо арбітраж це не єдина причина, яка потребує перегляду цього договору, і ми зараз якісь забаганки підганяємо під конкретну дату. Тому треба дати технічну можливість виконати те, про що записано в законопроекті. І тому ця дата була компромісна не вчора визначена, а ще при підготовці законопроекту до першого читання, за яке ви, до речі, проголосували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановний колего, перед тим, як звинувачувати мене у чомусь, переконайтеся, будь ласка, чи голосувала, чи ні. Офіційно повідомляю, що я не голосувала за той законопроект у першому читанні, всіляко допомагаючи вам і всім колегам в комітеті і підтримуючи ідею саме з підстав того, що не була врахована моя поправка. Я є послідовною і ніколи не змінюю своєї позиції. Тому наполягаю, будь ласка, проголосуйте зараз мою поправку і покажіть, будь ласка, свою позицію відкрито.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я, можливо, спробую запропонувати... Я поставлю, Ольго, зараз на голосування. Але я, можливо, запропоную ще один варіант, який, з моєї точки зору, може бути більш компромісним.

От дивіться, відверто кажучи, ми не знаємо, коли ми проголосуємо цей закон. Чи ми сьогодні дійдемо таблицю до кінця, чи не дійдемо, чи буде завтра в парламенті закон, чи не буде. Чи буде він підписаний Президентом, чи він з правками Президента може повернутися назад, і знову треба буде в

другому читанні його розглядати, і знову вносити в парламент. Ми сьогодні не можемо спрогнозувати, коли почне працювати, буде введений в дію закон, який ми з вами так емоційно обговорюємо. Можливо, тоді прийняти правку, можливо, як варіант, що протягом шести місяців, при PrePPA протягом шести місяців з початку вступлення в дію закону, але не пізніше 31 грудня...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не, ну, сьогодні ж закон не прийнятий. Якби він був підписаний Президентом. Ну, завтра? А може і не буде завтра. А може через місяць не буде. А може через три місяці не буде.

_____. Олександр Георгійович!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому... Просто ми можемо під ризик підвести, ну, якби весь закон. Розумієте? Давайте я поставлю правку пані Ольги на голосування...

_____. Я тільки про одну можливу ваду вашої пропозиції. А, якщо ми закон восени приймемо, це знову півроку піде?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, тільки до кінця року.

_____. Так давайте зафіксуємо зразу дату, 31 грудня.

_____. А в чому проблема тоді 1 липня? Я не розумію. От реально, якщо у нас весь час можуть пересуватися дати, ну, тоді... Давайте будемо голосувати цю правку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, хто за те, щоб підтримати правку пані Белькової номер 17, реєстраційний номер 336, прошу проголосувати. Дуже дякую. Хто – проти? Хто – утримався? Дуже дякую.

18-а правка, Войціцька. Знята.

Рябчин. Будь ласка, Олексій.

РЯБЧИН О.М. Я пропоную питання енергетичних кооперативів обговорювати після ваших правок щодо малої генерації. Це мої правки, які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, тобто вона...

РЯБЧИН О.М. Це правки 19, 26-1, 34-1, 57-1 і 71, які комплексні, які доцільно обговорювати тільки після того як ми послухаємо ваші...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

РЯБЧИН О.М. ... по малій генерації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 20-а правка відхилена.

21-а, Белькова. Рішення комітету. Будь ласка.

Друзі, ми тут вступаєм в дискусію по малій генерації, я думаю, що ми в комплексі повинні будемо розглянути декілька різнономерних правок.

Пані Ольга, будь ласка.

БЕЛЬКОВА О.В. Ну, шановні колеги, я думаю, що всі, хто є, ну, розбирається у суті цього питання, розуміє, що питання іде про так званий "трешхолд". Ну, мені здається, що ми повинні сумлінно виконувати всі європейські норми, а не обирати те, що нам подобається. Ну, стандартні норми ми брали, які є там типовими для подібних підходів у Європі, і це є

50 кВт. Ну, я бачу, що колеги дають трошки інші, тобто я просто пропоную 50 кВт обмежити, 50 кВт.

ГОЛОВУЮЧИЙ. .... Одну хвилину, щоб ми з вами, можливо, з формулювали загальне бачення по всіх правкам, які стосуються малої енергетики.

Дивіться у нас є позиція перша, дуже важлива, це питання, це позиція домогосподарств. Я хочу нагадати, що сьогодні в сьогоднішньому законі діючому у нас 30 кВт для домогосподарств. А вони у нас є кришними, в законі, по-моєму, кришними, так. В діючому... не тільки кришними, ну, даховими, да.

Значить, пропонується в першому читанні ми проголосували 50 кВт. Домогосподарства і малі споживачі так... 50 кВт домогосподарства і малі споживачі "сонце", "вітер" і плюс була правка пані Кацер-Бучковської комбінована. Ну, комбіновані "сонце", "вітер" для домогосподарств.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, ми поки для домогосподарств...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для малих чи для домогосподарств?

Друзі, я говорю про домогосподарства до 50 кВт.

_____. У нас есть фермерские хозяйства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Но фермерские хозяйства це вже... це вже...

_____. ...*(Не чути)*... зараз малі, самі малі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, про домогосподарства.

_____. Да, це тільки домогосподарства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, давайте... ми говоримо про домогосподарства в першому читанні 50 кВт, а у нас "сонце", "вітер" і в першому читанні у нас дахові конструкції, і фасадні конструкції, і є пропозиція для домогосподарств на цій нормі залишитися. Для домогосподарств 50 кВт дахові фасадні конструкції.

_____. І малі споживачі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І комбіноване - "сонце/вітер" - може бути. Добре? От хто за таку норму в частині цих правок, тому що їх багато, я прошу проголосувати. Так.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Одноголосно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тепер... Так, будь ласка.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А земля там випала чи не випала?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Випала.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Випала?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. В першому читанні у нас не було землі.

А тепер давайте про малу генерацію, тому що у нас дискусія, у нас є правки "до 150 Квт", у нас є правки "до 500 Квт", у нас є правки - там і сонце, і вітер, і комбіновані, і біогаз, і біомаса. Тут треба нам, у нас немає остаточної версії, у нас багато дискусій. У мене була дискусія в кабінеті. І можу сказати, що я практично кожний день запрошував різних експертів для пошуку оптимальних рішень як керівник цієї робочої групи, вибачте, і як виконуючий обов'язки Голови комітету. Тому от давайте тут, які є пропозиції? Є у нас правки "150 Квт". Може, у вас що є?

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже багато?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це для малої генерації.

(Загальна дискусія)

_____. Давайте спочатку про види генерації. Тобто я пропоную розширити на вітер, геотермальну, біогаз і біомасу.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. До 500.

_____. Від 50-и в мене до мегавату.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Давайте до 500.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А яка це?

_____ . У мене це? По-новому це 22-а.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Взагалі було, наскільки я розумію, у нас базова, ну не базова, одна із пропозицій була, мала генерація - "від 0 до 150 Квт", а сонце, вітер, біомаса, біогаз - ну всі види генерації, так, це мала генерація, а все, що вище 150-и до 1 мегавату - ідуть по загальній процедурі отримання "зеленого" тарифу або аукціону. Тобто 50 кіловат – домогосподарства, до 150 кіловат - мала генерація і можливо енергетичні кооперативи, хай Олексій сформулює свою точку зору, все, що вище 150 кіловат до 1 мегавата – все іде якби по стандартній процедурі.

_____ . Дуже мало. Це просто буде економічно недоцільно і ви вб'єте абсолютно децентралізовану енергетику, за яку ми в принципі тут боремось.

РЯБЧИН О.М. Я сформулюю пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олексій.

РЯБЧИН О.М. Шановні колеги, пропозиція така. В нас цей законопроект, в основному ми б'ємось за велику генерацію, які відсотки. Мала генерація, то пропозиція не чіпати, дати можливість розвиватись, тому що вона недорозвинута таким чином, яка є в Європі. Наприклад, моя пропозиція, яка буде озвучуватись по енергетичним кооперативам, в Німеччині вони приблизно генерують 45 відсотків, тобто люди вклались в малу генерацію, а інша велика. В нас 1 там 2, її зараз намагаються створити, тобто в нас мала генерація недорозвинута. Тому є пропозиція зараз, домогосподарства ми вже обмежили - 50 кіловат. Ми їх не чіпаємо, воно нормально.

Далі пропозиція подискутувати від 50 до мегавата. При всій повазі, мені здається, що до мегавата це занадто, от до 500, мені здається, воно має сенс, тому що не треба забувати, що в нас "зелений" тариф закінчується 30-м роком. Тобто ці люди будуть, якщо вони сьогодні побудуються, то вони отримають тільки за 10 років цей тариф, тому тут є правки, які пропонують продовжити ще на 5 років, наприклад, "зелений" тариф.

Тому давайте залишимо до 500, тому давайте залишимо від 0 до 500, як воно було, і те ж саме зробимо для енергетичних кооперативів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, є пропозиція залишити версію, я так розумію, першого читання.

_____. По розмірах?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. У нас в першому читанні від 0 до 500 кіловат. І що ця норма діє для малої генерації, включаючи енергетичні кооперативи.

_____. І біомаса, біогаз, і геотермальні.

_____. Для всієї генерації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для всієї генерації.

(Загальна дискусія)

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Споживачі чи генерація? Це ж не споживачі.

_____. Домогосподарства до 50.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

_____. А споживачі від 0 до...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто такі споживачі? Це генерація. Це не споживачі.

Шановні колеги, от давайте, щоб ми уточнили. Домогосподарство і юридичне визначення статусу домогосподарства - від 0 до 50. А мала генерація, про яку ми говоримо, не домогосподарство, а мала генерація. Ферми, малі підприємства, енергетичні кооперативи від 0 до 500.

_____. І не споживачі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І не споживачі.

_____. Ні, не споживачі, вони не можуть бути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді генерація і споживачі.

_____. Тобто просьюмери.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просьюмери. Від 0 до 500 всі види генерації.

_____. Да, просьюмери.

_____. І так і так вони роблять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас залишається позиція по величині "зеленого" тарифу. В першому читанні, якщо я не помилюся, мене можете поправити, домогосподарства у нас "зелений" тариф мінус 10 відсотків. Ми за нього

проголосували, да. Для просьюмерів у нас було зелений тариф мінус 25 відсотків. А отут давайте ми подискутуємо.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. А можна, я хочу почути позицію Держенергоефективності з цього приводу, тому що у них були комплексні пропозиції щодо децентралізованої енергетики.

Пане Савчук, можете прокоментувати?

САВЧУК С. Шановний, Олександр Георгійович, якщо можна, все ж таки загострити увагу, що СЕС до 50 кіловат. Ну неможливо на даху поставити просто 50 кіловат. І у нас сьогодні необхідно все залишити діючу норму, наша пропозиція, щодо розташування і на даху і на землі, якщо людина має свою землю. І в іншому випадку, це буде лише на бумазі 50 кіловат, але не буде де навіть поставити цих 50 кіловат. Бо на даху не поміститься 50 кіловат.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна, друзі, можна.

Я хочу одну зробити ремарку, друзі, для всіх. Ну, от дивіться, у нас 30 кіловат – для домогосподарств, так, скільки ми за останніх два роки? Тільки два роки, Сергій, назвіть, не 4, а 2 роки, 120... я вам скажу майже 120 мегават по 30 кіловат. Ми зараз для домогосподарств збільшили до 50, це буде означати, що цей тренд буде ще більш крутішим, да. І ми зараз ще беремо до 500 кіловат, ми готові... кажемо, що давайте дозволимо їм ще на землі по спрощеній... це ж спрощена.

..... . Тільки тим, хто до 50-ти, шановний, тільки тим, хто до 50 кіловат.....

..... . А скільки треба землі на ..... *(Не чути)* .. кіловат, а скільки ... *(Не чути)*.. на 50 кіловат, скажіть .... *(Не чути)* ..?

_____ . Шістдесят квадратних метрів на один кіловат.

_____ . Один кіловат – це 60 квадратних метрів, 1 кіловат – це 60 квадратних метрів, тобто 50 кіловат, ну, ми не знайдемо таких хат, таких дахів.

_____ . Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, пропозиція, будь ласка, міністерства.

_____ . Доброго дня, шановні депутати, шановні присутні!
Все ж таки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, шановні колеги.

_____ . Все ж таки міністерство відповідає за технічну політику і за безпеку постачання електричної енергії споживачам. Саме тому міністерство пропонує унормувати проблеми питання будівництва і експлуатації генеруючих установок споживачів, підкреслюю, без отримання ліцензії, про які ми сейчас говоримо. Таким чином щоб вони не призводили до погіршення нормативних показників якості електроенергії в мережі і безпеки її постачання. Наразі, оскільки такі генеруючі установки належать до категорії споживачів, законодавче поле не дозволяє сьогодні забезпечити дієвий контроль відповідності їх обладнання нормативним вимогам, така безконтрольність сьогодні і відсутність відповідальності за невідповідну якість відпущеної ними електроенергії призводить до коливань напруги в мережі.

_____ . *(Не чути)*

_____ . Будь ласка, я дуже вас прошу все ж таки послухати. І саме це сьогодні створює такі умови, що сусіди таких просьюмерів відчують на собі всі негативні наслідки будівництва таких станцій. Тому ми пропонуємо законом дозволити встановлювати вимоги щодо умов до порядку будівництва, приєднані експлуатації таких установок в Кодексі системи розподілу, то у відповідному технічному регламенті, який буде в подальшому розроблений. Мова йде про вибори оптимальної схеми приєднання, питання технічних характеристик інвертора, встановлення роз'єднувачів на межі балансової нерівності для запобігання подачі зворотної напруги при проведенні ремонтних робіт. І це все стосується, ще раз підкреслюю, питань безпеки якості електропостачання.

В рамках цього ми підтримуємо відповідну пропозицію шановних депутатів: пана Домбровського і Ольги Белькової щодо дозволу споживачам без ліцензії встановлювати сонячні електричні станції на потужність 150 кіловат за умови їх розміщення....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Ольга, можна... Так, шановні колеги... Що? Що?

_____ . Два слова. Все ж таки на фасадах і кришах. Тому прошу народних депутатів підтримати цю правку. До 50 – це побутові і до 150 – інші. Всі на фасадах і кришах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, колеги, давайте, Юлій Якович, будь ласка.

ЮФФЕ Ю.Я. Я хочу зробити зауваження по порядку ведення. Ми працюємо дві з половиною години і не пройшли десяту частину цих питань. Значить, ну, у мене був досвід працювати в третьому скликанні головою комітету, я просто даю вам пораду. Це не робоча група, ніхто нікого тут не переконає, у кожного є своя думка. Є питання – ставте питання на

голосування, давайте ми будемо битися или давайте... Вам подобається до трьох годин? Давайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте.

ЮФФЕ Ю.Я. Или что? Или как?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вже звик. Ви знаєте, тому...

ЮФФЕ Ю.Я. Ну, давайте якийсь порядок тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

ЮФФЕ Ю.Я. Потому что тут базар полый, і все. І хто що знає, тут розмови, що мене переконають в чомусь – ні, його, ні. Я у нього питав, у всіх тут опитання провів. Ніхто нікого не переконає. Давайте голосувати конкретно за кожну поправку.

_____. Шановний колего, один момент. Ніхто... От у нас є представник голова економічного комітету, який завжди дає можливість не тільки висловити думку членам комітету, а навіть і іншим депутатам, які приходять для того, щоб запустити свої правки. Я думаю, що ми маємо брати найкраще у наших колег і подякувати сьогоднішньому нашому голові комітету за те, що він надав можливість створити такий майданчик, де відбувається демократична дискусія, після якої приймається рішення, в тому числі і суспільство, і наші партнери мають право почути думку кожного з нас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

ІОФФЕ Ю.Я. Не майданчик, а засідання комітету, який має регламент і при подачі поправок ідуть голосуванням.

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій, потім – Юрій.

ІОФФЕ Ю.Я. Майданчик це там десь, а тут це засідання комітету, на який є регламент, подачі поправок.

_____. Пропозиція, щоб перейшли до конструктиву.

ІОФФЕ Ю.Я. Давайте голосувати. *(Шум у залі)*

_____. Підтримку вашої, Юлій Якович, якраз.

Пропозиція, домогосподарства ми вже обговорили, земля, я так розумію, не надходять поки що, давайте не баламутити.

Друга пропозиція. Ті, просьюмери, де-факто, ті об'єкти генерації, які і генерують, і споживають, вони по-різному можуть працювати, давайте ми їх від нуля до 500 і не будемо їх обмежувати. Зараз, ваша пропозиція буде наступною. Від нуля до 500 і не скорочувати для них "зелений" тариф на мінус 25, як було зроблено, а зробити мінус 10. Тому що, ще раз, у них економічна окупність буде тільки 10 років "зеленого" тарифу, тому що інших правок поки що не звучало. Тому давайте дамо можливість людям, малим споживачам, фермерам, бізнесменам, які маленькі станції встановлюють, давайте дамо можливість їм розвивати децентралізовану генерацію, включаючи енергетичний тариф, оце моя узагальнююча пропозиція.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оля, можна дуже коротко. Ви пропонуєте 50 чи 150, я не почув?

БЕЛЬКОВА О.В. Ми пропонуємо 50 для побутових, інша категорія до 150 і та інша категорія - тільки будівлі, криши і фасади.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для сонця?

БЕЛЬКОВА О.В. Для сонця, так. І ми ще пропонуємо додатково надати можливість законом встановлювати вимоги в кодексі системи розподілу, технічні вимоги щодо обладнання все ж таки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте я буду ставити по черзі, є дві пропозиції: 500 кіловат чи 150 кіловат. Хто за те, щоби було 500 кіловат, прошу проголосувати. Прошу порахувати.

_____ . *(Не чути)* 5...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто проти? Хто утримався? Прошу уважно порахувати.

_____ . *(Не чути)* 6...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прийнято, так? Добре.

Позиція друга, "зелений" тариф.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді 7.

Тоді хто за те, щоби було 150 кіловат, прошу проголосувати. Прошу порахувати.

_____ . 8.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Тоді приймаємо 150 кіловат.

У нас в першому читанні "зелений" тариф "мінус 25%". Є пропозиція залишити перший варіант – перше читання. І у нас була пропозиція правка "мінус 10%", да? Це для сонця, ми про сонце говоримо.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться "зелений" тариф в першому читанні "мінус 25%" для сонця. Я про сонце, для малих. Ми ж про малі говоримо. Друзі, ми говоримо тільки про малих.

Тобто є пропозиція залишити версію першого читання. Добре? Хто за це рішення, прошу проголосувати. Прошу порахувати.

_____ . 12. Для малих "мінус 25%".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тепер всіх, хто більше 150 до 1 мегавата загальна процедура підключення "зеленого" тарифу. Для вітру – по вітру, для сонця – по сонцю. Для всіх інших відповідно до закону.

_____ . Але без аукціону, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Без аукціону. Хто хоче – на аукціон, хто... Але по загальній процедурі. Добре?

Хто за цю пропозицію, прошу проголосувати. Хто – проти? Хто утримався? Дуже дякую.

Хто ще? *(Шум у залі)*

Давайте тепер до 500 кіловат. Ми для всіх даємо видів генерації?

_____ . Да!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для всіх видів генерації.

_____ . *(Не чути)* ...до 150.

ГОЛОВУЮЧИЙ. То єсть, вибачте. Соррі, соррі, до 150. Для всіх. Так?
Хто за те, щоб дати для всіх видів генерації до 150, прошу... Для малих, для всіх до 150. Прошу проголосувати.

Хто – проти? Утримався?

_____ . Одна утрималась.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приймається.

А тепер нам, я розумію, треба визначити... *(Шум у залі)* Давайте, може, ми тут по комбінованим... "Комбіновані універсальні" зробити формулу. Все.

Шановні колеги, є пропозиція, щоби для малих, для 150 у нас також була можливість комбінованої генерації малої. Сонце-вітер, вітер там гідро, біомаса, біогаз. Немає заперечень? Хто за цю пропозицію, прошу проголосувати.

Друзі, дуже дякую.

І що у нас залишилося? *(Шум у залі)* Ні, так ми прийняли. Універсальна – можна об'єднувати будь-що з будь-чим.

_____ . І сонце ми не хочемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ну дуже от ключове критичне питання. Сонце у нас... Сонце у нас, в першому читанні – тільки дах і фасадні конструкції, да? І я би просив по сонцю залишити дахи і фасадні конструкції,

тому що це одночасно центр генерації, центр споживання. Тому що якщо ми дамо 150 кіловат сонце, то це буде тренд у нас 500 мегават, 600 мегават по 150 кіловат в кожному селі.

Хто за те, щоби фасади і дахи для малого сонця, до 150 Кіловат. Прошу проголосувати.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Без землі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Без землі.

Хто - проти?

Друзі, дивіться. Можна? От дивіться, є ферма, роблять на фермі, є промислове виробництво, роблять...

_____. Вже рішення є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. Все. Поїхали далі.

(Загальна дискусія)

Шановні колеги, щоб ця норма для малої генерації, яку ми тільки що проголосували, діяла для енергетичних кооперативів, до 150 кіловат.

Хто за цю норму? Прошу проголосувати. Хто - проти? Утримався?

Друзі, я підкреслюю, що ми проголосували енергетичні кооперативи на тих самих принципах, як і мала генерація. На тому самому рівні "зеленого" тарифу. Ніяких плюс 10 відсотків.

РЯБЧИН О.М. На тих самих принципах, не плюс 10. Однак, також враховуючи правки і описують, що таке енергетичний кооператив. Термінологічна з обмеженням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, мала генерація, мала генерація, мала генерація, мала генерація, мала генерація.

Шановні колеги, фактично ми прийшли до правки. Це знімається, 34-а, Рябчин, те, що ми проголосували.

А далі, саме цікаве, 33. Це у нас... 35. Вибачте.

Шановні колеги, рівень "зеленого" тарифу.

Тут є правка 1, Єфімов. "Рекомендовано врахувати частково в частині коефіцієнту на вітер вище 2 тисяч мегават".

Женя, можна, щоб пояснити, щоб ми бистріше... *(Загальна дискусія)*

Шановні колеги, я хочу нагадати, що в першому читанні ми з вами проголосували зменшення "зеленого" тарифу з 01.01.2020 року для сонця – мінус 25 відсотків з послідуєчим зменшенням на 2,5 відсотки протягом 3 років.

В першому читанні ми з вами проголосували зменшення вітру на 10 відсотків з послідуєчим зменшенням на півтора відсотка протягом 3 років.

На засіданні робочої групи у нас була правка проголосована Мартовицького. Артур Володимирович, може, ви її озвучите?

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Щоб я коротко сказав. Своєю правкою я пропоную для сонця знизити на 20 відсотків, залишити по 2,5 відсотки на 3 роки... на 2 роки. І для вітру одноразове зниження на 10 відсотків. І не знижувати на 3 роки по півтора відсотка. Це моя пропозиція так, стисло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я би хотів ще одну пропозицію внести, яка тут в різних правках, але щоб вона прозвучала інтегровано.

Дивіться, ми проголосувати за... пройшла норма по prePPA до кінця цього року. Да? Але, дивіться, я вважаю, що у нас 01.0120-го року всі проекти, вище – сонце – 1 мегавата і вітер – вище, там мінімальною нормою у нас було, ми говорили про 3, чи по європейським нормам ми можемо сказати 5, всі повинні йти на аукціон.

Тобто я тоді, моя як би правка заключається в тому, якщо PrePPA у нас до кінця року поточного, то ми з початку наступного року всі нові проекти, без виключення, більше 1 мегавата сонце і більше ну 5 мегават вітру всі ідуть на аукціон.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Олександр Георгійович, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну там є норма... Да, будь ласка, Володимир Володимирович.

БАНДУРОВ В.В. Да, лише з одним додаванням. Дійсно є ще guidelines on State aid, там дійсно є мова про вітряну енергію. І мова йде про те, що має бути, може бути, державна підтримка енергії вітру, вироблену енергію з вітру, до 6 мегават або 6 вітряків, generation units. Тобто ми знайшли компромісну формулу, в результаті якої можемо сказати, що п'ять мегават енергії вітру або 3 вітроустановки. Якщо в такій редакції ми, усі колеги, погодяться з тим, щоб з 20-го року працювала норма, що всі від 1 мегавату сонця і від 5 мегават вітру або 3 вітроустановок йшли на аукціони, то в цій редакції пропонується і ставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І є ще одна пропозиція імплементувати дуже правильну норму Ольги Валентинівни: починаючи з 22-го року "зелений" тариф визначається як середньозважений тариф плюс 10 відсотків від аукціонної ціни. *(Загальна дискусія)* Давайте. Окау, давайте step by step, окау. Будь ласка.

_____ . На скільки я зрозуміла з усіх пропозицій компромісних ми зараз обговорюємо правку, яка стосується розміру зниження, а саме, яка була проголосована у версії першого читання, 25 для сонця з подальшим зниженням впродовж трьох років 1,5, здається? 2,5.

І по вітру 10 мінус 1 і 5, здається, правильно? От я їх буду підтримувати, як вона була у першому читанні. Закликаю всіх залишитися на ній.

Дякую.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. На засіданні робочої групи була проголосована правка Мартовицького 20 сонце і 2,5 протягом трьох років, і 10 відсотків вітру, двох років. І 10 відсотків вітер без півтора відсоткового зниження, я правильно розумію?

_____. Це який номер правки?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді нагадайте...

(Загальна дискусія)

І залишити рівень тарифу для біомаси, біогазу на тому рівні на якому вона прописана в законі.

(Загальна дискусія)

_____. Це ми на робочій групі розглядали.

_____. Це ми прийняли на робочій групі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас "зелений" тариф до кінця 29-го року. Ми обговорюємо в комплексі, це комплекс правок всіх, просто вони... кожна правка вона викидає якийсь свій елемент. А для того, щоб ми мали якусь цілісну картину.

Будь ласка, пані Вікторія.

ВОЙЦІЦЬКА В.В. Пане головуючий, дозвольте мені все ж таки окремо мою 36 правку, тому що зараз ми дійсно намагаємося все зв'язати до купи, але я би хотіла перейти до більш такого практичної дискусії, при чому що обґрунтованої, я спеціально підготувалась до сьогоднішнього засідання. І хотіла би звернути увагу шановних колег на наступні факти.

Ми приймаємо рішення про те, що ми маємо встановлювати "зелені" тарифи, на рівні... Пане головуючий, голова економічного комітету, я вам не заважаю? А ви мені так. Дякую, з усією повагою.

Коли ми з вами про те, що сам парламент має встановлювати рівень "зелених" тарифів, ми напевно маємо керуватися двома принципами. Це справедливість і об'єктивність.

Для будь-якого інвестора зрозуміло, що для того, щоб приймати рішення проходження про той чи інший проект, він керується двома показниками. Перший, це термін окупності в період. І другий, це дохідність на інвестиції, які вкладаються в той чи інший інвестиційний проект.

Так от, підготувавшись до сьогоднішнього засідання, хочу вас поінформувати, що коли ми з вами дивимося на сонячні електростанції, ми маємо з вами зрозуміти, що дві третини собівартості будівництва сонячних електростанцій складають сонячні панелі. А при цьому при всьому з 2009 по 2018 роки ціна сонячних панелі впала на 90 відсотків.

Якщо ми візьмемо з вами період з 2015 року, коли був прийнятий відповідний закон, зміни, то у нас майже вдвічі впала ціна на сонячні батареї, собівартість для інвестора. Якщо ми відповідно переведемо це в 2 показники, про які я вам говорила, це дохідність на інвестиції і строк окупності, то ми з вами вийдемо доволі, побачимо цікаву ситуацію. Такі проекти генерують порядку 25 відсотків річних у євро. Я хочу звернути вашу увагу, в євро в Україні. І відповідно, до чотирьох років окупності. Чи це справедливо? У мене виникає питання. Напевно, ми маємо керуватися хоча би такими показниками, як 7 років окупності, і, напевно, до 15 відсотків дохідності, але

так, чесно кажучи, для України це дуже великий показник, якщо так подивитися по-чесному.

Тому враховуючи той факт, що дві третини в проекті по сонячній генерації – це вартість якраз сонячних панелі, я пропоную усереднене зниження на 30 відсотків тарифу з 1 липня 2019 року, бо є всі підстави вважати, що навіть за таких умов будуть мати інвестори достатньо рівність дохідності і достатній період окупності, доволі невеликі.

Тепер, якщо ми з вами візьмемо вітрову генерацію. Вітрова генерація, у нас за 9 років вона подешевшала...

Турбіни, які складають 65 відсотків від вартості, на 44 відсотки. Я можу вам іще додати такі показники як: діаметр вітряків за 9 років збільшився на 50 відсотків, а їх висота збільшилася на 12, і це спричинило збільшення середньої потужності встановленої турбіни на 33 відсотки. Тому я знову ж таки закликаю вас зробити мудрий висновок і підтримати мою пропозицію про зменшення відповідно тарифу з 1 липня на вітрову генерацію на 10 відсотків, що також забезпечить таким інвесторам доволі високий рівень дохідності в доволі короткий період окупності.

Підсумовуючи, просто хочу наголосити, що у нас ще з вами є, досі існують певні перекося, ми це вже з вами бачимо, коли сонячні електростанції будуються, і тут, я думаю, мене і міністерство підтримає, і "Укренерго", не в дефіцитних, а в профіцитних регіонах. Тому 30 відсотків по сонцю я пропоную застосувати дисконт саме до півдня і 20 відсотків для північних регіонів для того, щоби стимулювати розвиток сонячної генерації саме в тих районах, які вона потребують. Це от моя пропозиція. Дуже прошу вас підтвердити, 36-а... З 1 квітня 2019 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я пропоную структурувати наш процес. Дивіться, давайте візьмемо, у нас є перше читання, у нас є правка, правки, у нас є сонце, у нас є вітер і у нас є інша генерація. Давайте спочатку

проговоримо сонце, потім проголосуємо, потім проголосуємо вітер, потім проголосуємо інші генерації. Да?

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Давайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щоб у нас було все структуровано. Дивіться, тепер, тепер сонце. Значить, сонце, ще раз повторюю, у нас в першому, в першому читанні 25 відсотків 3 роки мінус по 2,5 відсотки – раз. Правка, яка була внесена паном Мартовицьким, яку підтримали на робочій групі, яка була проголосована, 20 відсотків і 2,5 роки протягом 3 років, вона була проголосована. Правка, про яку сказала пані Вікторія, була відхилена.

Тому давайте я буду ставити, хто за те, щоб підтримати правку, яка була проголосована робочою групою 20 і по 2,5, прошу...

Це сонце, це тільки сонце. Правку Мартовицького по сонцю прошу проголосувати, знизити на 20 відсотків і по 2,5 кожний рік. Ні, слухайте, у нас є, послухайте. Хто за те, щоб підтримати правку Мартовицького, зменшити сонячний тариф з 1.01.2020 року на 20, зменшити?

БОГДАН Р.Д. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан! Дивіться, давайте зменшення-зменшення чи збільшення-збільшення, я ще раз хочу, колеги, сказати, перше читання, давайте зафіксуємо формулу 25 відсотків і 2,5 зменшення кожен рік.

_____ . З 1-го.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З 1.01.2020 року, це те, що ми проголосували в першому читанні. Правка, яка була підтримана, внесена Мартовицьким, проголосована, 20 і 2,5, правка, яка була внесена пані Вікторією і не була

підтримана, вона сказала: з 1 липня і 30 відсотків по сонцю. Я ставлю на голосування.

Хто за те, щоб підтримати по сонцю поки що правку Мартовицького, прошу проголосувати.

_____. *(Не чути)* 6.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за те, щоб підтримати правку Войціцької, прошу проголосувати.

_____. Это срок или размер?

_____. Розмір, там розмір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Розмір і термін - 1 липня.

Хто за те, щоб підтримати в першому читанні, прошу проголосувати.
Друзі, дуже дякую.

Тепер давайте розберемося з вітром. Вітер, в першому читанні у нас мінус 10 відсотків і зменшення півтора протягом кожних 3 років. Правка, яку вніс Мартовицький, зменшення на 10 відсотків без зменшення 1,5 відсотка кожного року. На робочій групі цю правку підтримали.

Я ставлю на голосування. Хто за те, щоб підтримати правку Мартовицького, яку підтримала робоча група, прошу проголосувати.
Мартовицького.

_____. Дев'ять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – проти? Утримався? Дуже дякую.

Шановні колеги, тепер у нас... *(Шум у залі)* Тепер, шановні колеги, тепер ми, давайте даліше ми підемо для біоенергетики, біомаси. Була правка

Наталії Кацер-Бучковської, яка підтримана робочою групою, не зменшувати тариф. У першому читанні у нас тариф зменшується на 10 відсотків. Правка пані Кацер-Бучковської не зменшувати, залишити на сьогоднішньому рівні.

Наталія, ви... Будь ласка, короткий коментар. А потім – пан Богдан.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Ми дуже довго дискутували, і ми врахували всі загрози, які зараз виникають для енергетичної системи, в тому числі відсутності балансуючих потужностей. І в першу чергу біомаса і біогаз є якраз тими балансуючими потужностями, які можуть урівноважити ринок. Плюс їх наразі дуже мало, оскільки всі інвестиції пішли в сонце, в вітер, оскільки більший "зелений" тариф, він на даний момент є надзвичайно низьким, і собівартість, і окупність таких проектів йдуть за 10 років. Тому на даний момент менше 6 відсотків в загальній системі відновлювальних джерел енергії займає біомаса, біогаз.

Україна є, власне, має дуже великий ресурсний потенціал. І ми повинні підтримати даний вид генерації. По-перше, це вирішує проблему балансування частково, по-друге, вирішує питання з відходами від лісу, відходами від агробізнесу. Тобто фактично, те, що зараз вивозять за кордон, ми хочемо переробляти і створювати додану вартість в Україні.

Тому я вважаю це абсолютно обґрунтоване. Всі члени робочої групи одноголосно підтримали цю правку. І прошу комітет також підтримати і врахувати думку експертів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Пан Руслан, будь ласка.

БОГДАН Р.Д. Я хотів би сказати, що законопроектом, вірніше, законом, вже прийнятим, є зниження тарифу, загальне зниження на 10 відсотків. І я не бачу необхідності, бо те, про що ми зараз говоримо, про отримання електричної енергії з біомаси, воно теж є надприбутковим і

надрентабельним. І давати додаткові ще можливості немає абсолютно необхідності. Зараз в законі діючому, не в цьому законопроекті, який ми зараз розглядаємо, а в нині діючому законі є зниження на 10 відсотків тарифу. Тариф завеликий, він робиться штучно.

_____. Можна прокоментую?

БОГДАН Р.Д. Він робився штучно під певних людей, певні... Ну я був тоді, на той момент, в комітеті, коли він приймався.

_____. Ну якщо ви його прийняли, то що ж ви...

БОГДАН Р.Д. То я один мав приймати?

_____. Дивіться, я прокоментую.

БОГДАН Р.Д. Він приймався ще в 2008 чи в 2009 році, цей тариф. І він приймався тоді... Дійсно, відсутні були у нас альтернативні джерела енергії, воно не було розвинуто. І це лобіювалося.

_____. Колеги, я просто прокоментую.

БОГДАН Р.Д. Немає абсолютно ніякої потреби цього робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я з точки зору глибокої поваги. Тут є ще один автор правки - наш колега пан Іванчук, який безпосередньо вніс правку, яка дуже корелюється з правкою пані Наталі. Пан Андрій, вам, будь ласка, і потім, Сергій, вам короткий коментар, і ми голосуємо.

ІВАНЧУК А.В. Шановні друзі, шановний пане голово! Ми сьогодні спілкувалися з приводу моєї поправки і ви мене звинуватили в тому, що після 2022 року, якщо моя поправка буде підтримана в парламенті, інші суб'єкти господарювання, які захочуть побудувати невеличкі енергетичні якісь там установки по переробці біомаси і біогазу, вони зобов'язані будуть іти на аукціон. І це виглядає збоку, як певне таке закриття можливості. Я просто рухався в логіці закону. От я подивився, як ви це все пробуєте врегулювати. І тому я в такій логіці і так само написав цей 2022 рік і далі всі на аукціон.

Але сьогодні, коли більшість членів комітету, ми в стінах українського парламенту почали цю жваву дискусію, я вважаю, що ми напрацювали досить правильну пропозицію. Тому я не погоджуюся з Русланом Дмитровичем, що тариф дуже прибутковий. Якщо б він був, Руслан Дмитрович, дуже прибутковий, у нас би не було такої поганої ситуації з переробкою біомаси і біогазу в Україні. Тому коли ви говорите про вітер і про сонце, я вас підтримую. А тут, вибачте мені, будь ласка, це не коректні порівняння.

І тому я вважаю, що в зв'язку з тим, що виробництво електроенергії з біомаси і з біогазу, це єдине балансує виробництво електроенергії з альтернативних джерел, тому не треба трогати взагалі це питання. І я думаю, що в даному законопроекті, якщо ви наведете і доб'єтесь тих результатів і цілей, які ви перед собою поставили, що стосується сонця і вітру, це буде дуже великий крок вперед.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

30 секунд, Сергій Дмитрович Савчук, будь ласка.

САВЧУК С.Д. Шановний головуєчий і народні депутати! Я хочу виступити на підтримку пані Кацер-Бучковської і інших народних депутатів, які сьогодні підтримують "зелений" тариф без 10-відсоткового дисконту. Оскільки, дійсно, в нас сьогодні, якщо подивитися на баланс в системі саме

відновлювальних джерел енергії, то менше всього розвивається і біомаса, і біогаз. Відповідно біомаса має лише 4 відсотки всіх відновлювальних, а біогаз лише 6 відсотків всіх відновлювальних. При цьому, сьогодні біомаса з біогазом відстають в 14 раз від сонця, а по енергетичній стратегії, ...(*Не чути*) ....., вона має в 2 рази відставати. Тому сьогодні, дійсно, цього тарифу не вистачає.

Скажу інше, я сам був колись в бізнесі біоенергетичному і я знаю, що там і капекси набагато важчі, і всі операційні затрати набагато важчі. Тому просимо залишити все ж таки тариф .....(*Не чути*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Дмитрович, дуже дякую.

Шановні колеги! я ставлю на голосування правку пані Кацер-Бучковської і прошу її підтримати.

Прошу проголосувати. Прошу порахувати.

Хто проти? Утримався? 3. Дуже дякую.

_____. (*Не чути*)

(*Загальна дискусія*)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони зняли правку. Дуже дякую.

_____. (*Не чути*)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дивіться, ми з вами проголосували по малій генерації і прийняли що до 150 мала генерація, ну, вся рівноправна, ми можемо створювати, умовно кажучи, балансуючі там невеликі групи. Але нам треба... Ми визначились по тарифу по сонцю для малої генерації і...

_____. По вітру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І по вітру. А нам треба визначитись по тарифу на біомасу і на, ну, на все інше.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, можливо... Давайте ми...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це для великих. Це для великих. А я маю на увазі до 150.

Можливо... Наталя, тут є ваша правка.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. 54.

_____. Олександр Георгійович, а що з геотермальними гідро?

ГОЛОВУЮЧИЙ. На рівних правах. Ми ж прийняли, що...

_____. Так як і біомаса і біогаз?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну да.

_____. Тобто не знижуємо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну да.

_____. Не знижуємо?

_____. Ну, хотілося б зафіксувати.

(Загальна дискусія)

_____. *(Не чути)*

_____. Якщо ми залишаємо...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. По чому?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Правка Кацер-Бучковської не знижувати. Тільки що проголосували... Скільки? Народних депутатів, залишити тариф на біомасу, на біогаз, на тому рівні на якому вона є на сьогоднішній день.

_____. До 30-го року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До 30-го року.

_____. *(Не чути)*

_____. Ніхто зараз не буде їх насправді. Просто їх ніхто не буде.

_____. *(Не чути)*

_____ . Ви можете сказати чому, якщо це настільки привабливо, чому ніхто не буде і у нас всього-на-всього 6 відсотків?

_____ . Тарифи, тарифи... Нам треба це все знижувати. Бо на сьогодні це невеликий відсоток взагалі в загальному тарифі. А завтра це буде, або енергоринок не зможе виплачувати.

_____ . Шановний колего, включіть, будь ласка, мікрофон, щоб все ж таки відбулося, включіть...

_____ . *(Не чути)*

_____ . Ні, так це ж буде в стенограмі. В стенограмі не буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги!

_____ . Я дуже вдячна вам за підтримку зниження, до речі, сонця і вітру. Лише троє людей спромоглися адекватно відреагувати, на жаль, в цьому залі, на дану проблематику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ми проголосували чи ні?

_____ . Я дуже сподіваюсь, що ці правки не пройдуть в залі. Я докладу до цього максимум зусиль. Тому що це є чистий лобізм, в чистому вигляді. Змінилось просто прізвище. Це абсолютно рентабельний бізнес, який дає достатні заробітки і задовольняє будь-які інвестиції, і є дуже привабливим. Я це говорю просто під стенограму.

В нині діючому законі є закладена знижка в 10 відсотків. Ми зараз збільшуємо цей тариф, збільшуємо, знімаючи цю знижку. Тобто людина отримає не 10 відсотків зниження, а 20 відсотків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Ну, давайте, ми мусимо йти по процедурі, ставити правки народних депутатів, голосувати і рухатись далі.

Я хочу вас, щоб ви подивились 58 правку. Це правка, яка була внесена мною, погоджена позиція, сформульована позиція НКРЕКП, яка стосується дуже серйозного питання факту підтвердження введення в експлуатацію об'єкта.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. 58-а?

ГОЛОВУЮЧИЙ. 58-а, я прошу відкрити і подивитися. 59-у ми з вами проголосували, а 58-у... Будь ласка, Дмитро Віталійович, прокоментуйте, будь ласка. Тут є дуже серйозна проблема і потрібна підтримка в цій позиції.

КОВАЛЕНКО Д.В. Ну, це, на мій погляд, достатньо зрозуміла, ну, на жаль, не проста. На сьогоднішній день діючі "зелені" тарифи, відповідно до закону вимагаються виключно підтвердження сертифікатом відповідності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так що, Дмитро Віталійович?

КОВАЛЕНКО Д.В. Ну, я просто не відчуваю, що чують, тому я зроблю паузу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Віталійович, може засідання НКРЕКП іде тихіше, ну бачите, у нас як правило трошки тихіше, ну сьогодні бурна дискусія.

КОВАЛЕНКО Д.В. Я зрозумів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому ближче мікрофон і голосніше.

КОВАЛЕНКО Д.В. Окей. Я хочу сказати, що на сьогоднішній день відповідно до вимог закону підтвердження для "зеленого" тарифу є виключно надання акту сертифікату відповідностей на новозбудований об'єкт або черги. І що є непоодинокі факти, коли об'єкт збудований, але зрозуміло, не може бути ..... у відповідних випробувань. Вони повноцінно видають в експлуатацію, тому що об'єкт збудований, але підключень немає. Підключення немає, а акт введення в експлуатацію, ну я маю на увазі, сертифікат відповідності є.

Тому наша пропозиція полягає в наступному. Що для отримання "зеленого" тарифу, ну, по-перше, ідеологія зниження "зеленого" тарифу полягає в наступному. Якщо ти на сьогоднішній день...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Віталійович, я дуже вибачаюся, да, але можна дуже конкретно по суті правки, по ідеології? Я стараюсь виправлятися, Дмитро Віталійович.

КОВАЛЕНКО Д.В. Можна. Пропозиція. Для отримання "зеленого" тарифу, підприємство повинно надати сертифікат відповідності та підтвердження виконання договору про приєднання. Тобто у нас буде розуміння, що з моменту отримання "зеленого" тарифу буде можливість видачі в мережу відповідної електричної енергії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є прохання підтримати цю правку. Хто за це рішення, прошу проголосувати. А можна... Прошу, друзі, давайте так. Хто за це рішення, прошу проголосувати. Прошу порахувати.

_____ . Один, два, три, чотири, п'ять, шість, сім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За? Хто – проти?

_____ . Один, два.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто утримався? Рішення прийняте. Дуже дякую.

_____ . Як прийнято? (*Шум у залі*)

(*Загальна дискусія*)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сім. Почекаємо.

Шановні колеги, нам потрібно з вами узгодити одну позицію по малим до 500, вибачте, до 150 "зелений" тариф, біомаса, біогаз, до 150.

(*Загальна дискусія*)

_____ . Сем на сем, не прийнято.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Може переголосуємо і підтримаємо?

_____ . Давайте ще раз поставимо на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Дмитро Віталійович, можна ще дуже чітко сформулювати навіщо це критично потрібно?

(*Загальна дискусія*)

Можна голосніше, щоб всі чітко зрозуміли.

КОВАЛЕНКО Д.В. На нашу думку отримання "зеленого" тарифу повинно відбуватися, рівень "зеленого" тарифу повинен бути встановлено

тоді, коли відповідний об'єкт має можливість видавати в мережу електричну енергію.

_____ . Абсолютно правильно.

КОВАЛЕНКО Д.В. Відповідно, для того, щоб це було можливо нам необхідно бачити два документи: сертифікат відповідності, що об'єкт в експлуатацію введений, виданий ДАБІ і друге, що об'єкт підключено вже в електричну мережу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться....

_____ . При чому додаткові, це енергосистема, яка буде працювати чи ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юля, Юля, будь ласка.

_____ . Колеги, я нагадую всім, що приєднання до електричних мереж є на сьогодні одне із найбільших проблем, на які сьогодні скаржиться бізнес. І є на сьогодні всі чують про величезну корупцію Обленерго в питаннях приєднання.

Так от, якщо ми додаємо зараз для бізнесу додатковий документ, який не є адміністративною послугою, жодним чином не врегульований, то ми в кінці цього року будемо мати похід до кас Обленерго за цією довідкою.

Якщо ми таким чином хочемо підтримати весь сектор, то або це стає адмінпослугою і стає чітко визначеним документом, які видаються. Або інакше ми будемо мати фактично кожного року ще додатково не тільки похід за техумовами, за договором приєднання, а ще в кінці проекту похід в касу Обленерго.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Тоді, якщо я правильно розумію, що ми не підтримали, 7 на 7, не підтримали. Якщо це носить критичну якусь ситуацію, давайте будемо після цього закону пробувати регулювати окремим законодавчим актом, внесенням змін. Домовились? Дуже дякую.

"Зелений" тариф для малої генерації до 150.

_____. Тобто в нас немає ніяких пропозицій щодо цього питання, не було правок. Тому і виникає питання, якщо ми поширюємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді на рівні діючих, щоб у нас всі були в рівних умовах. Добре? Є моя така правка.

Далі в нас. 61-а, ми проголосували по малим.

62-а. Ми проголосували, і вона була відхилена.

63-я. Ольга Валентинівна. Врахована і 64-а врахована.

65-а. Рябчин - відхилена. Будь ласка.

(Шум у залі)

РЯБЧИН О.М. 65 правка і 66, вони стосуються продовження "зеленого" тарифу на 15 років тільки для малих споживачів і тільки для тих, які будуть збудовані з 2020 року. Тобто це не продовження для тих, хто вже збудувався, ні в якому випадку. Це ті, які сьогодні збудуються, нові, з 2020 року отримають більші можливості для окупності свого бізнесу.

Є дві пропозиції: або 65 правка обмежити "зелений" тариф до 2035 року, а правка 66 дає можливість зробити це на 15 років з дати встановлення будівництва. Підтримка малої генерації, ту, яку ми сказали, "до 150-и Квт". І домогосподарств.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні друзі, я як би ідеологічно підтримую, якщо дозволю собі короткий коментар Олексія, але з іншої сторони я вважаю, що,

дивіться, до 30-го року як мінімум ще буде два скликання парламенту, як мінімум.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що вони будуть переживати за розвиток "зеленої" енергетики не гірше і не менше ніж ми, так. Можливо, хтось із нас буде в наступному скликанні парламенту. Я би залишив, я би не продовжував зелений тариф, тому що, мені здається, це неправильно - в сьогоднішніх умовах на цю тему говорити.

_____. Однак для великих гравців ми даємо аукціон на 20 років.

_____. Аукціон.

_____. Аукціон на 20 років. І в них є сталий бізнес, який інвестується окупністю у 5-6-7-8 років, а потім це йде чистий прибуток на 20 років. А ми кажемо про малих споживачів, які приймають інвестиційне рішення сьогодні, яким окупається у 6-7-8 років, а якщо вони будуть робити це 2020-21 року, то в них немає навіть стимулу це робити. Тому те інвестиційне рішення, яке приймається сьогодні, повинно бути продовжене. А те, що там буде робити наступний і наступний парламент, то якщо ми зараз не приймемо тільки для малих споживачів "150", те, що моя правка стосується: нові, малі - "150", "зелений" тариф на продовження до 35-го року.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можливо б, ми середньозважену .... .. плюс 10 відсотків.

(Загальна дискусія)

_____ . Ми говорили на робочій групі про середньозважену ціну плюс 10 відсотків.

(Шум у залі)

_____ . ... після 30-го. Тоді як аукціони - плюс 20 років. Тобто це нерівні умови. Плюс для нас це децентралізація, якраз є пріоритетом.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Валентинівна.

БЕЛЬКОВА О.В. Колеги, я думаю, що насправді вам дали правильну дуже підказку, що це питання треба вирішувати в комплексі навіть з кооперативами, з усією нормативною базою підходів до того, що буде потім. На сьогодні ми вирішуємо так, як є. І якщо ми не продовжуємо строк для всіх інших видів генерацій, от ми не продовжуємо сьогодні "зелений" тариф, тому що ми всі розуміємо, наскільки він є неправильним механізмом для системи в цілому, то чому ми зараз виділяємо одну категорію?

Я пропоную голосувати - і вперед.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

_____ . Олександр Георгійовичу, вони абсолютно праві, що треба дати орієнтир. Але продовжувати "зелений" тариф теж неможливо. Тому справедливою буде формула: середньозважена аукціону ціна плюс 10 відсотків.

_____ . А давайте попрацюємо, може, над цим в спокійному режимі. Ну 10 років... *(Шум у залі)*

_____ . Коли? *(Шум у залі)* Треба дорожню карту для них намалювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, хто за те... Шановні члени комітету, хто за те, щоб підтримати правку, яку тільки що озвучив Олексій Рябчин про продовження "зеленого" тарифу...

_____ . "Зеленого" тарифу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, зеленого... Звучить, "зеленого" теж по поправці Олексія Рябчина: "зеленого" тарифу для малих... і для домогосподарств, я так розумію.

_____ . Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І для малої генерації до 150 кіловат...

_____ . Для нових.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу проголосувати. Прошу порахувати.

_____ . Два – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто – проти? Утримався?

Дуже дякую.

Так, що у нас далі? *(Шум у залі)*

У нас слідує 66 правка. Вона аналогічна. *(Шум у залі)* Відхилено.

Слідує 67-а. Це відходи. Ми не проголосували.

Дальше. Ольга Валентинівна Белькова, 69. *(Шум у залі)*

_____. Чому "ми не проголосували"? Ми проголосували "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, ми проголосували. *(Загальна дискусія)*

_____. Ми визначення проголосували. Тут "зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з побутових відходів, мають відповідати... *(Шум у залі)*

ЮФФЕ Ю.Я. Кто эта женщина... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Помогає. Вона мені допомагає. Це мій помічник. Це мій помічник!

Шановні колеги, 67 правка – це "зелений" тариф для відходів переробки сміття. Це те, що ми... це те, про що ми попередньо не дискутували, і що ми не обговорювали. *(Шум у залі)*

67-а і 68-а. Білоцерковець, Кіраль і Чижмарь.

Пане Юрію, будь ласка.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Ми проголосували, коли ми голосували за другу правку про визначення, так, як альтернативне паливо, в редакції Міністерства екології. Тому не можна говорити про те, що ми це не проголосували і відхилили

_____. Яке було визначення?

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Визначення, правильно. Правильно.

Тому зараз стоїть 67-а, 68 правка. Тому я настоюю на тому, щоб ми її проголосували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. .... Стосується "зеленого" тарифу, я правильно розумію? Да? встановлення "зеленого" тарифу на переробку саме тих відходів, які ми з вами проголосували як визначення.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. А, ну... А ми говорили про те, що вони просто ідуть на конкурс...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. ...на аукціон. Все правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я пропоную цю правку не підтримувати. Хто за те, щоб підтримати правку 67, 68, прошу проголосувати.

_____. Ну, тобто введення "зеленого" тарифу на сміття?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

Дякую.

Правка відхиляється.

Слідуюча 69-а. Ольга Валентинівна, будь ласка.

БЕЛЬКОВА О.В. Что с конца? Колеги, як і мій колега Рябчин, я дуже опікуюсь, що ж буде з тими у кого, ну, малі обсяги, і хто не піде на аукціон.

В консультаціях з ринком була запропонована така, дискутую з вами, запропонована формула... Женечка, я так плохо слышу. ... Яка дозволяє нам

використати умови, які складаються на ринку і якимось прирівняти їх до "зеленого" тарифу.

І у цій правці ми даємо формулу, за якою... Господи, її краще прочитати насправді кожному із вас. Визначається на рівні середньозваженої аукціонної ціни для відповідно альтернативного джерела енергії для категорії об'єктів, що сформували за результатами аукціонів з розподілу щорічної квоти попереднього року збільшеної на 10 відсотків.

Таким чином, коли почнуть діяти аукціони, то ті, хто не йде на аукціони зможуть отримати "зелений" тариф, ну, логіка така, да, тариф, який буде аукціон плюс 10 відсотків. Ну, як просто можу пояснити логіку.

_____ . Аукціоном є середня ціна. До неї додається 10 відсотків для того, щоб застосувати до тих об'єктів, які не йдуть на аукціон.

_____ . ...пам'ятаю, Володимир її підтримав.

_____ . ...з 30-го. Це з 30-го року після завершення "зелених" тарифів

_____ . Це 21-го року...

_____ . Це з ..... "зелених" тарифів перейти на це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це з 21-го, з 1 січня 21 року, так?

_____ . Там .....(Не чути)..... планував з 30-го року... Це зробимо з 30-го року. Оце воно нормально буде, а так ми вбиваємо "зелений тариф" навіть, ну, навіть під тиском ...(Не чути)..... малих споживачів на "зеленому" тарифі, да, робити. Тобто не треба змінювати цю правку. (Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Валентинівна, я можу поставити 30-й рік, після завершення "зеленого" тарифу?

БЕЛЬКОВА О.В. Ні, ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні?

(Загальна дискусія)

_____. В чомусь інша логіка була.

_____. Логіка, да, інша. Я...

_____ . ... "зелений" тариф, да?

_____ . Ні, ну, я...

_____ . ...тут .....*(Не чути)*..... "зелений" тариф.

_____ . І ще, давайте так...

_____ . Я ж їх не сама писала... *(не чути)* да. ви памніте, почему мы 25-ое писали?

_____ . Тут інше... Чому? *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, шановні колеги, давайте поки що ми 69-у залишимо. 70-у, 70 правка у нас Ольги Валентинівни Белькової, вона відхилена...

_____ . ...поставте *(Не чути)* всьо, отак...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А сімдесят, а сімдесят... Ольга Валентинівна, готові?
Чи, може, пізніше?...

БЄЛЬКОВА О.В. Я наполягаю на тій версії, яка є. От як написано, так я
і наполягаю. Ця правка сформульована саме таким чином...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні, шановні, шановні колеги...

_____. Оля, можна спросить логіку – чому? Тобто
правильно я розумію, що якщо приймається ця правка, то вбивається взагалі
весь "зелений" тариф для малих споживачів з 21-го року і переходиться на
взагалі іншу модель, яка отут-от описана? Правильно я розумію? Ну,
поясніть просто сутність проекту.

_____. Це для великих виробників...

_____. То почекайте, для ..... енергетики...

_____. Це для великих, а ..... маленькі.

_____. То я ж про маленькі запитую.

_____. Та воно не стосується, Льоша, великих... *(Шум у
залі)*

_____. *(Не чути)*

_____ . ...для великих ...*(Не чути)*..... А я пропоную саме ...*(Не чути)*..... потім використати для малих.

_____ . Тобто ми зараз малих не чіпаємо.

_____ . Вони ...

_____ . Це виключно про великі об'єкти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги... *(Шум у залі)* Шановні колеги, наскільки я, наскільки я розумію, що мова йде, що мова йде про ті, про тих, хто у нас до 1 мегавата або там, умовно кажучи, до 5 мегават вітру, які будуть йти...

Не будуть іти на аукціон. А, умовно кажучи, свого роду, малі – мала генерація: 1 мегават, 900 кіловат і так далі – для них встановлення "зеленого" тарифу прив'язується до рішення середньозважених аукціонів за попередній рік плюс 10 відсотків. І пропонується цю норму ввести з 2021 року.

Я ставлю на голосування. Я правильно прокоментував?

_____ . Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за таку пропозицію, прошу проголосувати.
Дякую. Два.

70-а Ольга Володимирівна.

Олексій Рябчин 71-а.

"Зелений" тариф для кооперативів ми відхилили.

72-а відхилили.

73-я.

_____. 71-а вона була прийнята вже. Тому що це з'ясовує, що таке "зелений" тариф.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вона як 71-а частково врахована виходить, так?

_____. Так. Для стенограми просто, що вона не відхилена, а воно там частково була врахована.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, частково врахована.

Рябчин 73-я.

_____. Врахована.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А це у нас знову іде про локальну складову, друзі.

_____. Александр Георгиевич, а можно 72-ю вернуть?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, мова іде.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, шановні колеги. Друзі, почекайте.

_____. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас зараз ми підійшли до блоку локальної складової. У нас є декілька правок і у нас є діючий закон, і у нас є перше читання.

Перше читання відповідає діючому законодавству. Я правильно говорю, так? Було декілька правок, правка була Єфімова. Правка була

Рябчина, яка заключалася в тому, що якщо локальна складова від 40 до 50, ще одну градацію середню ввести, то дати їм 7 відсотків . Проміжок від 40 до 50 – до такого дати 7 відсотків, да?

Її робоча група підтримала, а була правка нашого колеги Єфімова, 30... 5... якщо локальна складова 5 відсотків – 30, але не менше 50, якщо 10 не менше 70, 15 – 70 та більше. Ми її на засіданні робочої групи відхили. Крім того, я хочу сказати, що була, ну, на таку позицію дуже жорстка реакція наших міжнародних партнерів, які нам докинули, що ми вас взагалі не будемо кредитувати. Тому ми залишилися, ну, я мушу сказати, Олексій.

Тому ми залишилися в нормі діючого закону, в нормі першого читання добавили одну градацію, яка в правці Олексія Рябчина. Тут є наш колега Максимов, тут є наш колега Рябчин. Я, Єфімов Максим, будь ласка, вибач.

ЄФІМОВ М.В. Це я.

Колеги, я... моя правка она касается чего. Так, как я практически знаю изнутри, что такое локализация. То из 2009 года, не являясь народным депутатом, этим процессом занимался, то я могу... можно констатировать, что за 10 лет практически в Украине не было локализовано ничего.

То есть сегодня Президент Петр Алексеевич Порошенко открывает ветростанцию в Запорожье. Там стоят ветрогенераторы GSI или Vestas , но башни для этих ветрогенераторов, а так же любые другие ключевые компоненты. Не смотря на то, что 10 тысяч рабочих мест в Мариуполе на предприятии "Азовобщемаш" были уничтожены за последние 4 года. "Метинвест" является производителем листа тяжелого, к сожалению GSI или Vestas эти башни в Мариуполе не производят. Происходит это потому, что разница между тарифом, который действует для локального производителя или для того, кто локализовал в Украине какое-то производство, создал, и для иностранного производителя разница в этих тарифах не позволяет покрыть финансовую составляющую более дешевых

кредитов иностранных: китайских или любых европейских, американских и так далее.

И моя позиция была такая: давайте сделаем разницу больше, можно тариф делать ниже, но разницу сделать больше, чтобы таким крупным игрокам на рынке, как Vestas и GSI, создать условия для организации таких производств, как это было сделано в большинстве стран, окружающих Украину, как то Турция, Россия, а также дальних: Китай, Бразилия, - и продолжают дальше развиваться в этом же направлении. То есть большинство стран создают условия для инвесторов для создания рабочих мест.

Поэтому мое предложение было – увеличить разницу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Шановні колеги, дивіться, у нас є три опції. Опція перша, яка підтримана робочою групою; опція, яка не підтримана, яку тільки що озвучив наш колега Єфімов; і правка третя, яка була внесена Рябчиним, яка була підтримана робочою групою. *(Шум у залі)*

І перше читання. І перше читання, я вибачаюсь. Ну, я ж сказав на початку – перше читання, чи ні? Ну, Льоша, вибач, бач, я тебе з першим читанням...

Давайте тоді почнемо від робочої групи. Хто за те, щоб підтримати позицію робочої групи, правку Рябчина, прошу проголосувати. Дуже дякую.

Хто за те, щоб підтримати правку Єфімова? Дуже дякую.

Хто за те, щоб тоді підтримати базовий варіант першого читання, прошу проголосувати. Для протоколу.

Друзі, я дуже дякую. Перше читання. Дуже дякую.

Далі у нас 76 правка – правка Чижмаря. Вона стосується "зеленого" тарифу, який ми не підтримали, по відходах. Ми їй відмовили, цій правці.

Дальше у нас йде Підлісецький, правка – рекомендовано підтримати. Немає заперечень, да?

Далі у нас йде 79 правка. Секундочку, друзі. 79 правка, Левченко.
Рекомендовано відхилити.

Івченко – 80-а правка – відхилити.

Івченко – 81-а правка – відхилити.

І наступна у нас іде від комітету, від мене, від моїх колег, які вносили доповнення до своїх правок на заміну, це технічні правки.

Дивіться, вчора ми роздавали технічні правки всім вам. Вони носять чисто редакційний характер, помилок, які є в тексті закону, або на покращення тексту. Вчора ми вам роздавали. І є пропозиція, це правки у нас, я їх зачитаю, ось вони: 75-а, 82-а...

Збилося? Тоді треба відкоректувати, я їх зачитаю.

Тоді давайте технічні правки зараз ми відкоректуємо, щоб під протокол.

Далі у нас 83-я врахована.

84-а – Кацер-Бучковська – відхилена. По 25 відсотків, то тут є внесена на заміну правка. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Пропоную розглянути правку 84 – це правка, суть якої в тому, що на аукціони ідуть об'єкти генерації, які досягли окремо: сонце, вітер, біомаса, біогаз, гідро, які досягли 25 відсотків. Базова позиція – 15. Я вважаю, що ми повинні збалансувати, оскільки у нас зараз дуже великий дисбаланс щодо частки різних джерел енергії, там сонце – більше 40, вітер – більше 30 в генерації.

Тому прошу підтримати колег. Я думаю, що це буде більш справедливо по відношенню до всіх видів генерацій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я можу поставити на голосування?

84 правка Кацер-Бучковської.

За це рішення прошу...

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Тобто, якщо якийсь вид генерації досяг 25 відсотків...

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. 25 відсотків, і він іде на аукціон.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. А зараз 15.

А для чого збільшення?

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Тому що у нас зараз диспропорція по різних частках генерації. Тобто у нас фактично зараз сонце більше за 50, вітер - за 40 і відповідно інші генерації - 6 і 4 відсотки. І розділити їх всі, кожна генерація окремо.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Хто за правку, яку тільки що озвучила пані Кацер-Бучковська. Прошу проголосувати. Прошу порахувати.

(Загальна дискусія)

Проголосуйте, будь ласка.

_____ . Вісім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

(Загальна дискусія)

Давайте, тоді отримується, що було дві правки, 83-я і 84-а. Робоча група, як би підтримала 83-ю і відхилила 84-у. Ми зараз, на засіданні комітету, зробили навпаки. Ми підтримали 84-у і автоматично відхилили 83-ю. правильно?

Друзі, поїхали далі.

85-а, Вікторія Войціцька. Відхилено.

Белькова, 86-а. Відхилено.

БЄЛЬКОВА О.В. Але я наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. Будь ласка. Тоді частково врахована. В мене написано "відхилена".

_____. Мається на увазі, що ми не врахували 2019 рік, тому ми можемо написати "врахована частково", але...

КАЦЕР–БУЧКОВСЬКА Н.В. Якщо це 84, 86 правки? Їх не розглядали. По новому, зараз я скажу, ці дві правки не розглядались і вони...

_____. А зараз ми розглядаємо 85-у.

Ольга, будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги! У компромісі, про який ми тільки чули, прозвучало те, що нібито є згода на те, щоб встановити межі переходу на аукціон, так, як запропоновано в останньому абзаці моєї правки, а саме з 20-го року з 1 мегавата - по сонцю і 3 - по вітру.

Пропоную підтримати.

_____. Я пропоную частково врахувати цю правку. Дійсно, з 1 мегавата по сонцю, але по вітру врахувати рекомендації Європейської комісії і поставити 5 мегават по вітру або 3 вітроустановки.

_____. А можна коментар представників Європейської комісії з цього приводу? Вони ж у нас тут є.

_____. Я так поняла, что это сейчас идет уровень, сколько идти на аукционы, да? Я думаю, что это позиция была и интернациональных

доноров, что эти уровни, которые сейчас в первом чтении, слишком высоки. И то, что наше требование было, что очень важно посмотреть, как на эту ситуацию смотрит Антимонопольный комитет. Потому что есть два принципа, которые очень важны для конкуренции. Какой уровень... какое оставляет действие на сектор и на конкуренцию, в общем. И поэтому этот уровень, который должен быть, аукционы, должен посмотреть, чтобы баланс был между интересами политики и конкуренцией.

Поэтому мы знаем только то, что это слишком высоко. То, что как в Евросоюзе, вы сами видели.

_____ . А можно уточнить вопрос. Дело в том, что мы предложили сейчас ко второму чтению новую редакцию, где предлагаем указать, что ограничение идет по солнцу с 1 мегаватта, и по ветру - с 5 мегаватт, но не более 3 ветроустановок. Эта редакция может быть согласована с программными документами Европейской комиссии?

БЕЛЬКОВА О.В. Можно уточнить?

_____ . Мы можем только сказать, как это действует в Евросоюзе.

_____ . Ну, мы хотим просто как у эксперта уточнить...

_____ . И то, что в Евросоюзе есть, то... видите, что это 1 МВт – для солнца и 6 МВт – для ветра. Но, что очень важно, еще принцип в Евросоюзе, что есть аккумуляции принципы, не только вот, например, 6 инсталляций или 6 турбин, но сколько это, чтобы вся аккумулированная мощность не превышала 1 МВт или 6 МВт не зависимо от того, там 3 турбины, 2 турбины, 1 турбина, чтобы все вместе не превышало этот уровень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую. Дуже дякую.

Ольга Валентинівна, будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановний пане Володимире, насправді своє формулювання я взяла якраз із листа Єврокомісії, який нам прислали на одне із перших наших засідань. Але я чую вас, сподіваюсь на взаємність. *(Шум у залі)* Сподіваюсь на взаємність. Якщо мова йде про округлення до найбільшої величини, тобто якщо розмір турбіни (не знаю, як правильно українською), мова йде там 3,1-3,4, ну, о'кей, можна якось це описати. Якщо ж ви хочете написати замість 3 – 3 турбіни по 3, то я категорично проти зміни моєї правки. Тобто якщо є турбіни, які розміром 3, а ми в законі пишемо, що 3 турбіни або 3 МВт, то тоді, вибачайте, це ж про різні речі йдеться. Поясніть, це доокруглення...?

БАНДУРОВ В.В. Я не хочу з вами дискутувати. Давайте ми простіше зробимо: залишимо в першій редакції, як у нас було, і все. Всіх влаштовує. Давайте в першій редакції...

БЄЛЬКОВА О.В. Ні, когось влаштовує, хтось не буде голосувати. Я ж просто кажу, ну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Міністерство енергетики, 1 хвилина. Тільки 1 хвилину, можна 30 секунд.

_____. Дякую. 30 секунд.

Я хочу тільки підтримати позицію Ольги Валентинівни, сказати, що потужність турбіни на сьогодні 3,5-4,2. Тобто помножите 3 на 4,2 – це 12 МВт, це дуже високий стартовий .....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, Ольга Валентинівна, а може ми зробимо компроміс – 1 і 5. Тому що 5... ні, 5 для вітрогенерації, для вітрової турбіни. Тому що турбіна, яка сьогодні виробляється в Україні, наскільки я знаю, 4,6, да?

_____. 4,5.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, 4,5. Ну, тобто це буде означати, що як мінімум одна турбіна українського виробництва має шанс бути...

БЄЛЬКОВА О.В. Можна тоді написати: "3 або 1 турбіна". Логічно? З потужністю не більше ніж...

_____. Ну, не більше, ну, чому ми торгуємось?

_____. Давайте голосувати.

БЄЛЬКОВА О.В. І ...мають бути чіткі обмеження, як нам про це сказала Єврокомісія. Має бути, ... ми маємо дивитися на ефект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А у вас є пропозиція, Сергій? Дуже коротко, будь ласка.

_____. Так. Шановний Олександр Юрійович, наша пропозиція полягає в тому, щоб як в першому читанні, все ж таки залишити діючу норму, за яку вже ... Оскільки є рекомендації АРН, і ми недавно проводили тут же круглий стіл. І вони сказали: "Запустіть спочатку ті, що більші. А маленькі хай не чіпають". Щоб, якщо там десь буде якийсь там бар'єр, то хоча би маленькі пішли на "зелені" тарифи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Дмитрович, зрозуміло. Друзі, друзі, дивіться.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Давайте голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, дивіться, в першій редакції у нас з вами є перехідний етап. А ми з вами якби в процесі обговорення ргеРРА, да, і голосування ргеРРА маємо до кінця року. Але ми домовились, що, ну, домовились, я вважаю, професійно, що з 1 січня 20-го року всі повинні йти на аукціон, крім сонце – менше 1 гігавата, а вітер, Ольга Валентинівна пропонує - 3. Но я би запропонував, ну, там 5, враховуючи, що це одна турбіна.

Ставлю на голосування. Хто за те, щоб підтримати правку Ольги Валентинівни, прошу проголосувати.

БЄЛЬКОВА О.В. У вашій версії?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, в твоїй версії. Ти погоджуєшся на мою версію?

БЄЛЬКОВА О.В. Ну, погоджуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді давайте, хто за те, щоб підтримати правку Ольги Валентинівни і мою, спільну нашу правку, прошу проголосувати.

_____ . Один п'ять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, один п'ять. Прошу порахувати.

_____ . Вісім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

_____ . (Не чути)

_____ . Ну, просто в правці Ольги Валентинівни 15 стоїть, у неї 15 стоїть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, ми врахували частково, врахували частково. А друга частина не прийнята, враховуючи, що ми проголосували 25 відсотків Кацер-Бучковської. Да, будь ласка.

Далі. Це у нас була 86-а.

87-а. Відхилена.

88-а, Шахов. Відхилена.

9-а, Войціцька. 89-а, Войціцька. Відхилена.

90-а, Левченко. Відхилена.

91-а, це, друзі, технічні правки, про які я вам говорив. І є у нас номери вже скоректовані.

Шановні колеги, правки по тексту стилістичні і, ну, де-факто технічні, стилістичні: 75 правка. 82-а, 91-а, 127-а, 132-а, 136-а, 141-а, 162-а, 164-а, 169-а, 182-а (прим.1), 192-а, 202-а, 203-я, 249-а. Ще раз повторюю, носять технічний характер.

Хто за те, щоби підтримати ці правки, прошу проголосувати. Технічні.

_____ . Ну, як це? Наприклад, 91-а, коли просто уточнена певна частина.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки? 9. Да, дуже дякую.

Друзі, ну, дивіться, ми вчора, Наташа, ми ж вчора роздали всі правки ці. Вони всі у вас є. Вони всі у вас є на руках, друзі. Так, поїхали далі.

92-а, Кацер-Бучковська. Врахована.

93-я, Кіт, Люшняк. Відхилено.

Далі, 94-а, ProZorro. Проголосовано.

95-а, Кацер-Бучковська. Рекомендовано врахувати частково. Це 95-а, Наташа. Вона, по-моєму, врахована.

_____. Крім останнього речення. Крім останнього речення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, крім, крім... вона врахована, крім останнього речення, що стосується обмеження по реконструкції, да? 95-а.

_____. 95-а - це стосується лотів. Це технічна правка. І ви її, ну, ми її погодили...

_____. Ну, да, 95-а це там, де кінцівка, - це обмеження...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це обмеження не поширюється на об'єкти електроенергетики або черга їх будівництва в пускових комплексах, що були реконструйовані із збільшенням встановленої потужності.

_____. Окей. Ми її вже проголосували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Врахована частково.

_____. В якому?

ГОЛОВУЮЧИЙ. 96 Білоцерковець. 97 Чижмарь. Рішення комітету це те, що стосується у нас, підтримка...

_____. Це відходи, які мають іти на аукціон.

_____. Треба поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відходи, які ідуть на аукціон. Прокоментуйте, будь ласка. Це не "зелені" тарифи. Це аукціон.

_____ . Те що ми говорили, що це ідуть на аукціон. З 20-го року ми відправляємо всі види альтернативного палива. Згідно того визначення, яке дало Міністерство екології, відправляємо на аукціон для підтримки. Але це не "зелений" тариф. Це аукціон. Вони беруть участь у тій квоті, яка пов'язана там де гідроелектричні станції, там де біогаз, біоматеріали і так далі. Тобто це вони в тому загальному колі беруть участь в конкурсі на державну підтримку. Це не є "зелений" тариф. Це аукціонна історія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Олексій, короткий коментар, будь ласка.

РЯБЧИН О.М. Короткий коментар. Я ще раз повинен повернутися до всього що пов'язано зі сміттям до Кабмінівського законопроекту. До речі, я його почитав поки мені його прислали, і там немає такого визначення як нам дали в Міністерстві екології. Там є визначення відходів, ну 20 різних типів відходів. Отакого відходу як альтернативне паливо його немає. Тому у мене якась довіра до міністерства втрачається. Тому що в тому законопроекті, який вони дали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони на заміну...

_____ . Ні, питання в тому, що вони сьогодні зробили посилення на законопроект, в якому навіть цієї дефініції немає.

РЯБЧИН О.М. Да, у них такої дефініції немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування. Хто за те, щоб підтримати, прийняти правку 97 Білоцерковець, Чижмарь 96, 97, прошу проголосувати.

_____. Один, два, три, чотири.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чотири. Будь ласка. *(Не чути)*

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. 108-а правка, абсолютно принципова для мене навіть... *(Шум у залі)* Вона не відхилена, ми її не розглядали. Ми її не розглядали ні на робочій групі, ні на...

_____. На робочій групі не було.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Не було. Її навіть в таблиці не було, Олександр Георгійович. Її навіть не було в таблиці, тому, ну, не варто так говорити.

Тобто абсолютно принципова для мене правка, що Кабінет Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування реалізацію державної політики в енергетичному комплексі за погодженням з органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів. Тобто, по суті, квоти встановлюються Кабінетом Міністрів за погодженням з Держенергоефективності.

Логіка яка? В тому, що, ну, насправді якщо буде цим займатися виключно Кабінет... буде займатися виключно Міністерство енергетики, буде в них виникати конфлікт інтересів. І я вважаю, що орган, який спеціально опікується енергоефективністю і "зеленою" енергетикою, повинен бути... за погодженням з ним, повинні визначатися ці квоти. Це дасть додаткову гарантію забезпечення того, що в нас, в принципі, будуть хоч якісь встановлюватися квоти і будуть відбуватися ці аукціони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Шановні колеги, я ставлю на голосування.

Хто за те, щоб підтримати 98 правку пані Кацер-Бучковської, прошу проголосувати. Прошу порахувати.

_____. Вісім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, дуже дякую, прийнято.

99 правка. (*Шум у залі*) Правка... які вносили через народних депутатів Міністерство енергетики.

Будь ласка, Ольга, 99 правка.

Так, тоді поки Міненерго думає, 100 правка відхилена.

101-а... (*Шум у залі*)

_____. (*Не чути*)

_____. Колеги, ну ви ж... Ми вже це чули.

_____. (*Не чути*)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ми працюємо по регламенту.

_____. Хто подавав?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко.

_____. Чи є той депутат? Нема.

ГОЛОВУЮЧИЙ. От перед вами сидить.

_____ . (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко, відхилено.

_____ . Кацер-Бучковська.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, відхилено. Кацер-Бучковська...

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. 101 правка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 101 правка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Вона не розглядалась ні на робочій групі, ні на комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Значить, 101 правка, яка також є для мене абсолютно принципова, навіть до того, що я не буду голосувати за законопроект в цілому, якщо вона не буде прийнята. Це вимога до Кабінету Міністрів при встановленні квоти проведення аукціонів враховувати ключові показники енергетичної стратегії на період до 31... 5-го року, а також міжнародні зобов'язання в рамках Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом. Це з метою того, що ми взяли перед собою, перед міжнародними організаціями, Європейським Союзом, взяли для себе зобов'язання досягнути певної частки відновлювальної енергетики в нашій енергосистемі. І це буде орієнтиром і зобов'язанням, тому що є ризики, що ці аукціони в принципі, про що я постійно говорю, проводитись не будуть і це

буде формальним зобов'язанням, разом з правкою Рябчина, який в принципі ще набагато жошча в цьому плані, того, що ці аукціони будуть проводитись.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, хто за те, щоб підтримати 101 правку Кацер-Бучковської Наталі, прошу проголосувати.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

_____. 6. Де ви 7 бачите?

_____. *(Не чути)*

_____. Не, не, не.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую. Правка не прийнята.

102 правка, Підлісецький, відхилено.

103 правка, Рябчин. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М. Моя правка захищає інвесторів. Уявляємо собі ситуацію, Кабмін нічого не встановлює, жодних квот, інвестори в шоці нічого не можуть зробити. Ця правка каже, дає можливість інвесторам апелювати до Прем'єр-міністра, кажучи, якщо Міністерство енергетики нічого не робить, ну, винесіть хоча б догану, хоча б якась сатисфакція буде. І я сподіваюся, що Міністр енергетики, який не хоче мати проблем, він не буде шкодити. Тому ця правка дає можливість Прем'єр-міністру виносити догану, якщо Міністр енергетики не справляється.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Хто за те, щоб підтримати правку 103 пана Рябчина, прошу проголосувати.

_____ . 2.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Правка відхилена.

104-а правка, Наталія Кацер-Бучковська. Вона відхилена.

105-а, Чижмарь. Рішення комітету.

Будь ласка, Юрію, 105-а правка.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Стосується розподілу квот, які виносяться на державну підтримку, на аукціон, і розподіляються у відповідності 30, 30 і 15 відсотків. І в 15 ми включаємо ціну, так би мовити, всіх інших об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії, крім доменного та ..... газу, а з використанням гідроенергії лише мікро, міні та малі гідроелектричні станції. Доповнити словами "15 відсотків". Тобто окрема квота на сонце, на вітер і окрема квота на всі інші види генерації. І далі в межах залишку Кабінет Міністрів може відповідно приймати рішення про розподіл цих квот.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я можу на голосування?

(Загальна дискусія).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це квота на проведення аукціонів.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Там іде у нас, якщо я пам'ятаю по закону, що на рік не менше 300 мегават. 15...

_____ . У наступні роки ви пропонували 500.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Ну, нехай буде 500. З цих 500 обов'язково повинні виділити квоту 30 для вітру, 30 - для сонця, 15 - для інших видів генерацій, і залишок Кабінет Міністрів своїм рішенням розподіляє.

(Загальна дискусія).

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Оце, так би мовити, гарантовані квоти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дивіться, у нас є декілька таких правок і у нас правка, яка... Юрій Чижмарь, мінімальна частка – 30 відсотків, да? Юра, ще раз, скільки мінімальна квота на аукціон?

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Не мінімальна, а обов'язкова. 30. Ну, вона мінімальна отримується, да. 30, 30 і на всі інші види генерації - 15.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, це одна норма. Але в робочій групі ми дискутували в різних дискусіях на "круглих столах", що все-таки не можна уряд заганяти в обсяги по сонцю, по вітру на такий обсяг - 30 відсотків. Треба, якщо чесно і справедливо, повинно бути 15, 15, 15, а 55 відсотків – це буде квота уряду, який буде визначати відповідно до стратегії, відповідно до документів, які є, до зобов'язань, куди:: на сонце сьогодні більше, в цьому році, потрібно аукціонів чи на вітрову енергетику більше потрібно, чи на гідроенергетику потрібно більше аукціонів. Я би запропонував формулу – 15, 15, 15 як комбінований варіант правки моєї. Юрій, може, ми таку правку спільно проголосуємо?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А давайте середню – 20.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну просто 20 у нас ніде не прописано, а 15 є. Юра!
Якщо Юрій не буде заперечувати, я поставлю – 15, 15, 15.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ну так ставте всі, а там уже, як проголосують.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну давайте. Хто за правку Юрія Чижмаря – 30, 30 і 15
– прошу проголосувати. 2.

Квота на аукціони: 15 - сонце, 15 - вітер і 15 - всі інші. Прошу
проголосувати.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Можна ще раз?

ГОЛОВУЮЧИЙ. По квоті на проведення аукціонів: 15, 15... Не 30
обов'язково, не 30 – квота на аукціони по сонцю й по вітру, а не менше 15-и.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ще раз, давайте рахувати.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу проголосувати.

(Загальна дискусія)

Да. Так, шановні колеги, слідує правка Івченка – відхилена.

Єфімов – ми вже проголосували – відхилена.

108-а. А можна, щоб ви...?

Ні, ми ж, я ж озвучив під запис, що у нас є квота на сонце на аукціони,
квота на вітер на аукціони і квота на всі інші на аукціони. Я ж три рази сказав
– всі інші, всі інші. *(Шум у залі)* Ну ми проголосували за... Ну давайте...

(Загальна дискусія)

Так, шановні колеги!

99 правка. Будь ласка, Міністерство енергетики. Я – автор правки, але я
прошу міністерство її пояснить, якщо так принципово. Юлія.

_____. Дякую, пане голову.

Наразі передбачено, що однією з предкваліфікаційних вимог до учасників...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голосніше трошки можна?

_____. Наразі передбачено, що однією з предкваліфікаційних вимог до учасників конкурсу і ТУ на приєднання. Це автоматично блокує можливість будівництва об'єктів відновлювальних джерел енергії на землях державного значення, та не дозволяє стимулювати їх розміщення в тих місцях, де вони найбільш потрібні – енергодефіцитних чи депресивних регіонах.

Міненерговугілля пропонує надати уряду можливість в рамках загальної квоти на конкурентних, підкреслюю, засадах пропонувати земельні ділянки з технічними умовами на приєднання для будівництва тих інших об'єктів ВДЕ. Насамперед мова йде про території державних вугільних шахт, що закриваються, Чорнобильську зону відчуження, шельф, землі органів місцевої влади в дефіцитних енергорайонах. При цьому інвестори зможуть пропонувати як свої проекти, так і вносити цінові пропозиції на пропоновані урядом земельні ділянки, і виграє той об'єкт, де вартість однієї кіловат-години буде найнижчою.

Прошу підтримати цю правку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас, якщо не помиляюсь, на засіданні робочої групи ми не підтримали цю правку, не підтримали, більшість не підтримала, щоб не створювати додаткові інструменти для можливих негарних справ.

По спецаукціонам? Будь ласка, Ольго Валентинівно.

БЄЛЬКОВА О.В. Ваша колега, вибачте, із... Ковалів є? Немає. Тому що, наприклад, ми вчора поговорили, ми сьогодні багато рішень змінюємо, а це одне із принципових. Дивіться, тільки що пропонували свої правки, наголошували.

Я хочу підтримати Кабмін. От я поговорила з Інвестиційним офісом і вони вночі, зрозумівши суть цих правок, вони змінили свої позицію. В рамках додаткової квоти дійсно Кабмін має мати право виставити на окремих унікальних умовах проекти: Чорнобиль і так далі. Сьогодні туди ніхто за такими умовами не піде, а підуть туди з таким тарифом, який нам всім з вами доведеться оплатити, і там, де вони покажуть нам ціну, яка не співставна взагалі з логікою в Україні.

Тому, будь ласка, ви змінили свою позицію? Підтвердіть, будь ласка. Я би хотіла, щоб всі зрозуміли, що додаткові аукціони ідуть за додатковими критеріями в рамках додаткової квоти, ні яким чином не створюють ніяких бар'єрів, але вони можуть стати в нагоді Кабміну. Від Кабміну дуже багато вимагають тут, а потім, коли надати їм повноваження, так нічого не дають, ніякі можливості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це, я так розумію, виступ в підтримку цієї позиції. Я теж сказав би, що давайте ми тоді підтримаємо, враховуючи, що це моя правка, яка була. Хто за те, щоб підтримати 99 правку, прошу проголосувати.

_____ За – 7. Прийнято рішення.

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. 7 з 13-и - це прийняте рішення.

_____ . 8 з 13-и – прийняте рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, дуже дякую.

_____ . Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Так, шановні колеги, далі. Далі у нас 106 правка відхилена. Так, ми це вже... 107-а була. 108 правка.

РЯБЧИН О.М. 108 правка, да. Значить, дивна ситуація, тому що на робочій групі ми вирішили, що квоти розподіляються не за трьома категоріями: вітер, сонце та інше, а за, як мінімум, чотирма: вітер, сонце, біомаса та біогаз та інше. І от ця якраз правка, вона цю ситуацію і врегульовує, наскільки я зрозумів, і було рішення таке.

Зараз ми проголосували, що 3.

_____ . Ні, ні, ні. В робочій групі була там мова про 3.

_____ . 5!

_____ . Про 3 групи.

_____ . Ні! Ні, ні, ні.

_____ . А, 4 перепрошую.

РЯБЧИН О.М. Так я ж кажу про 4 групи: сонце, вітер, біогаз, біомаса і...

_____ . І інші.

РЯБЧИН О.М. ...і інші. От про це моя правка і каже. А зараз ми проголосували 15, 15, 15, тобто тільки 3 групи. Давайте ми просто розберемося з концепцією.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді... Давайте тоді, була правка Олексія Рябчина, щоб було 4 групи: сонце, вітер, біомаса, біогаз окремо...

_____. *(Не чути)* і йдемо даліше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що, що?

_____. Ставте на голосування *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. І я підтверджую, що на робочій групі ця норма була проголосована. Хто за те, щоб підтримати правку Олексія Рябчина, прошу проголосувати.

РЯБЧИН О.М. Редакційно потім вони там ще доопрацьовані...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Да. Да.

_____. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це...

_____. 108, 109.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 108, 109. Прошу проголосувати.

_____. *(Не чути)* мы не смотрели.

_____. (Не чути)

_____. Колеги! Колеги!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за те, щоб підтримати правку, про яку тільки що сказав...

_____. Образувалась біомаса, біогаз в тому числі як квота, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу... 4 групи: сонце, вітер, біомаса, біогаз і всі інші. Прошу проголосувати. 5.

Дякую. Не прийнято.

109-а? 109-а.

_____. 109-а аналогічна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 109-а аналогічна.

_____. Відхилена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відхилена.

110-а. Рекомендовано врахувати.

111-а, 111-а – це у нас, це правка ProZorro, яка проголосована.

Так, 112-а правка, Домбровський. Аукціон з розподілу щорічної квоти підтримки проводиться за окремими джерелами альтернативної енергії, визначені в п'ятій частині цієї ж статті по кожній окремій групі: "сонце" – окремо, "вітер" - окремо, біогаз – окремо, біомаса – окремо, гідро – окремо,

термо – окремо, якщо будуть ще якісь інші - будуть проводитись окремо по іншим.

_____. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає заперечень?

113 правка, це у нас ProZorro. Ми проголосували.

114-а, Кацер-Бучковська. Рекомендовано врахувати.

115-а, Ольга Белькова.

БЕЛЬКОВА О.В. Не наполягає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не наполягає.

Дякую.

116-а, ProZorro. Проголосована.

117-а, Чижмарь. Відхилена.

118-а, Белькова. Рекомендовано врахувати.

Так. 119-а, Рябчин. Відхилено.

120-а, Івченко. Відхилена.

121-а, ProZorro. Проголосовано.

122-а, Івченко. Відхилена.

123, ProZorro. Проголосовано.

124. Ми проголосували...

_____. *(Не чути)*

_____. ProZorro, Михайлович – це він нормальний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ProZorro – це платформа...

_____ . ProZorro, Домбровський.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

124-а, Кацер-Бучковська, будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Колеги, правка стосується, ми вже проголосували, щодо держави-агресора, це просто уточнююча правка щодо розуміння поняття контролю. Ми її проголосували в комплексі, прошу підтримати формально це.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, є пропозиція: підтримати 124 правку Кацер-Бучковської. Прошу проголосувати.

_____ . ...п'ять, шість, вісім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, дуже дякую.

Правка 125, Підлісецького. Відхилена.

126-а, Івченко, відхилена.

Правка 127-а проголосована.

128-а Левченка, відхилена.

Ольга Валентинівна, 129-а відхилена.

130-а.

БЕЛЬКОВА О.В. Ні, чекайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, 129-а. Будь ласка.

БЕЛЬКОВА О.В. Колеги, неодноразово піднімалось питання розміру гарантії. Всі однозначно міжнародні інституції, IRENA і так далі, всюди пишуть, що одна і з умов, що всі аукціони будуть дійсно дієвими – це вимагати достойну гарантію на вході. Інакше будуть подаватися заявки, які ніколи не будуть реалізовані. А ми будемо, а звинувачувати будуть депутатів.

Тому прошу вас, "подобру-поздорову", підтримайте "10 тисяч" замість "5 тисяч", які є занадто низькими. Дякую.

_____. Ми зараз 15 підтримали вже в попередніх правках.

_____. Ні, ні, то 15 квота.

(Загальна дискусія)

БЕЛЬКОВА О.В. ... тільки одним, що я не Левченко. Я не знаю. Я своє аналізую...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я ставлю правку 129-у Ольги Белькової на голосування. Хто за те, щоб її підтримати, прошу проголосувати. Дякую.

130-а правка проголосована.

131-а Кацер-Бучковська рекомендовано врахувати.

132-а проголосована.

133-я Чижмарь відхилено.

134-а відхилена, але у Наталі є. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Колеги, у мене це дуже принципове питання. Тому що фактично поправка полягає в тому, що якщо відбувається аукціон і на аукціон приходять тільки одна особа, як ми діємо в такому

випадку? Я вважаю, що, в принципі, світова практика каже, якщо це прийшла одна особа і подала заявку, значить аукціон відбувається.

У нас є "сонце-вітер", де дійсно буде заявок дуже багато. Але у нас є біомаса, біогаз, де заявок, ну, в принципі, може не бути, враховуючи, що в цьому виді генерації основне джерело і основна сировина для виробництва і відповідно може конкуренції не бути. Так давайте не будемо створювати ситуацію, коли заявники будуть штучно створювати ще якусь особу, щоб вона брала умовну участь в аукціоні, щоб цей аукціон визначити дієвим. Тобто ми самі штовхаємо учасників на якусь певну фальсифікацію або корупцію. То давайте прийнемо рішення, якщо є один учасник, відповідно аукціон вважається такий, що відбувся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Пані Ольга і пані Юля, і голосуємо.

БЄЛЬКОВА О.В. Ну, це дійсно дуже принципове питання. І я би сказала так, що якщо б той, хто пропонує правку, за нього і платив, тоді я би була не проти. Але платять будуть українські споживачі. Якщо прийде тільки один, а може бути ....., вони можуть домовитися між собою: ти сьогодні ідеш, ти післязавтра ідеш і так далі.

Я, будь ласка, хочу забезпечити, що є конкуренція. Не прийшло кілька – це означає, що умови були виписані під одного або є якісь, ну, прегради для того, щоб вони могли отримати документи. Будь ласка, хай всі знають, що треба, щоб була масовість у цьому процесі. Ми очікуємо багатьох на аукціонах.

_____ . А ..... не буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Юлія, будь ласка.

_____ . Колеги, насправді, якщо в нас не буде конкуренції на аукціоні, то замість хорошого наміру отримати адекватний тариф, ми отримаємо легалізацію "зелених" тарифів на наступні 20 років. Якщо це буде задача цього закону, напевно, ми не цього хотіли досягти. Тому, власне, те, що було запропоновано, це забезпечення, власне, хоча б нормальної адекватної конкуренції, а не так, щоб у нас вийшов один лот, особливо враховуючи попередньо проголосовану правку по спецаукціонах, тоді взагалі в нас може бути спецаукціон під одного гравця, під одного учасника з "зеленим" тарифом, бо пониження не буде, і на 20 років.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую. Я також підтримую позицію Ольги Валентинівни. Хто за те, щоб підтримати правку пані Наталі 134, прошу проголосувати. Дякую. Відхилено.

135 правка – Кацер-Бучковська. Рекомендовано прийняти.

136-а проголосована.

Івченко, 137-а – відхилено.

138-а, Кацер-Бучковська. Рекомендовано врахувати.

139-а. Рекомендовано врахувати. 140-а, Мартовицький. Відхилити. 141.

Рекомендовано врахувати.

_____ . Я бачу 138 правку, аукціонна ціна фіксується в євро. Тобто на 20 років ми даємо в євро по аукціонам для великих проектів. Однак ми зарізали ту правку, яка по "зеленому" тарифу для малих споживачів до 150 не дає в євро прив'язку. Дає в євро прив'язку тільки на п'ять років. Тобто ми для великих гравців на 20 років в євро, а для малих ми прибрали. Тобто малі в євро у нас "зелені" тарифи не перераховуються. Тільки п'ять років.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ж не "зелений" тариф. Це ж переговори про аукціон.

_____ . Аукціони в євро для великих. Для великих все. Для малих навіть євро убрали з 5-го року.

_____ . Тоді моя пропозиція така.

_____ . Там була правка Єфимова якраз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми ж пройшли вже. Ми ж не можемо постійно повертатися.

141-а. Рекомендована.

142-а. Прийнята.

143-я. Прийнята.

144-а. Прийнята.

145-а. Прийнята. Стоп, 145-а. Відхилена, Левченко.

146-а, Белькова. Відхилена.

147-а. Прийнята.

148-а, Івченко. Відхилена.

149-а, Кацер-Бучковська. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Да, да. Це правка, якраз ключова правка, яка щодо стосується недопущення держави-агресора до участі і пов'язаних з нею осіб до участі в цих конкурсах. І тут, власне, якраз стосується Закон про санкції. Технічно пропонується.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція підтримати. Хто за 149-у, прошу проголосувати.

_____ . Один, два, три, чотири, п'ять, шість, сім, вісім, дев'ять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, дуже дякую.

150 правка. Рекомендована.

151-а, Рябчин. Рекомендована.

Івченко, 152-а. Рекомендована.

153-я. Відхилена. Кацер-Бучковська.

154-а, Белькова. Рекомендована.

Івченко, 155-а. Відхилена.

156-а, Івченко. Відхилена.

157-а, Івченко. Відхилена.

158-а, Кацер-Бучковська. Рекомендовано.

Івченко, 159-а. Відхилена.

160-а, Домбровський. Рекомендовано.

161-а, Кацер-Бучковська. Рекомендовано.

163-я, Івченко. Відхилена.

164-а. Рекомендовано.

165-а, Івченко. Відхилена.

166-а, Кацер-Бучковська. Рекомендовано.

167-а, Івченко. Відхилена.

168-а, Івченко. Відхилена.

169-а. Рекомендовано. Проголосована.

170-а, Белькова. Відхилена.

171-а, Івченко. Відхилена.

172-а, Лівік. Рекомендовано.

173-я, Івченко. Відхилена.

175-а, Рябчин. Відхилена.

176-а, Рябчин. Відхилена.

177-а, Івченко. Відхилена.

178-а, Івченко. Відхилена.

179-а, Белькова. Рекомендовано.

180-а, Домбровський. Рекомендовано.

181-а, Домбровський. Рекомендовано.

182-а. Рекомендовано і проголосовано.

Белькова, 183-я. А, ми проголосували.

184-а. Рекомендовано.

185-а. 184-а проголосована. Да? 185-а. Ольга Валентинівна, щоб я...

Проголосовано. Врахована частково.

186-а. Врахована частково.

Івченка – відхилено.

Белькова, 188-а. Врахована, я так розумію, частково. Врахована частково.

189-а. Врахована.

190-а, Івченко. Відхилена.

191-а, відхилена.

192-а – ми проголосували з вами.

193-я, Івченко. Відхилена.

194-а – проголосована – Белькова.

195-а – відхилена – Івченко.

196-а відхилена.

197-а, рекомендовано.

198-а відхилена.

199-а відхилена.

200-а рекомендовано.

201-а – відхилена.

202-а рекомендована, проголосована.

203-я проголосована.

204-а, рекомендовано.

205-а, Кацер-Бучковська, рекомендовано.

206-а відхилена.

207-а відхилена.

208-а, Івченко, відхилена.

209-а відхилена.

210-а відхилена.

211-а відхилена.

212-а, Белькова, рекомендовано.

213-а, Єфименко, відхилена.

214-а, відхилена.

215-а, рекомендовано.

216-а, рекомендована, Бандуров, Войціцька.

_____. Чи можу я запитати по ....., яка була прийнята правка в кінці кінців, щоб можна було зрозуміти?

_____. Олександрє Георгійовичу, 214-у правку можна розглянути все ж таки?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вертаємося до 214-ї правки.

Будь ласка, правка Ольги Валентинівни.

_____. Міністерство підтримує правку 214, тому що ми вважаємо... Із наданих нами матеріалів і аналізу ми показали яким чином буде розвиватися надалі ситуація щодо балансування, наскільки у нас буде виникати дефіцит потужності щодо балансування, тому ми вважаємо потрібним якнайшвидше ввести повну відповідальність за небаланс з усіма об'єктами відновлювальної енергетики і встановити вже з 21-го року цю відповідальність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Шановні колеги, давайте, тема, тема зрозуміла, да. Я тоді ставлю, я тоді ставлю на голосування 214 правку. Хто за те, щоб її підтримати, прошу проголосувати. Ольги Белькової.

_____ . ...нехай експеримент...

_____ . Александр ...(Не чути)..... это уже ...(Не чути)....
технология.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що?

_____ . Два слова можна?

_____ . Давайте проголосуем... (не чути)

_____ . Ну, тоже... (не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, давайте в порядку виключення. "Укренерго", перший коментар.

_____ . Щиро дякую за надане слово. Це питання, яке дискутується дуже давно, практично з першої редакції цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всеволод, Белькова, 20 секунд.

_____ . Да. Значить, я би хотів що зазначити? Що відповідальність за небаланс більша чи менша не впливає на той обсяг резервів, які мають створюватися в системі. Але це суттєво впливає на ціну. В девіації в 33-35 відсотків від прогнозних графіків, які виникають саме через відсутність відповідальності, в новій моделі ринку створять суттєве

перевищення попиту на балансуючі потужності над пропозицією. Це призведе до дуже високого зростання ціни допоміжних послуг – дуже значного зростання, яке знову ж таки відчують споживачі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всеволод.

_____. Я би хотів дуже попросити вас розглянути, можливо, компромісний варіант, щоб це був там на рік чи два пізніше, коли балансуючий ринок енергосуміжних послуг сформується, там може 22-й, а не 21-й, але розглянути це питання позитивно. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Я ставлю, я ставлю на голосування. Хто за те, щоб 214 правку Ольги Белькової підтримати, прошу проголосувати.

_____. 1, 2, 3, 4,5, 6.

_____. Як ..... позиція?

ГОЛОВУЮЧИЙ. З 20-го, 31 грудня 20 року. Дякую. Не прийнято.

Значить, ми зупинилися на...

_____. *(Не чути)*...і це погано. Потім будеш розповідати, як ти будеш балансувати. І тоді нічого взагалі встановлювати не будуть. *(Шум у залі)* Та нічого підключати не будуть, Льоша. Так що те, що ти робиш, це ...*(Не чути)*.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, можна, можна один коментар з цього приводу? Тому що правка, яка тільки що була не проголосована, вона надзвичайно важлива. Але я хотів би дати просто шанс сказати нам усім, що

якщо дасть Бог, ми проголосуємо цей законопроект по "зеленим", так, про нову аукціонну модель, ми з вами зразу почнемо працювати над змінами, і робоча група, над змінами в Закон "Про ринок електричної енергії" в частині запуску оптового ринку. Там дуже багато моментів, які ми обов'язково до 1 липня зобов'язані проголосувати.

Тому всі питання, пов'язані з небалансами, з проблемами, з викликами, у нас буде з вами можливість спокійно професійно обговорити і внести зміни при обговоренні цього законопроекту. Добре? Ну щоб ви розуміли, що це ніхто там двері не закриті і більше не повернеться до цієї теми.

Так, 216-а. Я сказав - рекомендована.

218-а - відхилена.

219-а - рекомендована.

220-а - відхилена.

221-а - відхилена.

222-а - відхилена.

223-я.

Будь ласка, Олексій Рябчин.

РЯБЧИН О.М. Щоб урегулювати питання по небалансах, яке треба вирішувати і треба знаходити компроміс з інтересами держави і інтересами бізнесу тут, а не просто ми граємося, що перекладають - держава повністю на бізнес, а бізнес повністю на державу. Компромісна ситуація, яка була ще в законопроекті про ринок електроенергії, я просто цю правку з законопроекту про ринок електроенергії переніс - про відповідальність про небаланси - після того, як буде досягнуто певний рівень. Тобто це те, що ми з вами прийняли вже два роки тому в законопроекті про ринок електроенергії. Щоб була ще ясність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так у чому компроміс?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Компромісу немає.

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за те, щоб підтримати 223 правку Олексія Рябчина, прошу проголосувати. Дякую. Не прийнято.

224, Івченко - відхилено.

225, Домбровський - рекомендовано.

226 - відхилено.

227 - відхилено.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мартовицький, будь ласка.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. *(Без мікрофону, не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. 133-я і...

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. 140.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хорошо.

Будь ласка, 227-а.

_____. *(Без мікрофону, не чути)* Я прошу поставити на голосування. І так, якщо коротко сказати, то "*(нерозб.)* ...дії закону", що тут мається на увазі в цій поправці, "*(нерозб.)* ...дії закону", до речі, там робочою групою вона підтримувалось, але тут чомусь вона відхилена. "*(нерозб.)* ...дії

закону" - всі договори на приєднання, в тому числі й технічні умови, будуть строковими. Це правило для...*(Не чути)*

..... дії закону. Нові та старі діють, я казав, два роки – для сонця, три роки – для інших..... для старих договорів... *(Шум у залі)*

_____. Шановні!

_____. ...враховується..... дії закону.

_____. Дивіться, як би от в процесі там всіх дискусій і на робочій групі ми в принципі підтримали дуже просту формулу: всі технічні умови незалежно від того, коли вони були видані, вони мають два роки реалізації для сонця і три роки реалізації для всіх інших. Щоб всі були в однакових правах.

_____. Це з дати прийняття закону і ті, які мали два роки...

_____. Да. Всі – з дати прийняття закону всі технічні умови мають однакові правила гри. Два роки... Так, як ми говорили: два роки – сонце і три роки – всі інші.

_____. Якою правкою це воно тоді врегульовано буде.

_____. В мене є. Я вносив правку.

_____. Ну я можу на неї подивитися?

_____. Да.

_____. Який номер?

_____ . Можемо вашу правку відкоректувати на заміну.

_____ . Є така? (*Шум у залі*)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, дивіться, зараз ми... Да, будь ласка.

_____ . Тільки що в загальному обговоренні вирішили, що ті зміни, які вносяться в Закон про ринок електричної енергії, обговорюються окремо. Тільки що була прийнята правка, яка прибирає Перехідні положення, де на "НАЕК "Енергоатом" покладаються зобов'язання виконувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми зараз поговоримо. Я дам пояснення. Добре? Я розумію.

Дивіться, значить, подивіться. Я пропоную до правки 227 Мартовицького підійти, коли ми зараз дійдемо до 230-ї, де є....

_____ . Ми можемо поставити на голосування і врахувати редакційно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви норму 2 і 3 роки для всіх технічних умов підтримуєте?

_____ . Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. От давайте, хто за цю норму (це правка 230 Домбровського, яка рекомендована), прошу проголосувати.

_____ . Ви ж сказали, 210.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 230. Прошу проголосувати.

_____ . З моменту прийняття закону?

ГОЛОВУЮЧИЙ. З моменту прийняття закону. *(Шум у залі)*

2 роки – для сонця, 3 роки – для всіх інших.

Так, 228. Олексій Рябчин. Відхилено.

_____ . Суть правки. Може вона допоможе. Тому що я знаю, є велика кількість речей, коли може бути, тобто моя правка каже, що, якщо не встигли, є можливість продовжити один раз до шести місяців, тому що техумови, якщо є, ну, просто не встигли в ці два роки, но вже об'єкт будується. Це єдине, що я хочу зробити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні...

_____ . *(Не чути)*

_____ . Ставьте на голосование и все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, хто за те, щоби підтримати правку колеги Рябчина, прошу проголосувати, 228.

_____ . А в чому суть її?

РЯБЧИН О.М. ...*(Не чути)*..... можливість продовжити, всього на шість місяців, якщо є .....*(Не чути)*..... не встигає добудуватися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

(Загальна дискусія)

Дякую.

Правка...

РЯБЧИН О.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Леша! Олексій!

(Загальна дискусія)

Не прийнята. Правка не прийнята.

Правка 229, Домбровський. Відхилено.

Правка 230. Рекомендована.

Правка 231. Відхилена. Рибак.

232, Підлісецький. Відхилена.

Правка 239, Білоцерковець...

_____. 233.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 233 і 234, Кіраль і Білоцерковець і 234 Чижмарь.
Юрій, будь ласка. Тут прийняти на засіданні комітету. Давайте я дам вам
декілька хвилин, а потім повернемося. Да?

_____. Да. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, 233 ми вертаємось.

234, Івченко, відхилена.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми повернемося зараз.

Я кажу, 235, Івченко. Відхилена.

Ми зараз до 233-34 вернемося.

235, Івченко. Відхилена.

236, Войцицька. Відхилена.

237, Левченко. Відхилена.

238, Іванчук. Врахована. Да? Частково. Будь ласка, Андрій Володимирович.

ІВАНЧУК А.В. Я три години сиджу, чекаю, нічого не розумію. Я три закони у себе на комітеті прийняв за 11 хвилин, обговорив. Я тут нічого не розумію. Пане голово, поясність мені не енергетику.

Да.

Я хотів би повернутися до, я поговорю з народним депутатом Кацер-Бучковською, до 83 поправки.

Я ще раз наполягаю, якщо ви не хочете приймати мою поправку в цілому в тій редакції як я запропонував, давайте так як ви запропонували, пане голово: в 83 поправці відійдемо від тих відсотків, тому що це дуже складний розрахунок - 15, 20, 25, і натомість зробимо аукціони обов'язковими. Обов'язковими, підкреслюю, обов'язковими виключно для електроенергії виробленої з вітру та сонячного випромінювання і викладемо в такій редакції як ми пропрацювали з експертами в комітеті.

Я тоді вважаю, що це воно буде, ну, абсолютно правильно. Чому? Тому що це дасть можливість будь-яким суб'єктам господарювання в будь-який рік – в 23-й, в 24-й, в 25-й побудувати установки з переробки біогазу, біомас, покращити екологічну ситуацію України і так далі, і тому подібне.

Тому, якщо ви просити, якщо ви можете, якось поставте на голосування 83 поправку в редакції, що не розповсюджується тільки обов'язково йти на аукціон, тільки з електроенергією виробленою з вітру і з сонця, а всі інші мають право йти на аукціон. Оце теж дуже важливо те, що Наталка сказала. Якщо він хоче собі в 9-му році піти на аукціон і на 20 років

отримати контракт, він має право, але він не має обов'язку обов'язково йти на цей аукціон.

Тому, коли ми напишемо, пан Олександр Григорович, отак як ми з вами домовились, я вважаю, що це буде дуже коректно і дуже правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Пані Ольга, будь ласка.

ІВАНЧУК А.В. Я тоді готовий відмовитися від своєї поправки, тому що те, що ви запропонували мені більш подобається.

БЄЛЬКОВА О.В. А мені більше подобається ваша правка, вона геніальна. І вона стосується якраз одного конкретного питання. Я вас безоговорочно підтримую як і було обіцяно. Вот, написано і я підтримую.

Ваша нова пропозиція стосується багатьох питань, деякі із них не влаштовують деяких членів комітету, розумієте. Тому ви сформулюйте конкретно і ми конкретно голосуємо. За оцю я голосую, 238-а – двома руками. *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, вона... 238 правка відхилена.

(Загальна дискусія)

БЄЛЬКОВА О.В. Ну, можливо, помилка, але вона... *(Не чути)*

ІВАНЧУК А.В. Пане ....., я знаю, що без голови комітету у мене ніхто не має права говорити. Я прошу слова. *(Шум у залі)* Можна сказати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

ІВАНЧУК А.В. Шановні колеги, будь ласка, секунду вашої уваги. Те, що стосується 84 поправки, коли ми відходимо від цих відсотків, ми просто-напросто міняємо слова "альтернативні джерела енергії", які мають дуже широке пояснення, "альтернативні джерела енергії" ми замінюємо словами, якими ми конкретизуємо, "енергія вітру або сонячного випромінювання". Все. І тоді, коли, Оля, ти говориш, що у тебе є зауваження стосовно там 25, 10, ні одну цифру, це на розсуд членів комітету. Я хочу тільки поміняли слова "альтернативні джерела енергії" на конкретні слова "енергія вітру або сонячного випромінювання" – те, що ми, Олександрє Георгійовичу, я вважаю, оця ваша ідея вона більш геніальна, чим моя поправка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Всі ідеї голів комітетів вони геніальні. Тому от мені важко – ваша геніальна і тут геніальна. Але ми проголосували кілька окремих правок, які перетинаються. Не заперечую проти вашої пропозиції виокремити сонце і вітер, я заперечую проти частини, яка прибирає відсотки і яка змінює проголосований нами підхід 1 і 5, який був проголосований щодо розмірів.

ІВАНЧУК А.В. *(Не чути)*

БЄЛЬКОВА О.В. Молодець.

ІВАНЧУК А.В. *(Не чути)* ... я навіть запам'ятав: 1 – це для сонця, 5 – це для вітру. Я дізнався дуже багато ...*(Не чути)*.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходьте частіше. Ми запрошуємо.

БЄЛЬКОВА О.В. Тому, будь ласка, вашу частину можна викласти редакційно у версії комітету тільки в частині...

ІВАНЧУК А.В. 1 і 5 .....(*Не чути*)....., але слова поміняти: "альтернативні джерела" поміняти на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрію Володимировичу, а можна ще більш геніальну пропозицію, мені здається: я би запропонував 238 правку в першій частині підтримати вашу, виходячи з глибокої поваги, а другу частину, там, де стосується, що всі ... вся біоенергетика в обов'язковому порядку мала повинна йти на аукціони, ми просто другу частину забираємо.

ІВАНЧУК А.В. Добре! Але тут є ризик.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який? (*Шум у залі*)

ІВАНЧУК А.В. Стоп! Юлій Яковлевич, ну, жалко мне вашого времени, которое вы потратили. Я же чувствую... я чувствую, что завтра будет в зале. Погрожували певні народні депутати, не будемо називати прізвища, що вони завтра будуть ламати структуру закону, ставлячи враховані комітетом поправки на підтвердження.

До чого це призведе? До чого це призведе? Якщо вже це озвучено. Якби ми цього хоча б не знали, то ми би могли про це не знати. А це вже озвучено, що будуть ламати. У зв'язку з тим, коли поламається логіка закону, ви вийдете на результативне голосування з меншою кількістю, чим необхідно для прийняття закону у другому читанні та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це не ми!

ІВАНЧУК А.В. Ми!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, послушайте! Це ми всі! Країна, всі!

ІВАНЧУК А.В. Я кажу – ми.

Тому я вважаю, що давайте Іванчука поправку задовольнимо, так, як ви сказали, тільки в першій частині. Те, що ви тільки що сказали. Я це підтримую. Наші вороги української держави будуть боротися з цією поправкою вашою, яку ви запропонували, тільки в першій частині, але у 84-й воно буде в нас, замінені слова "альтернативні джерела" з урахуванням того, що сказала пані Белькова. Тільки один і п'ять – і все. *(Шум у залі)*

Що? Бачите, як мене підтримує Європейський Союз, бізнес-асоціації, вся міжнародна спільнота. Ще трошки – і зірвуться на...

Давайте так зробимо, так, як ви сказали: першу частину Іванчука поправку.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я пропоную 238 правку нашого колеги пана Іванчука прийняти частково і проголосувати...

Зачитаю: "Розділ II "Прикінцеві та перехідні положення" доповнити новими пунктами... (чотири... 5-й не голосувати, не приймати) такого змісту, четвертим пунктом: "Встановити, що для об'єктів господарювання, які виробляють або мають намір виробляти електричну енергію з біомаси та біогазу на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва "зелений" тариф встановлюється на електроенергію, вироблену на об'єктах, що введені в експлуатацію до 1 січня 22-го року, незалежно від вимог частини першої-третьої 9.3 Закону України "Про альтернативні джерела енергії". Вони бояться єдиного, щоб в 2020-2021 роках не виник якийсь політичний форс-мажор, який не дасть можливість біоенергетиці розвиватись. Я правильно розумію?

ІВАНЧУК А.В. Так. І залишаємо, що мають добровільно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. А п'яту позицію... Добровільно на...

ІВАНЧУК А.В. Ні, п'яту прибираємо, другий абзац прибираємо. І потім третій залишаємо "суб'єкти"...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Право добровільного вибору або аукціон, або "зелений" тариф.

ІВАНЧУК А.В. На добровільних засадах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На добровільних засадах. Колеги, в такі версії приймається?

Хто за таку правку, щоб 238 правку Іванчука врахувати частково, от в першій частині врахувати і в третій, і не враховувати в другій, прошу проголосувати. Прошу підтримати. *(Загальна дискусія)*

21. А? Андрій! Андрій, 21, всі члени комітету, навіть ті, яких... *(Шум у залі)*

ІВАНЧУК А.В. І 84-у – міняємо слова. Слова!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, 239-а, друзі, – відхилена.

240-а – відхилена.

241-а – відхилена.

242-а – відхилена.

243-я, Мартовицький – на коміте. 243-я, Артур Володимирович, якщо можна, короткий коментар.

ІВАНЧУК А.В. Так не можна, це юридично неграмотно – ти відсилаєш до поправок. Ти не можеш поправку відсилати до поправки, два різних суб'єкти законодавчої ініціативи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович! *(Загальна дискусія)* Я не знаю. Все?

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Поправка – це можливість участі в аукціонах. Тим більше, що механізми аукціонів в Україні тільки починають функціонувати, інвестор має отримати серйозні гарантії. Ну, наприклад, 1 мільйон 5 тисяч євро... Отримати документи на землю та укласти договір з мережевою компанією на приєднання.

Для того, щоб інвестор мав можливість оцінювати умови інвестування і приймати зважені рішення, йому потрібні зрозумілі орієнтири, встановлення гарантованих 30 відсотків, 30 відсотків та 15 відсотків, часток-квот, за видами відновлювальних джерел енергії в перші 3 роки є саме такими орієнтирами, на мій погляд. Тому я прошу проголосувати за мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, хто за те, щоби підтримати 243 правку пана Мартовицького, прошу проголосувати.

_____ . 8.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

_____ . 8.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

244-а. Рекомендована.

245-а, Чижмарь. Відхилена.

246-а. Відхилена.

247-а, це Білоцерковець, Кіраль. Ви розробите.... вимог до порядку сертифікації для... Дивіться, їх немає, але це стосується того, що ми проголосували як вид палива, да, відновлювального. В "Прикінцевих

положеннях" написати поточний.... "протягом 3 місяців забезпечити розробку та прийняття порядку проведення аукціонів", а ми зняли аукціони. Ми зняли аукціони. Юра, да, зняли?

248-а, Белькова. Враховано.

249-а. Врахована, технічна.

250 – Івченко. Відхилено.

251. 1- рекомендовано.

252 – враховано частково Міністерство екології та природних ресурсів протягом 3 місяців розробити, так, контроль і так далі.

Чижмарь – 253. Юрій, будь ласка, остання правка 253-я.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Все те саме.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Те саме. Тобто ми тоді її відхиляємо, да? Чи приймаємо?

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Ні. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, тоді прийняти.

253-у приймаємо.

РЯБЧИН О.М. Можна ще раз 252-у, 253-ю, можна еще раз .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Значить, читаю: "Міністерству екології (252 правка) та природних ресурсів України протягом трьох місяців забезпечити розробку та затвердження порядку здійснення контролю за граничними значеннями викидів, забруднюючих речовин суб'єктів господарювання, що виробляють електричну енергію з відновлювального палива, з побутових відходів. А також типову форму, що засвідчує відповідність викидів об'єкта електроенергетики, що виробляють електричну енергію з відновлювального

палива, з побутових відходів граничним значенням викидів забруднюючих речовин".

Тобто мова йде про те, що ми їх зобов'язуємо підготуватися до майбутньої електричної генерації, яку ми з вами відложили, Олексій. Правильно я розумію, Юро? Да.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за те, щоб підтримати 252 правку, прошу проголосувати. Другу. Це я прочитав 252-у, а 53-я... вони зв'язані між собою. Тобто 52-53. Так?

РЯБЧИН О.М. *(Не чути)* ... ми ж не врахували.

_____. 133-ю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Зараз-зараз. Друзі, значить.

(Загальна дискусія)

233. Давайте так, уже з кінця будемо йти. 233-234. Не враховано. Там, де аукціони. Да.

_____. Ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прочитайте.

Давайте 233.

_____. ...*(Не чути)*.... Директиви, там ...*(Не чути)*....

_____. Ми не приймали рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вона не врахована.

Далі є 140-а.

Друзі, що таке? Хтось просив повернутися до 140-ї, будь ласка.

_____. Я прошу поставити її на голосування. Ми так її проминули, нНа мій погляд, вона не заперечить вимогам антимонопольного законодавства. 140-а. Тобто не 25 відсотків, а 35 відсотків, як було в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, хто... да, хто за те, щоб підтримати... щоб підтримати.

_____. Ні-ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, я мушу поставити ще раз на переголосування. 140 правка Мартовицького, прошу переголосувати. Один. Не прийнято.

133-ю, просили повернутися.

Будь ласка.

_____. Там просто випустили, я не побачив, що це була правка. Мова іде про третю групу, яку ми по аукціонам говорили, і там є норма в нас, що повинен бути тариф на аукціоні не вище "зеленого" тарифу. А оскільки там ідуть різні види генерацій – і гідро, і так далі, в яких різні тарифи, є 18 і 15, є 12 і 4, то пропонується, щоби не вище тарифу по біо, тому що він самий менший, щоб не було таке. Що зайдіть дві, скажімо, по "сонцю", так, і тоді в нас буде 18 - потолок, ну, 12 і 4.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Это ваша правка на рівні, на рівні тарифу біоенергетики.

_____ . Ні рівні найменшого тарифу – біо, навіть якщо біо не бере участі, тому що там ідуть генерацій кілька різних і в них різні тарифи, в них нема єдиного тарифу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій, будь ласка.

РЯБЧИН О.М. От якраз для цього і була моя правка, яку ви не підтримали, що розділяємо на чотири категорії і біо виносимо в іншу, тому що біо, ну, ви не зможете .....

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Ні, справа в тому, що я поясню твою правку...

РЯБЧИН О.М. Можна я?

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Я зараз ....

РЯБЧИН О.М. Можна я закінчу.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. 133-я іде – це моя правка, тоді вже будемо договорювати про твої.

РЯБЧИН О.М. Пане Чижмарь, я хочу закінчити свою правку, своє запитання до вас. Ви мені вже відповідаєте.

Ще раз, розділення на 4 групи, тоді гідро, воно не конкурує, тоді смисл вашої правки...

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Пояснюю, пояснюю.

_____ . *(Не чути)*

_____ . ...твої правки тоже.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. В рік гідроелектростанції запускаються одна, а то інколи взагалі не запускаються. Виділяти окремо - це просто змісту немає, ми просто резервуємо потужності, які необхідні.

Назвіть мені минулого року гідроелектростанції, які введені в експлуатацію, от і все, і на тому закінчимо історію мікро і таких.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правка пана....

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Це... тому краще їх зводити в єдиний тариф, єдиний, оскільки в них різні тарифи, згідно закону, 9 статті ....

_____. Але мінімальний тариф на рівні групи, який відповідає...

ЧИЖМАРЬ Ю.В. На рівні біо.

_____. Який відповідає рівню тарифу на біоенергетику.

ЧИЖМАРЬ Ю.В. Біо, да, да, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за цю, хто за цю правку – прошу проголосувати.

_____. Раз, два, три, чотири, п'ять, шість, сім, вісім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

(Загальна дискусія)

_____. ... межі, щоб ціна упала, коли ціна "зеленого" тарифу... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді знайдіть мені яка це правка.

А я обіцяв, Наталя, повернення до .... правки. Олексій, до твоєї правки тож готові повернутися.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Колеги, колеги, в мене дві... два зауваження. Вчора на нараді ми також обговорювали питання, коли ми обговорювали питання проблем в стимулюванні енергоакумуючих станцій, ми прийняли рішення про те, що ми дамо доручення Кабінету Міністрів протягом 6 місяців з моменту набрання чинності законом розробити пропозиції щодо впровадження механізмів стимулювання встановлення електроакумуючих станцій. Да. Ми підтримали її?

_____. Так, так.

_____. Вона ввійшла.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. А, ну все. Тоді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще якась?

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. І ще одне питання, тому що тут така нерозбериха получилась з питанням моїх відсотків, які ми проголосували,

25 відсотків. І після того, як ми прийняли правку Іванчука, воно, в принципі, втрачає смисл. Оскільки 125 відсотків... якщо ми говоримо про те, що біомаса і біогаз мають право, але не зобов'язані іти на аукціон, тоді немає смислу ставити цих 25 відсотків і відповідно... Я пропоную переформулювати. *(Шум у залі)*

Так. За заміну правки 83 є пропозиція виключити складний розрахунок 15 відсотків і абзац 4.7 підпункту 4 пункту 1 розділу викласти в наступній редакції: "Для набуття права на підтримку суб'єктів господарювання, що мають намір виробляти електричну енергію з вітру та/або сонячного випромінювання, зобов'язані брати участь у аукціонах за умови, що такі суб'єкти господарювання мають намір виробляти електричну енергію на об'єктах електроенергетики або чергах пускових комплексів об'єктів електроенергетики, встановлена потужність яких становить..." У 2020 році і 2021, і 2023 всюди ми заміняємо "сонячної і вітрової генерації". Ось. І по тексту цієї правки ми замінюємо. *(Шум у залі)*

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Дуже дякую.

Шановні колеги, хто за те, щоби внести зміни в правку, в такій частині прийняти, я прошу проголосувати.

Да, дуже дякую.

Остання правка, повернення, Олексія Рябчина. Будь ласка. І будемо приймати рішення.

РЯБЧИН О.М. Дякую за можливість.

Ще раз. На робочій нараді, яка була, ми виділили 4 групи. Ми прийняли таке рішення, було обговорення. В тому числі ви, пане голово, казали, що ще така... Ви навіть внесли 109 правку, яка там більш ефективно формулює мою правку 108. І зараз воно раптом... чогось змінилась думка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я ще раз ставлю на голосування правку Олексія Рябчина 108-у. Хто за те, щоб підтримати 108 правку, прошу проголосувати.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, він же тільки що говорив, про 4 групи. *(Шум у залі)*

_____ . ...3, 4.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дуже...

_____ . 5. *(Шум у залі)*

_____ . *(Не чути)*... вони ж не знали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дуже дякую.

Дивіться, ми з вами пройшли всі правки, так. Є рекомендація, є така пропозиція рекомендувати прийняти законопроект з проголосованими правками в другому читанні у Верховній Раді, і доручити секретаріату здійснити техніко-юридичне опрацювання порівняльної таблиці законопроекту з урахуванням прийнятих рішень на засіданні комітету. Тобто прийняти в цілому і рекомендувати прийняти парламенту в другому читанні. Хто за це рішення, я прошу проголосувати.

_____ . Ти ж кажеш, що не будеш голосувати. *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу...

_____. А я... (не чути)

_____. 9.

_____. 9.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, шановні колеги, дуже-дуже дякую. Це хто... хто проти? Хто утримався? 2. Дуже дякую.

Шановні колеги, ми з вами переходимо до слідуючого законопроекту порядку денного: прийняття рішення по доопрацьованій редакції законопроекту про внесення змін ..... України "Про забезпечення комерційного обліку природного газу" щодо відмови від комерційного обліку природного газу за встановленими загальнобудинковими лічильниками газу. Я хочу...

_____. Олександр Георгійович, можна внести зміну в порядок денний? Тут п'ять годин уже сидить керівник "Енергоатому", чекає 5 питання, давайте його відпустимо працювати. Можна змістити на одне питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, я думаю...

_____. Зараз колеги розійдуться, це нечесно, просто.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Послухайте, друзі... давайте тоді ми...

_____. Юра, залишся, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає, немає заперечень, Юро?

_____ . Немає, немає, давайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді 5 питань, давайте розпочнемо... (Шум у залі)

_____ . ..... не голосовал...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, з п'ятого... тоді дивіться...

_____ . З якої честі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я думаю, дивіться... (Шум у залі)
шановні колеги, слухайте, можете послухати? Юля, шановні колеги! Народ, шановні колеги, я прошу не мішати працювати комітету. Якщо хтось хоче подискутувати, ви можете вийти, подискутувати, потім повернутися. У нас залишилося декілька законопроектів, по яким є консолідовані рішення, ми їх пройдемо дуже швидко. Тому є пропозиція все-таки "Енергоатом" поставити першим. Юрій Олександрович?

_____ . Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, мова йде про законопроект про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку щодо генерального проектувальника ядерної установки та об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, автори: Домбровський, Бандуров та інші (9039). Я даю, Володимир Володимирович, ваш короткий коментар. Юрій Олександрович, де ви? Ви є. Потім Юрію Олександровичу і приймаємо рішення. Добре?

БАНДУРОВ В.В. Я дуже коротко. Шановні колеги, нам до 35-го року вкрай необхідно прийняти рішення стосовно продовження термінів експлуатації ядерних блоків, стосовно добудови нових ядерних блоків. Зазвичай це був єдиний проектувальник, який робив підрядні роботи для "Енергоатому".

Є пропозиція внести зміни до чинного закону "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку", добавивши нормами щодо генерального проектувальника ядерної установки та об'єкта призначеного для поводження з ядерними відходами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

БАНДУРОВ В.В. Ми внесли всі технічні правки, які ГНЕУ давало, ми врахували їх всі. І від комітету подали до другого читання, аби для того, щоб завтра зібрати якомога більшу кількість голосів і прийняти його в цілому.

_____ . Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Олександрович.

БАНДУРОВ В.В. Прошу підтримати.

(?) НЕДАШКОВСЬКИЙ Ю.О. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Олександрович, дуже коротко – 1 хвилина.

(?) НЕДАШКОВСЬКИЙ Ю.О. Дуже коротко. Шановний Олександр Георгійович, шановні народні депутати, статус, повернення до статусу генерального проектувальника, воно зараз визнано просто нагальною необхідністю тими завданнями, які визначені Енергетичною стратегією

України на період до 2035 року. Нам належить розгорнути нове ядерне будівництво в країні і для цього нам потрібно створити з одного боку конкурентне, а з другого боку високопрофесійне і саме головне – дуже відповідальне коло проєктувальників ядерних установок. Тобто проєктувальники, які відповідатимуть, не тільки відповідатимуть чітко визначеним законодавчим вимогам, але і будуть нести відповідальність встановлену законом, і причому не тільки за якість проєктів, але і за забезпечення авторського нагляду, проєктного супроводження на всіх етапах життєвого циклу і, що дуже важливо, підтримання в актуальному стані і збереження архіву документації, пов'язаної з проєктуванням ядерної установки. Життєвий цикл ядерних установок дуже тривалий, достатньо широкий і дуже важливо, щоб ми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Олександрович, дивіться, ми всі розуміємо проблематику, всі розуміємо проблематику. Шановні колеги...

(?) НЕДАШКОВСЬКИЙ Ю.О. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей. Є питання? Олексій, будь ласка.

РЯБЧИН О.М. Шановні співавтори, як цей пов'язаний законопроект і чи пов'язаний взагалі із добудовою Хмельницької станції?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніяк не пов'язаний. *(Шум у залі)*

_____ . Це в першу чергу для Хмельницької станції треба буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це пов'язано з тим, що у нас повинна бути одна інституція, державна інституція, яка буде в державі відповідати і вести базу

даних. Звичайно, якщо закон буде проголосований, то це буде мати відношення до будівництва і Хмельницької, у тому числі, при умові, що там буде будівництво нове.

РЯБЧИН О.М. Тоді друге запитання, яке реально хвилює суспільство, я не кажу про "за" чи "проти". Чи пов'язано з цим, з цією організацією шведською, навколо якої є певні конфлікти, хто добудовує?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Чеською.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, абсолютно. Абсолютно ні.

РЯБЧИН О.М. Чеською, я переплутав, чеською.

(?) НЕДАШКОВСЬКИЙ Ю.О. Ні, це не пов'язано, мова іде про генерального проектувальника, про того, хто буде розробляти робочий проект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні, дякую. Є пропозиція підтримати в першому читанні законопроект. Хто за це рішення... В доопрацьованій версії законопроект.

_____. 11.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, хто – проти? Утримався? Дуже дякую.

Друзі, дивіться, третє питання. Ми дуже детально з ним розбирались, було декілька альтернативних законопроектів по обліку природного газу. Була створена спільна робоча група, її очолив наш колега Андрій

Ярославович, підготували один базовий законопроект, спільний, компромісний. Правильно?

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. І є пропозиція підтримати його в першому читанні, внести. *(Шум у залі)*

А? Лічильники, да. Лічильники.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні друзі! Шановні колеги! Андрію Ярославовичу, можна (даю мікрофон) короткий коментар, щоб ні кого не було ніяких запитань.

_____ . Ні, давайте обговоримо, я ж не заперечую.

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я. 18 жовтня 2018 року ми обговорювали ці п'ять законопроектів, це що стосується загальнобудинкових лічильників. Там колізія в законодавстві, ми її привели у відповідність. Стосується, що не був виписаний порядок, які лічильники треба встановлювати: чи квартирні лічильники для сімей чи загальнобудинкові. І облгази встановили загальнобудинкові лічильники без дозволу людей, споживачів газу. У відповідності, хто не платив по загальнобудинкових лічильниках, їх відключали. Ми запропонували заборонити відключення і погодження загальнобудинкового лічильника виключно тільки із погодження всіх мешканців будинку, а встановити індивідуальні лічильники. А хто хоче використовувати загальнобудинкові лічильники, якщо всі мешканці проголосували за це, виключно всі, то вони можуть, а так – зараз по нормах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, є пропозиція підтримати. Хто за те, щоб підтримати, прошу проголосувати.

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я. 8092-д.

_____. Один, два, три, чотири, п'ять, шість, сім, вісім, дев'ять, десять, одинадцять. Дванадцять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Он є Юрій...

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я. А два – відхилити, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доопрацьована версія, на базі двох законопроектів 8092, 8096, 8096-1. А 4749, 5093 – відхилити.

Дякую.

Шановні колеги, четверте питання – ринок електричної енергії. Внесення змін щодо безперебійного постачання електричної енергії деяким суб'єктам господарювання, автор Бондар і колеги. Михайло Леонтійович, 9418.

БОНДАР М.Л. Так. Шановні колеги, ви знаєте, що є 9406, Андрієвського законопроект, він врегульовує питання якраз по постачанню електроенергії для водоканалів, теплокомуненерго, але там не враховані вугледобувні підприємства, тобто державні шахти. І якраз оцим законом я пробую врегулювати це питання – 9418.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я хочу дати... Дивіться, я хочу дати відповідь на одне запитання, яке Дмитро Віталійович... Прошу.

Ми зняли з "Енергоатома" відповідальність за "зелених", да, на перехідний етап. Наша логіка, дивіться, ми маємо проблеми з ЖКГ, да, стосовно розрахунків за електричну енергію. Ми маємо сьогодні проблеми з вугільною галуззю, з шахтами, з розрахунками за вугільну генерацію. Ми маємо сьогодні колосальні борги на ринку більше, там, 30 мільярдів, які нам... Ці всі проблеми нам треба врегулювати буде одним законопроектом. І врегулювати.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ну, я ж мушу пояснити.

Тому я вважаю, що нам потрібно підтримати цей законопроект пана Михайла, винести його для дискусії в парламент, а потім в залежності від парламенту, можливо, ми їх об'єднаємо в один, в один законопроект. Добре?

_____. Я готовий вплоть до того, що, коли буде Андрієвського закон про це прийматися просто зачитати, щоб врегулювати питання і шахтам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для коректності, для коректності Дмитро Віталійович, будь ласка, 30 секунд.

КОВАЛЕНКО Д.В. Прошу додати дві речі.

Перша. Функція постачальника універсальних послуг, вона відрізняється від забезпечення безкоштовної електричної енергії. Я не розумію в чому тут суть полягає віднесення комунальних підприємств і шахт до постачальника універсальних послуг. Це 150 кіловат і вище, малі, які не можуть нічого робити.

Друге. На засіданні комісії с завидной регулярністю ми весь час опитуємо, наприклад, останнім часом комунальне підприємство щодо

розрахунків. Як правило, 100-відсоткові розрахунки, наявність ..... проблем у них немає. Проблеми створюють два-три підприємства і вугільні шахти, які, в принципі, повинні вирішувати це, мабуть, в інший спосіб. Незрозуміло чому треба банкрутити підприємство, яке постачає електричну енергію населенню по окремому зрозумілому, ну, принципі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, давайте... Дивіться, у нас якби це буде на постачальнику остання надія, скажімо, а не постачальнику універсальної послуги. Михайло, я правильно розумію?

БОНДАР М.Л. Так, так, правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І там є багато питань, тобто ми повернемося до цього. Це не голосування в другому читанні. Я хочу, щоб ви нас правильно зрозуміли. Тобто є політичні речі, на які ми повинні реагувати, які ми повинні обговорювати в залі парламенту.

КОВАЛЕНКО Д.В. Олександр Георгійович, я все розумію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, я би просив нашого колегу в першому читанні підтримати.

..... . Діло в тому, що це є шахта, це постійно її треба провітрювати, її треба... відкачувати воду. Та ні, ну, не тільки... я маю на увазі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто... давайте хто за те, щоби підтримати в першому... давайте проголосуємо... В першому читанні прошу проголосувати, колеги.

_____ . П'ять. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді слідуючий законопроект – про внесення... Два законопроекти у нас є – 9386 і...

_____ . Міша, треба 9403 – все це буде більш ймовірно прийнято, розумієш? Окремим законом не пройде, це треба через 9403 проводити... Ой! Об, перепрошую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, друзі! *(Шум у залі)* На відхилення.

9386 – це .....модернізація – так? І 9387 - .....модернізація. Законопроекти, які працюють, які внесла Держенергоефективності.

Є пропозиція: підтримати в першому читанні і провести публічну дискусію в залі.

_____ . Можна тільки одну... Буквально ..... на одну секунду: комітет Галасюка вже щойно прийняв одноголосно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Послухай!.. Добре-добре!

Хто за те, щоб підтримати енергоефективність і ЕСК-контракти, прошу проголосувати. Прошу порахувати.

Колеги, дуже дякую. У нас порядок денний вичерпаний, в "різному" в мене нічого немає. Я дуже дякую за... *(Шум у залі)* Це що?

_____ . 9501, можна в наступний раз включити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дивіться... можна?..

Всі законопроекти, які ви хочете... Дивіться, Наталія підійшла по Закону про енергетичну безпеку. Ми його поставили у порядок денний, він

відкладався, ми його проголосували. Я вам гарантую, що ваш законопроект, Вікторія, і ваш законопроект ми тоді поставимо на слідуєче засідання комітету – добре?

Дуже дякую.